

- Kommunfullmäktige
Kommunstyrelsen
Övriga nämnder
Förvaltning

Verksamhets- och investeringsplan för 2024–2026 med budget för 2024

Fastställt av kommunfullmäktige, 2023-11-29 § 230

2024–2026

Verksamhets- och investeringsplan

► **BUDGET 2024**

Verksamhets- och investeringsplan innehåll

I rapporten presenteras VIP 2024–2026 med budget 2024. Rapporten omfattar Jönköpings kommun, det vill säga den skattefinansierade verksamheten och den affärsdrivande verksamheten i form av VA-verksamheten och Miljöhantering i Jönköping. Rapporten är indelad i fyra större delar, varje del innehåller i sin tur olika avsnitt.

Del 1 - Förvaltningsberättelse

I denna del beskrivs de områden och förutsättningar som påverkar budget för drift och investeringar och som bedöms viktiga för Jönköpings kommuns utveckling. Denna del lyfter även fram den övergripande styrningen och de finansiella och kommunövergripande verksamhetsmålen för Jönköpings kommun. Här återfinns också en finansiell analys av kommunens ekonomi enligt den metod som benämns RK-modellen (Risk- och Kapacitetsmodellen).

Del 2 - Ekonomisk redovisning

I denna del finns de finansiella rapporterna för kommande VIP-period med resultatplan, balansplan och finansieringsplan. Här återfinns även ett sammandrag av driftbudgeten och investeringsplanen med kortfattade kommentarer.

Del 3 - Verksamhetsöversikt

I denna del återfinns en verksamhetsöversikt av kommunens nämnder. Här redovisas VIP 2024–2026 per nämnd. Här finns en översikt av budgetförändringarna i jämförelse med budget 2023.

Del 4 - Investeringsplan

Investeringsplanen för 2024–2028 med budget för 2024 innehåller sammandrag av investeringsplan, investeringsplan för den skattefinansierade verksamheten, investeringsplan exploatering och investeringsplan affärsverksamheten samt motiv till investeringsplanen.

Innehållsförteckning

Inledning.....	5
Sammanfattning.....	5
Budgetskrivelse.....	6
Del 1 - Förvaltningsberättelse.....	32
Den kommunala koncernen.....	33
Översikt över verksamhetens utveckling.....	34
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning.....	35
Händelser av väsentlig betydelse.....	48
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten.....	51
God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning.....	54
Balanskravsresultat.....	60
Hållbarhet.....	61
Väsentliga personalförhållanden.....	62
Del 2 - Ekonomisk redovisning.....	66
Finansiella rapporter.....	66
Driftbudget.....	69
Investeringsbudget.....	73
Del 3 - Verksamhetsöversikt nämnder.....	75
Kommunfullmäktige, kommunstyrelse.....	75
Kommunrevision.....	77
Valnämnd.....	77
Överförmyndarnämnd.....	77
Stadsbyggnadsnämnd.....	78
Miljö- och hälsoskydds nämnd.....	80
Teknisk nämnd inklusive affärsverksamhet.....	81
Barn- och utbildningsnämnd.....	83
Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnd.....	85
Kultur- och fritidsnämnd.....	87

Individ- och familjeomsorgsnämnd	88
Äldrenämnd.....	90
Funktionsstödsnämnd.....	92
Flyktingbudget.....	93
Del 4 - Investeringsplan	95
Sammandrag investeringsplan	95
Investeringsplan skattefinansierad verksamhet.....	96
Investeringsplan exploatering	109
Investeringsplan affärsverksamhet	110
Motiv till investeringsplan	112
Bilaga 1 – Affärsverksamhet Finansiella rapporter	132

Inledning

I inledningen finns en sammanfattning. Här återfinns även den politiska budgetskrivelsen från Samverkan för Jönköping.

Sammanfattning

Rapporten är en sammanställning av Verksamhets- och investeringsplan (VIP) 2024–2026 och det ekonomiska läget. Rapporten omfattar Jönköpings kommun, det vill säga den skattefinansierade verksamheten och den affärsdrivande verksamheten i form av VA (Vatten och avlopp) samt Miljöhantering i Jönköping.

Svensk ekonomi drabbas hårt av den pågående inflationsbekämpningen och BNP faller i år och ökar svagt nästa år. Riksbankens åtstramningar väntas i större utsträckning leta sig till sysselsättningen och medföra att ökningstakten i lönesumman minskar under resten av året och under 2024. Det bidrar till att tillväxten av skatteunderlaget minskar under denna period. I kombination med en envist hög inflation ger det i reala termer en minskning av skatteunderlaget.

Flera kommuner beräknas visa negativa resultat både i år och 2024. Det beror i huvudsak på kraftigt höjda pensionskostnader och prisökningar som i kombination med höga räntor ger tuffa ekonomiska förutsättningar.

För kommunsverige liksom för Jönköping innebär det att Jönköpings kommun går från de senaste årens rekordresultat till betydligt svagare resultat. Jönköpings kommun har ett bra utgångsläge för att möta kommande utmaningar men behöver även fortsätta ha ett resultat med tillräckliga marginaler för att ha handlingsberedskap om förutsättningarna förändras.

Samtidigt befinner kommunen sig i en demografisk utmaning där andelen äldre ökar i befolkningen samtidigt som de yngre barnkullarna inte ökar i samma takt som tidigare år. Tillsammans med att de ekonomiska utmaningarna är omfattande så är kompetensförsörjningen redan nu en av de största utmaningarna. Kommunen har också stora investeringsbehov och därmed rekordhög investeringsnivå de närmaste åren.

Samtidigt finns det flera positiva faktorer. Kommunens näringsliv har under en lång tid utvecklats starkt, arbetslösheten är lägre än både länets och genomsnittet i Sverige. Jönköping är en växande kommun och är nu Sveriges nionde största kommun. De senaste åren har byggandet av bostäder ökat även om utvecklingen med stigande räntor och inflation nu har påverkat nyproduktionstakten.

De finansiella målen för den närmaste VIP-perioden uppfylls. Jönköpings kommuns resultat för perioden 2024–2026 uppgår i genomsnitt till 2,0 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag, vilket innebär att målsättningen på 2 procent i genomsnitt under en treårsperiod bedöms uppnås. Soliditeten bedöms överstiga målet på 50 procent under hela VIP-perioden. Även om lånen för den skattefinansierade verksamheten ökar så bedöms nivån hamna lägre än målet på knappt 1,3 miljarder 2026.

När det gäller de övergripande verksamhetsmålen för god ekonomisk hushållning har det beslutats nya målsättningar för kommande VIP-period.

Budgetskrivelse

Barnens bästa bygger framtiden

Samverkan för Jönköping

Verksamhets- och investeringsplan (VIP) för 2024–2026 med budget för 2024

I beslutet ingår mål för god ekonomisk hushållning samt förändring av kommunala taxor. Den kommunala skattesatsen förblir oförändrad, 21,64 procent av skatteunderlaget.

Resultat och resultatnivå VIP 2024–2026

Jönköping har, liksom den största delen av kommunsverige, visat goda resultat de senaste åren. För 2022 visade Jönköpings kommun ett starkt resultat med +683 mnkr, vilket motsvarar en resultatnivå på 7,4 procent av skatter och generella statsbidrag. De goda resultaten har stärkt den långsiktiga ekonomiska ställningen, soliditeten, från 50 procent 2020 till 57 procent 2022.

För 2023 visar augustiprognosen för helår ett resultat på +300 mnkr. Det prognostiserade resultatet motsvarar en resultatnivå på 3,1 procent av skatter och generella statsbidrag. De goda resultaten de senaste åren ger kommunen bra förutsättningar att klara kommande års ekonomiska utmaningar.

För att klara en långsiktigt god ekonomisk hushållning är det viktigt att kommunen har resultatnivåer med tillräckliga marginaler för att ha en handlingsberedskap om förutsättningarna förändras. Men även för att begränsa lånebehovet för nya investeringar.

Resultatnivån ligger på en genomsnittlig nivå för VIP-perioden på 2 procent, vilket motsvarar det finansiella målet under en treårsperiod.

Resultatet är dock förhållandevis svagt under 2024. Från 2025 beräknas konjunkturen ha förbättrats och med den även utvecklingen av skatteintäkterna, detta tillsammans med att kostnaderna för pensioner minskar i samband med att inflationen når mer normala nivåer.

I tabellen nedan redovisas resultatnivåerna för Jönköpings kommun med utfall 2022, budget och prognos för 2023 samt budget för perioden 2024–2026.

Tabell 1: Resultatutveckling 2022–2026

	Utfall 2022	Budget 2023	Prognos 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Årets resultat, mnkr	683	127	313*	107	237	301
Resultatnivå i procent av skatteintäkter och generella statsbidrag	7,4 %	1,3%	3,3 %	1,0%	2,3 %	2,7 %
* Prognos månadsrapport från augusti						

Investeringar, soliditet och låneskuld

Jönköpings kommun är en kommun med positiv befolkningsutveckling. I slutet av VIP-perioden beräknas Jönköping ha drygt 150 000 invånare. Utvecklingen kommer även fortsättningsvis att innebära utmaningar för kommunen. Ökat invånarantal betyder ökade behov som påverkar den service och verksamhet som kommunen ansvarar för. De kommande åren ökar antalet äldre i kommunen samtidigt som låga födelsetal gör att antalet barn i förskoleåldrarna minskar.

Kommunen har stora reinvesterings- och nyinvesteringsbehov de kommande åren. Bland annat för förskolor, skolor, äldreboenden, gator och vägar samt VA-nät som behöver reinvesteras och byggas ut för att klara de växande behoven. Investeringarnivån ligger på historiskt höga nivåer under perioden. Nivån uppgår till mellan 1,8 och 2,2 miljarder kronor per år i den skattefinansierade verksamheten. Den enskilt största investeringen är Rosenlundsbadet på 1,1 miljarder fördelat på åren 2024–2028.

De framtida driftskostnaderna som blir följderna av investeringar innebär stora långsiktiga åtaganden för kommunen och måste alltid framgå vid ett beslut om investeringar, liksom beredskap för höjda räntor, energipriser med mera när investeringarna ska beräknas. Fram till 2026 beräknas hyresökningar för nya verksamhetslokaler öka med cirka 150 mnkr i jämförelse med budget 2023. För ökade kapitalkostnader och skötsel av nyinvesteringar, gator, vägar och parker mm finns avsatt 38 mnkr.

Soliditet är ett mått som visar den finansiella styrkan ur ett långsiktigt perspektiv. Den visar hur stor del av kommunens tillgångar som finansierats med eget kapital. År 2024–2026 beräknas soliditeten uppgå till 53–54 procent. Ett av de finansiella målen för god ekonomisk hushållning i kommunen är att soliditeten ska uppgå till lägst 50 procent, vilket uppnås under VIP-perioden.

Ökningen av låneskulden i kommunen beror på investeringsvolymens storlek men också på hur mycket av investeringarna som kommunen kan finansiera med hjälp av resultatet och avskrivningar. Det finansiella målet för taket för låneskulden för skattefinansierad verksamhet justerades inför 2023 och utgår från det tidigare målet på 800 mnkr uppräknat med ökningen av antal invånare och bedömd ökning av konsumentprisindex, KPI. Lånemålet skulle på detta sätt kunna uppgå till maximalt 1 270 mnkr 2026. Med de höga investeringsnivåerna kommande år så beräknas låneskulden att öka från prognosen 125 mnkr i slutet av 2023 till 1 255 mnkr 2026, vilket innebär att lånemålet uppnås med liten marginal.

Det är viktigt att se att de finansiella målen är beroende av varandra, en hög resultatnivå minskar upplåningsbehovet och påverkar då soliditeten positivt och tvärtom. Att

kommunen klarat att uppfylla de finansiella målen de senaste mandatperioderna är en styrka ur ett styrningsperspektiv.

I nedanstående tabell redovisas faktiska investeringsnivåer inom kommunen och affärsverksamheten inklusive exploatering för 2022, budget och prognos för 2023 samt budget för perioden 2024–2028.

Tabell 2: Kommunens nettoinvesteringar inklusive exploatering, beräknad soliditet och utveckling av bruttolåneskulden

	Utfall 2022	Budget 2023	Prognos 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Skattefinansierad verksamhet, mnkr	1 071	1 440	1 215	1 792	2 163	1 869	1 669	1 142
Affärsverksamhet (VA och Miljön), mnkr	261	473	456	438	299	393	295	243
Soliditet i %	57 %	54 %	55 %	54 %	53 %	54 %	*	
Bruttolåneskuld skattefinansierad verksamhet, mnkr	310	546	125	614	1 074	1 255	*	
Låneskuld affärsverksamhet, mnkr	1 695	1 935	2 045	1 920	2 040	2 270	*	
* Beräkningar av soliditet och bruttolåneskuld för perioden 2022–2026								

God hushållning

God hushållning handlar om långsiktig hållbarhet, socialt, ekonomiskt och miljömässigt. Det måste vara utgångspunkten i alla våra verksamheter. Program för hållbar utveckling som antogs av kommunfullmäktige 2022-10-06 § 237 ska vara en självklar del i nämndernas verksamhetsplaner och hållbarhetsbokslutet behandlas i kommunfullmäktige i samband med kommunens årsredovisning. Flera av målen i programmet rör alla verksamheter och andra mål är mer nämndspecifika. Varje nämnd prioriterar sina mål. Programmet är ett viktigt stöd i arbetet för en mer hållbar kommun. När Dagens Samhälle rankar kommunsveriges hållbarhetsarbete placerar Jönköping sig på en hedrande tredjeplats i kommungruppen städer och stadsnära kommuner och på den samlade topplistan på en sjätteplats. Det kan inspirera våra verksamheter att utveckla hållbarhetsarbetet vidare.

Vi lever i en tid av stor oro i världen med ett allvarligt säkerhetsläge, påtagliga klimatförändringar och en eskalerande gängkriminalitet. Självklart påverkar det oss alla och även kommunens verksamheter. Ett intensivt arbete pågår med att bygga upp det civila försvaret. Arbetet med klimatomställning för att minska utsläppen av växthusgaser och klimatanpassning för att möta klimatförändringarnas effekter, måste prioriteras högt. Det förebyggande arbetet för att ge alla barn och unga de bästa förutsättningarna för en trygg uppväxt måste stärkas.

Efter flera år av goda ekonomiska resultat är förutsättningarna som nu råder mer utmanande. Kraftigt ökade pensionskostnader till följd av inflation och kraftigt ökade priser får konsekvenser för kommunens ekonomi. När kommunfullmäktige beslutade om de ekonomiska ramarna i april fick flera nämnder ett effektiviseringsbeting för att klara ett budgeterat resultat som ger viss marginal.

I regeringens budgetproposition som presenterades i september låg en ökning av det generella statsbidraget med 10 miljarder till sektorn för att inte personal i välfärden ska behöva varslas. För Jönköpings kommun innebar tillskottet cirka 97 mnkr. Till det kommer ett antal riktade statsbidrag men samtidigt försvinner också tidigare riktade statsbidrag. Sveriges kommuner och regioner (SKR) har i höst signalerat att resultaten i kommunsektorn, det vill säga landets kommuner och regioner, trots åtgärder och förstärkning av statsbidragen i höstbudgeten beräknas falla till -31 miljarder 2024. Av dessa avser -24 miljarder regionerna och -7 miljarder kommunerna.

Den 5 oktober presenterade SKR en ny skatteprognos som dessvärre visade på en svagare utveckling av skatteunderlaget jämfört med prognosen i augusti. Det innebär att det tillkommande generella statsbidraget inte fullt ut täcker de kostnadsminskningar som krävs i verksamheterna.

Tack vare en stabil ekonomi har Jönköpings kommun goda förutsättningar att hantera en lågkonjunktur. Många kommuner och regioner prognostiserar underskott 2023 och flera budgeterar med underskott 2024 samtidigt som personal varslas och stora besparingar måste göras. Dessbättre har Jönköpings kommun en i grunden stabil och välskött ekonomi.

Beslutet innebär flera stora tillskott av resurser till verksamheterna.

Genom olika centrala potter kompenseras nämnderna för ökade kostnader för till exempel löner, hyror och nya driftskostnader som följer av investeringar. Dessa medel fördelas till nämnderna när kostnaden uppstår i verksamheten. Samtliga centrala potter och omfattningen av dessa framgår av materialet.

Den särskilda lönepott som reserverats för jämställda löner och särskilda lönesatsningar ligger kvar på oförändrad nivå och uppgår under perioden till 90 mnkr.

I en lågkonjunktur förväntas arbetslösheten öka. Jönköping har en god arbetsmarknad och låg arbetslöshet jämfört med såväl riket som länet. En viss ökning av arbetslösheten, om än begränsad, kan nu skönjas. Det kan givetvis innebära behov av ytterligare insatser. Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden och individ och familjeomsorgsnämnden kan vid behov söka medel för vuxenutbildning, arbetsmarknadsåtgärder och för försörjningsstöd från kommunstyrelsens konjunkturpott.

Likt tidigare får äldrenämnden, funktionsstödsnämnden, individ- och familjeomsorgsnämnden, barn- och utbildningsnämnden samt utbildning- och arbetsmarknadsnämnden ett demografitillskott. Omfattningen framgår av tabell i materialet.

Ett antal taxor och avgifter föreslås höjas inom tekniska nämndens och äldrenämndens verksamheter mot bakgrund av ökade kostnader.

I beslutet finns både budgettillskott och effektiviseringar för flertalet nämnder. Bedömningar har utgått från de behov och utmaningar som nämnderna har beskrivit under budgetdialogerna. Vidare har historiska resultat för verksamheterna och, där så varit möjligt, uppgifter från jämförelsenätverket R9-kommunerna och Kolada beaktats.

I de ekonomiska ramarna var en utdelning från Rådhus AB på 50 mnkr årligen inräknat för 2024–2026. Med anledning av det ansträngda ekonomiska läget föreslås att

utdelningen ökar med 10 mnkr för att uppgå till 60 mnkr 2024. För 2025–2026 budgeteras för 50 mnkr årligen. Bolagssektorn påverkas givetvis av det rådande ekonomiska läget och har också behov av investeringar. Mot bakgrund av att utdelning till kommunen inte gjorts sedan 2020 är bedömningen att en utdelning är rimlig de kommande åren. Beslut om utdelning fattas vid extra stämma i Rådhus AB.

Att prioritera i en budget är en nödvändighet då resurserna alltid kommer att vara begränsade.

Barnens bästa bygger framtiden

Inget kan vara viktigare än att skapa goda förutsättningar för barn och unga. I ett utmanande ekonomiskt läge väljer Samverkan för Jönköping att prioritera barn och unga.

Förskolan och skolans betydelse för barns utveckling och möjligheter senare i livet kan inte nog betonas. Därför undantas effektiviseringar i förskola och skola som direkt rör barn- och elevpeng. Även Kulturskolan undantas från effektiviseringar. Effektiviseringen för gymnasieskolan minskas genom omfördelning inom nämnden. Individ- och familjeomsorgsnämnden tilldelas ytterligare medel för barn- och ungdomsvården och kultur- och fritidsnämndens anslag för föreningsbidrag förstärks.

Ett nära samarbete mellan nämnder är nödvändigt för att bedriva ett effektivt och framgångsrikt förebyggande arbete bland barn och unga. Mycket görs idag och under förra mandatperioden gjordes flera satsningar som fler fältsekreterare, social insatsgrupp (SIG), rörlig samverkansgrupp (RSG) och skolsociologer för att stärka det förebyggande arbetet. Det finns sammantaget mycket resurser i olika nämnder. Det är av största vikt att dessa resurser används på bästa möjliga sätt för att göra mesta möjliga nytta och att arbetet organiseras så att nära samarbete underlättas. Den 1 juli 2025 börjar den nya socialtjänstlagen att gälla, vilket innebär ökade möjligheter och ett bredare uppdrag för socialtjänsten att arbeta med förebyggande insatser. Mot bakgrund av ovanstående ges därför individ- och familjeomsorgsnämnden i nära samarbete med barn- och utbildningsnämnden och kultur- och fritidsnämnden i uppdrag att göra en översyn av befintliga förebyggande insatser. Översynen ska innefatta en analys kring hur insatserna bäst kan organiseras och samordnas.

I en växande kommun krävs investeringar i infrastruktur, verksamhetslokaler och anläggningar. Den investeringsplan som finns ligger på rekordhöga nivåer. Givetvis påverkar det enskilt största investeringsobjektet Rosenlundsbadet på ett betydande sätt under planperioden. För 2024 ligger den totala investeringsnivån på 1 792 mnkr. Investeringarna kommer över tid att innebära väsentligt ökade kostnader för verksamheterna i form av drift- och kapitalkostnader. Ränteutvecklingen kommer också att få en stor påverkan på kostnader. Det är av största vikt att samtliga nämnder noga prövar alla investeringar.

Resultatet i VIP 2024–2026 ligger på lägre nivåer än tidigare år. Det kräver att samtliga nämnder visar stor budgettrohet och återhållsamhet för att inte riskera underskott.

Sammantaget uppgår verksamhetens nettokostnad för 2024 till 9 946 mnkr. Det är en ökning jämfört med budget 2023 med 597 mnkr. Genom kloka prioriteringar och noggrann kostnadskontroll kommer Jönköpings kommun att fortsatt kunna bedriva en verksamhet med hög kvalitet och behålla en oförändrad skattesats.

Finansiella mål

God ekonomisk hushållning innebär att kommuner och regioner ska ha goda förutsättningar för att i ett mer långsiktigt perspektiv klara ekonomin och den kommunala verksamheten både i förvaltningen och i sådan verksamhet som bedrivs genom andra juridiska personer.

För verksamheten ska anges mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning. För ekonomin ska anges de finansiella mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning.

Kommunfullmäktige har sedan tidigare beslutat om tre finansiella mål för god ekonomisk hushållning.

Kommunens resultatnivå

Resultatnivån ska uppgå till lägst 2 procent av skatteintäkter, utjämning och generella statsbidrag i genomsnitt under en treårsperiod.

Resultatnivån beskriver resultatutvecklingen över tid i kommunen men kan också användas för jämförelser med andra kommuner.

Kommunens låneskuld

Kommunens låneskuld för den skattefinansierade verksamheten kan uppgå till maximalt 1 270 mnkr under VIP-perioden 2024–2026.

Målet utgår från den lånenivå på max 800 mnkr som beslutades 2016. Denna nivå har indexerats upp med befolkningsutveckling och bedömd KPI. På så sätt speglar lånetaket bättre den utveckling som sker i kommunen till följd av ökat antal invånare och den prisökning som sker i samhället.

Kommunens soliditet

Kommunens soliditet, det vill säga andelen tillgångar som finansieras med eget kapital, ska uppgå till minst 50 procent. Soliditetsmålet är exklusive ansvarsförbindelsen för pensionsåtaganden samt exklusive internbankslån till Rådhus AB.

Syftet med soliditetsmålet är att bedöma kommunens långsiktiga betalningsförmåga och dess rörelseriktning.

Övergripande verksamhetsmål

De övergripande verksamhetsmålen kommer att ha samma struktur som under förra mandatperioden men utökas från fyra mål till fem.

Till varje verksamhetsmål ska det fastställas ett antal relevanta och mätbara indikatorer som på ett tydligt sätt visar såväl nuläget som utvecklingen och om kommunen rör sig i rätt riktning. Kommunstyrelsen får i uppdrag att ta fram och fastställa dessa indikatorer. Utöver indikatorer kan annan relevant statistik och kunskap användas för att följa upp verksamhetsmålen.

På samma sätt som tidigare ska det tas fram en årlig analysrapport för respektive verksamhetsmål. Arbetet kommer att ledas av stadsdirektören tillsammans med förvaltningsdirektörer och VD:ar. Det innebär ett mer kvalitativt sätt att följa upp och som har visat sig vara värdefullt för att få en fördjupad bild av respektive område. Resultatet kan sedan ligga till grund för vilka åtgärder som behöver vidtas.

Målen har varit utgångspunkt för de områden som prioriteras i budgeten. Flera av prioriteringarna bidrar till att uppfylla mer än ett av målen.

Jämlik, jämställd och inkluderande kommun

I Jönköpings kommun ska alla känna sig trygga och inkluderade oavsett vem de är, var de kommer ifrån och var de bor. Känslan av sammanhang och tillit ska prägla såväl relationen mellan kommuninvånare och förtroendevalda, som mellan kommuninvånare och de kommunala verksamheterna. Medborgardialoger, och att utveckla formerna för dessa, är en viktig del för att åstadkomma detta.

Universell utformning, som handlar om att skapa lösningar som fungerar för så många som möjligt redan från början, ska vara utgångspunkten för kommunens arbete för ökad tillgänglighet.

Jönköping ska vara en kommun där alla har samma rättigheter, skyldigheter och möjligheter inom alla områden i livet. Det ska inte finnas några omotiverade skillnader som beror på kön eller könsidentitet. Klyftor mellan olika grupper, både utifrån ett socioekonomiskt perspektiv och utifrån ett stad- och landperspektiv, ska minska.

Klimatomställning för framtiden

Kommunen ska vara ett klimatsmart föredöme och arbeta aktivt med åtgärder och incitament som gynnar klimatsmarta val och minskar klimatavtrycket. Genom en modern samhällsplanering och satsningar på infrastrukturen ska det vara enkelt att resa hållbart.

Genom att fortsätta och utveckla arbetet med energieffektivisering minskar vi såväl utsläpp som kostnader för kommunens verksamheter och kommuninvånare.

Kommunen ska även arbeta med klimatanpassning genom att planera för ett uthålligt och motståndskraftigt samhälle för framtiden. Naturbaserade lösningar ska vara utgångspunkten. I detta ingår att planera, utveckla och bevara en tålig grönstruktur för att stå emot klimatförändringar. Det kan också handla om restaurering av våtmarker, som kan dämpa risker för översvämningar och fungera som naturliga brandhinder. Våtmarker har också en viktig roll i klimatomställningen, som kolsänka, och bidrar även till ökad biologisk mångfald.

Barn och unga i fokus

Barn och unga i Jönköpings kommun ska ha möjlighet att leva ett gott liv oavsett socioekonomiska förutsättningar, kön eller könsidentitet eller var de bor. Alla barn har rätt att må bra, klara skolan och ha en meningsfull fritid, samt uttrycka sina åsikter och bli lyssnade på i frågor som rör dem.

Att arbeta organisations- och förvaltningsövergripande med förebyggande och tidiga insatser är avgörande för att främja och stärka barns och ungas psykiska hälsa. Här har skolan en viktig roll, men arbetet för barn och unga i vår kommun ska även utgå från en helhetssyn där olika perspektiv - såsom hem, förskola, skola och fritid - binds samman och resurser används på ett effektivt och samordnat sätt under dygnets alla timmar.

Kommunen ska tillsammans med civilsamhället erbjuda trygga och utvecklande miljöer för barn och unga samt bidra till goda förutsättningar som gör att fler kan delta i föreningslivet.

Leva livet hela livet

Den äldre befolkningen utgör en betydelsefull kraft i samhällsutvecklingen. Vi lever allt längre och är allt friskare, både kognitivt och fysiskt, och många vill också arbeta längre. Kommunen ska ge förutsättningar för ett hållbart och flexibelt arbetsliv.

Alla ska känna trygghet i åldrandet och få det stöd de behöver. Ett professionellt hälsofrämjande och förebyggande arbete ska ges större plats att utvecklas inom äldreomsorgen.

Kommunen har goda förutsättningar för att tillgången till trygghetsboenden i hela kommunen ska kunna öka. Boendeformen kan ge den enskilde större möjligheter att bo kvar hemma längre samtidigt som den kan innebära tillgång till högre livskvalitet genom social stimulans och därmed mindre ensamhet och isolering.

Kompetensförsörjning för en trygg välfärd

En av de största utmaningarna nu och framåt är att säkerställa att vi har tillräckligt med personal i våra verksamheter för att trygga kommunens välfärdsuppdrag. Kommunen ska vara en attraktiv arbetsgivare och arbetsplats där medarbetare trivs och vill utvecklas.

Sveriges kommuner och regioner (SKR) har tagit fram nio strategier som ett stöd för arbetet med kompetensförsörjning. Av dessa ska Jönköpings kommun framför allt satsa på att stärka ledarskapet, stötta medarbetares utveckling, prioritera arbetsmiljöarbetet och skapa förutsättningar för fler att jobba mer, genom exempelvis ökad heltidstjänstgöring.

Kommunstyrelsen

Jönköpings kommun växer och utvecklas positivt. Det innebär också att kommunens verksamheter expanderar i takt med befolkningsutvecklingen. Det ställer höga krav på kommunstyrelsen att möta ökade förväntningar och krav från såväl invånare, civilsamhälle, näringsliv och media men också från kommunkoncernen. Både nämnder och bolag efterfrågar alltmer stöd från de kompetenser som finns inom kommunstyrelsens ansvarsområde så som arbetsgivarpolitik, juridik, digitaliserings- och IT-frågor, hållbarhetsfrågor och kommunikation.

Effektiviseringar

Kommunstyrelsens effektiviseringar ligger fast och utökas med ytterligare kostnadsreduceringar. När det gäller personalbudgeten kan vi historiskt se att den har varierat under åren och att det de flesta år har funnits ett överskott som till del beror på vakanser. Det är naturligt med anledning av exempelvis föräldraledigheter och tillfälliga vakanser som kan uppstå i väntan på att en rekrytering är klar. Genom en noggrann uppföljning av personalbudgeten är bedömningen att det finns en viss möjlighet till besparing. Kommunstyrelsens effektivisering på 0,5 mnkr utökas till 1,3 mnkr.

Andra effektiviseringar som föreslås ligga kvar är att avveckla personaltidningen Wätterstänk, minska tryckkostnader samt att ersätta receptionen i rådhuset med ett digitalt besökssystem.

Digitalisering

Stadskontoret har en ledande roll i de kommungemensamma utvecklingsprojekt som

arbetas fram för att effektivisera verksamheten och som ökar kvaliteten i de välfärdstjänster som kommunens invånare tar del av. Varje nytt innovativt utvecklingsprojekt har initiala kostnader för att få fram de verktyg som minskar kostnaderna i förvaltningarna och ger medborgarna mer kvalitativa tjänster. Dessa kostnader belastar kommunstyrelsen och dess förvaltning. Det innebär i sin tur att stadskontoret behöver göra kostnadsanpassningar inom sin ordinarie verksamhet. För att kunna vara stödjande och stöttande och underlätta utvecklingen kommer medel att omfördelas från verksamheten "Utveckling infrastruktur" till "Kommungemensam administration". Omfördelningen kan göras mot bakgrund av regeringens beslut när det gäller nya stambanor. För Jönköpings kommun är dock nya stambanor fortsatt en prioriterad fråga och det finns beredskap för att återföra medel och återuppta det arbetet.

Digitaliseringsavdelningen ansvarar för den bakomliggande infrastruktur som krävs för att digitala enheter ska kunna kommunicera och säkerheten ska vara på en tillräckligt hög nivå. I samband med att antalet digitala enheter ökar behöver infrastrukturen förstärkas. Ökade hårdvarupriser medför att investeringar och därmed kapitalkostnader ökar. Mot bakgrund av ovanstående förstärks kommunstyrelsens budget under perioden för ökade drift- och kapitalkostnader.

Krisberedskap och civilt försvar

Det kraftigt försämrade säkerhetsläget har tydliggjort behovet av ett starkt civilt försvar och kommunen står inför omfattande satsningar för att återuppbygga den civila delen av totalförsvaret. Ett riktat statsbidrag för krisberedskap och civilt försvar kommer att fördelas till kommuner och regioner efter befolkningsstorlek.

Friskvårdsbidrag

Kommunfullmäktige har fattat beslut om att införa ett friskvårdsbidrag för alla kommunanställda. Bakgrunden är att kommunen ska ha en enhetlig arbetsgivarpolitik och ett gemensamt förhållningssätt. Stadskontorets uppskattning är att kostnaden uppgår till 14,4 mnkr per år. Dessa medel finns under kommunstyrelsen och kommer att fördelas till nämnder utifrån faktiska kostnader.

Kommunhälsan

Mot bakgrund av att kommunhälsans kostnader inte har kunnat täckas med nuvarande finansieringsmodell fick verksamheten i samband med ramarna inför VIP 2023–2025 i uppdrag att göra en översyn av utbudet av tjänster samt finansiering. Uppdraget är slutfört och det finns nu en ny prislista som ska gälla från 2024. De nya priserna innebär en ökad kostnad för förvaltningarna, men kommunhälsans tjänster kommer fortsatt att vara ett prisvärt alternativ.

Ny sammanträdeslokal för kommunfullmäktige

Under många år har kommunfullmäktige haft sina sammanträden i ED-gymnasiets aula. Skolans verksamhet måste självklart prioriteras vilket innebär att det vid flera tillfällen har påverkat planeringen för kommunfullmäktiges sammanträden. Under 2023 har kommunfullmäktige i stället haft sina sammanträden på Elmia.

Det har under en lång tid förts diskussioner mellan partiernas gruppledare och kommunfullmäktiges presidium kring önskemål om bättre anpassade lokaler. Med det

som bakgrund kommer kommunfullmäktiges sammanträden från 2024 att vara i nya lokaler i Science Park Tower. Detta har stämts av med gruppledarna och alla har ställt sig bakom beslutet. Förändringen innebär en ökad kostnad på 0,7 mnkr.

Lokaler

Kommunen som organisation växer med fler medarbetare och därmed ökar lokalkostnaderna. Det är därför av yttersta vikt att ständigt se över lokalytor för att använda de gemensamma resurserna på ett klokt sätt ute i verksamheterna, samtidigt som kommunen ska erbjuda en bra arbetsmiljö.

Under åren med pandemin var många hänvisade till att jobba hemifrån vilket var en omställning som kommunen och medarbetarna hanterade snabbt och effektivt. För de grupper av medarbetare som hade möjlighet att utföra sina arbetsuppgifter hemifrån innebar det också ett lärande när det gäller att använda olika digitala verktyg. Mot bakgrund av erfarenheterna från pandemin erbjuder numera kommunen som arbetsgivare möjlighet att arbeta upp till 40 procent på annan plats än arbetsplatsen. Det är dock verksamhetens behov som avgör och förutsätter en överenskommelse mellan medarbetare och chef. Vi vet att många uppskattar den flexibiliteten och använder sig av möjligheten att delvis arbeta hemifrån. För att få en bild av omfattningen får samtliga nämnder i uppdrag att göra en bedömning av i vilken omfattning som möjligheten till distansarbete nyttjas. Syftet är att långsiktigt säkerställa ett effektivt lokalnyttjande men också kunna få en bild av behovet att anpassa lokaler till nya arbetssätt.

Ett uppdrag från kommunfullmäktige, 2021-12-09 § 258, till tekniska nämnden berör detta och det pågår ett arbete kring frågorna. Ovanstående uppdrag kompletterar detta uppdrag.

Under 2024 kommer socialförvaltningen, i samband med organisationsförändringarna att lämna vissa lokaler på Råslätt och Öxnehaga då de inte är ändamålsenliga. Andra verksamheter kan komma i fråga i stället. Det är viktigt att alla stadsdelar är levande för att skapa underlag för service och trygghet. Här spelar arbetsplatser en viktig roll. Alla kommunala förvaltningar har därför ett ansvar att överväga möjligheterna att förlägga arbetsplatser till olika stadsdelar, särskilt till våra prioriterade områden, genom att nyttja befintliga egna lokaler eller genom det kommunala bostadsbolaget Vätterhem.

Landsbygdsutveckling

En fråga som anknyter till ovanstående handlar om coworking-platser, något som har lyfts inom ramen för det projekt som pågår kring utvecklingen av Visingsö. Coworking-platser skulle generellt kunna göra det mer attraktivt att bo på landsbygden, framför allt på platser där avståndet till en centralt belägen arbetsplats är stort. Det är en av frågorna som kan hanteras vidare inom ramen för arbetet med landsbygdsstrategin.

Tjänsten som landsbygdsutvecklare har varit vakant under en längre tid, vilket delvis förklarar varför landsbygdsanslaget inte har använts fullt ut de senaste åren. Det behöver göras en översyn av hur anslaget används och hur det kan användas på bästa sätt för att stärka landsbygderna.

Näringslivsutveckling

Utvecklingen av näringslivet i kommunen är fortsatt positiv. Många företag växer och vill

utöka sin verksamhet samtidigt som det finns ett stort intresse från nya företag att etablera sig i kommunen. Just nu pågår ett intensivt arbete för att skapa ett nytt verksamhetsområde på Hedenstorp. Kommunen ska erbjuda goda möjligheter för näringslivets utveckling och en välfungerande infrastruktur med vägar och järnvägar är avgörande. Det förutsätter en god dialog med Trafikverket.

Satsningen på en kombiterminal kommer att öka möjligheterna att flytta transporter från väg till järnväg, vilket är ett betydligt mer energieffektivt sätt att flytta gods och, inte minst, väldigt viktigt ur ett klimatperspektiv. Det är glädjande att konstatera att näringslivet, både i kommunen och generellt, vinnligger sig om höga ambitioner när det gäller frågor om miljö och klimat och ser betydelsen av näringslivets bidrag till den gröna omställningen. Det innebär också att det finns ett tryck från näringslivet att kommunen ska skapa förutsättningar för detta.

Miljömålsanslaget

Kommunen har under en längre tid haft en modell för miljömålsanslaget med ett ansökningsförfarande där varje nämnd har kunnat ansöka om medel för olika typer av satsningar. Den modellen föreslås nu tas bort och anslaget fördelas i stället i samband med fastställande av verksamhets- och investeringsplanen. Syftet är att få största möjliga miljönytta av de insatser som görs genom att använda anslaget mer strategiskt och till större åtgärder. Det är fortfarande viktigt att nämnder signalerar behov av åtgärder och ger underlag till satsningar som kan bli aktuella. Anslaget ligger kvar på samma nivå som tidigare.

VIP 2024–2026 har fokus på miljöåtgärder som både minskar utsläpp och innebär lägre driftskostnader. Våtmarker är viktiga för en biologisk mångfald samtidigt som de våtmarker som bildar torv är viktiga för klimatet. När det gäller vattenvårdsfrågorna finns det möjlighet att växla upp kommunens pengar med statliga medel vilket innebär att en mindre satsning kan generera stora effekter. Miljömålsanslaget föreslås fördelas enligt nedan.

Drift

- 1,5 mnkr till tekniska nämnden för bekämpning av invasiva arter (1,2 mnkr för bekämpning och 0,3 mnkr för utredning) för 2024
- 1,5 mnkr till miljö- och hälsoskyddsnämnden för våtmarker, vattendrag och övergödningsinsatser årligen för 2024 och 2025.
- 1,0 mnkr kan användas till angelägna åtgärder av mindre karaktär som bedöms ha stor klimat- och miljönytta

Investeringar

- 1,5 mnkr för energieffektiviseringar/solceller i kommunens fastigheter (tekniska nämndens investeringsanslag på 20 mnkr ökas till 21,5 mnkr för 2024)
- 2,0 mnkr för byte av belysningsarmaturer. Ett nytt investeringsanslag på 15 mnkr förstärks med 2 mnkr ytterligare 2024.
- 0,5 mnkr för anläggning av ett "Biparadis"

Överförmyndarnämnden

I samband med VIP 2023–2025 tillfördes nämnden 1 mnkr årligen från 2024 för att hantera ett förväntat ökat antal ärenden. Nämndens bedömning är nu att budgeten kan hanteras inom befintlig ram på grund av att intäkterna ökat. Det är angeläget att bibehålla korta handläggningstider och att fortsätta digitaliseringsarbetet.

Valnämnden

Under planperioden kommer det att genomföras såväl val till EU-parlamentet 2024 som allmänna val 2026. Budgetbeslutet är anpassat för att kunna hantera valen. I en kommun som växer blir det fler valdistrikt och det kommer att krävas ytterligare valarbetare för att hantera valen på ett tryggt och säkert sätt i enlighet med lagstiftningen. Vi har i detta avseende en både ekonomiskt effektiv och välfungerande organisation, om än liten, som gör ett mycket gott arbete.

Stadsbyggnadsnämnden

Stadsbyggnadskontoret

Den effektivisering som fanns i nämndens budgetförslag tas bort och i stället får nämnden förstärkningar på flera områden.

Konjunkturläge innebär att byggandet bromsar in, framför allt när det gäller bostäder. Det får en direkt påverkan på nämndens intäkter. Bygglovsansökningar är färre och antal ansökningar av nybyggnadskartor visar på mer än en halvering. Nämnden avser att möta den nya situationen genom att minska ärendebalansen, öka tillsynsverksamheten samt ha fokus på detaljplaner för en god planberedskap när konjunkturen vänder.

Trycket är fortsatt stort på planavdelningen. Behovet att utreda övergripande förutsättningar i ett större område innan detaljplaneläggning och framtagande av planprogram har ökat de senaste åren. Detta behov förväntas öka ytterligare med anledning av kommande förtätningar som föreslås i utbyggnadsstrategin.

Det finns också stora utredningsbehov när det gäller trafikfrågor med anledning av den nya trafikstrategin. Många uppdrag kopplat till kommunens utveckling utförs av stadsbyggnadsnämnden. Nämndens budget för utredningar förstärktes i VIP 2023–2025 och nu föreslås ytterligare förstärkning med 1 mnkr per år under perioden.

I samband med VIP 2023–2025 beslutade fullmäktige om att förstärka trafikavdelningen med två tjänster för att arbeta med utredningar. Verksamheten är fortfarande ansträngd och avdelningen förstärks med ytterligare två tjänster från 2025.

Kommunfullmäktige beslutade 2019 om en satsning på mobilitetslots. Syftet med satsningen är att utveckla hållbara mobilitetslösningar som både tar hänsyn till miljö, klimat och tillgänglighet. I VIP 2023–2025 avsattes budget för drift- och kapitalkostnader och nämnden har anställt en person för satsningen. Det har dock varit svårt att få utväxling med den modell som kommunen valt och arbetet har därför inte kunnat genomföras som det var tänkt. Samverkan för Jönköping föreslår att nämnden får i uppdrag att göra en utredning under 2024 för att utforma ett nytt arbetssätt kring hållbar mobilitet. Nämnden får 0,5 mnkr i utredningsmedel. För 2023 finns en budget på 2,4 mnkr

för arbetet med mobilitetslots, vilket bibehålls 2024 och utökas med 1,6 mnkr till totalt 4 mnkr för 2025 och 2026.

Räddningstjänsten

För att säkerställa verksamheten har effektiviseringen tagits bort och räddningstjänsten får i stället förstärkningar i form av kompensationsökningar för kostnadsökningar och nya tjänster.

Det är viktigt att räddningstjänsten har tillräckliga resurser för att utföra sitt uppdrag effektivt och säkert. Det handlar om att skydda våra invånare och vårt samhälle. Det är av stor vikt att inte äventyra förutsättningarna för en redan effektiv verksamhet.

Räddningstjänsten i Jönköpings kommun har låga kostnader samtidigt som verksamheten håller en mycket hög kvalitet. Arbetet kring civilt försvar, frågor om trygghet och säkerhet samt hantering av konsekvenser av klimatförändringar är bara några av de områden som är högst aktuella och där räddningstjänsten har en ledande roll.

Ny lagstiftning, som trädde i kraft den 1 juli 2023, innebär ett tydligare kommunalt ansvar för samordning och åtgärdsplanering av det brottsförebyggande arbetet. I VIP 2023–2025 utökades nämndens budget med en tjänst. Från 2024 blir det en helårseffekt.

Med anledning av kravet på dygnsvilar får förvaltningen förstärkning motsvarande två ledningstjänster.

Det pågår förberedelser för en ny brandstation som beräknas stå klar tidigast 2027. Det innebär ett utökat behov med cirka 20 nya tjänster. För att balansera budget för 2024 senareläggs förstärkningen med två nya tjänster till 2025 och ytterligare två tjänster 2026. När en ny brandstation finns på plats kommer det att kräva ett betydande tillskott för att bemanna den nya stationen.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Den effektivisering som fanns i nämndens budgetförslag tas bort och i stället får nämnden förstärkningar på flera områden.

Utökat tillsynsansvar

Kommuner har fått tillsynsansvar för nya verksamheter. Ansvaret för tillsynen av småbåtshamnars mottagning av avfall har övergått från Transportstyrelsen till kommunen. Därutöver sker förändringar i avfallsförordningen avseende insamling av förpackningar. Nämnden får en årlig förstärkning för ett utökat ansvar.

Vattenvårdsarbete

Enligt vattendirektivet ställs nya krav på kommunen som bland annat innebär att ta fram nya föreskrifter kring nya vattenskyddsområden. Syftet med framtagandet av skyddsområde och skyddsföreskrifter är att långsiktigt skydda prioriterade grundvattenförekomster som försörjer större enskilda dricksvattenanläggningar i linje med Vattenmyndighetens åtgärdsprogram. Nämnden får en förstärkning under 2024 för detta arbete.

För att öka möjligheterna att genomföra vattenvårdsåtgärder tillfördes nämnden inför 2023 en resurs motsvarande en tjänst som kommer att ge helårseffekt 2024.

Som framgår av budgetskrivelsen föreslås miljö- och hälsoskyddsnämnden få del av miljömålsanslaget 2024 och 2025 för vattenvårdsarbete. En långsiktig och förutsägbar plan för finansiering är en förutsättning för att kunna arbeta vidare med åtgärder exempelvis vid Barnarpasjön och Landsjön, arbeta med vattendragsrestaurering samt påbörja ett arbete med våtmarksrestaurering. Våtmarker är viktiga både för den biologiska mångfalden och klimatet. Det finns statliga bidrag för restaurering av våtmarker vilket innebär att kommunens resurser kan växlas upp med betydande statliga medel.

Tekniska nämnden

Tekniska nämnden påverkas på ett betydande sätt av inflation och ökade priser, både på fastighetssidan och gata, park och skog. Den effektivisering som fanns i nämndens budgetförslag tas bort och i stället förstärks budgeten.

Avdelningen för gata, park och skog är en verksamhet där invånare har stora förväntningar, inte minst när det gäller grönyteskötsel. Därför blev reaktionen stor när nämnden under innevarande år vidtog åtgärden att inte plantera sommarblommor för att klara sin budget. Det är därför glädjande att nämnden i sitt förslag gör förändringar så att de uppskattade sommarblommorna kommer tillbaka. Gata, park och skog är den verksamhet som har drabbats hårdast av ökade priser. Nämnden har i sitt förslag förstärkt budgeten för verksamheten. Utöver det föreslår Samverkan för Jönköping ett ytterligare tillskott vilket innebär att för 2024 sker en förstärkning med sammantaget 10,6 mnkr.

Fastighetsavdelningen får ökade hyresintäkter som uppgår till 40,8 mnkr från 2024 för att täcka kostnader och för underhåll. Nämnderna kompenseras på motsvarande sätt för hyreshöjningen.

Arbetet med upprustning av lekplatser fortsätter enligt plan. Under perioden påbörjas också arbetet med att utveckla fler temalekplatser. I en växande kommun behövs ett brett utbud av lekplatser och miljöer som väcker nyfikenhet och lust att utforska. Större temalekplatser kan utvecklas till viktiga mötesplatser för både barn och vuxna med olika bakgrunder.

Investeringar

Utifrån ett lagkrav får nämnden ett nytt investeringsanslag för byte av belysningsarmaturer. Som framgår av skrivelsen förstärks anslaget ytterligare under 2024 med miljömålsanslaget.

Jönköpings kommun förvärvade 2019 Bruket Norrahammar och arbetet med att utveckla området pågår. Det finns ett antal akuta åtgärder som behöver vidtas för att lokalerna ska vara uthyrningsbara. Det handlar om bland annat om ventilation, fönster och tak.

Hamnar kräver regelbundet underhåll genom muddring för att möjliggöra framkomlighet och därmed säkra djupet för färjor och fritidsbåtar. Hamnarna i Gränna och på Visingsö är i behov av muddring som kommer att genomföras under 2024. Det är ett omfattande och resurskrävande arbete som omgärdas av regler i miljöbalken, inte minst kring hantering av de muddermassor som avlägsnas och ska transporteras bort.

Justerade taxor

Parkeringsavgifterna höjs enligt budgetbeslutet. Bakgrunden är kraftigt ökade kostnader till följd av inflation och stigande räntor som bland annat påverkar hyran av parkeringshusen. Parkeringsavgifterna ska också ha en miljöstyrande effekt för att uppmuntra hållbara trafikslag vilket är i linje med hållbarhetsprogrammet.

Beslutet innehåller även höjda taxor för kajplatserna i småbåtshamnarna i Jönköping och Huskvarna. Avgiften per kajmeter ökar med 25 procent från 2024.

Vatten- och avloppsverksamhet

Inom vatten- och avloppsverksamheten (VA) finns stora behov av förnyelse av ledningsnäten i hela landet. Jämfört med många andra kommuner har Jönköping varit tidiga med att ta fram en handlingsplan för förnyelsearbetet och kommunen har gjort stora investeringar i verksamheten under de senaste tio åren. Det ekonomiska läget med ökade räntor kommer dock att få stora ekonomiska konsekvenser för VA-verksamheten. Ett antal stora lån omsätts under 2023, vilket påverkar räntekostnader från 2024. Eftersom all finansiering måste göras inom avgiftskollektivet får nämnden anpassa förnyelsetakten utifrån det ekonomiska läget. Taxorna kommer att höjas från jämförelsevis låga nivåer och kommer även efter höjningen ligga förhållandevis lågt. Mot bakgrund av de stora behov som finns kommer det även framöver vara nödvändigt att justera taxorna ytterligare.

Miljömålsanslaget

Som framgår av budgetskrivelsen föreslås tekniska nämnden få del av miljömålsanslaget 2024 för några angelägna åtgärder. En sådan är arbetet med att bekämpa och motverka spridning av invasiva arter. Nämnden får ett tillskott 2024 för att påbörja ett sådant arbete.

En annan åtgärd är arbetet med energieffektivisering. I förslaget utökas det investeringsanslag som nämnden har för energieffektivisering samt anslaget för byte av belysningsarmaturer. Båda dessa åtgärder bidrar till att minska klimatutsläppen och förbättra miljön, samtidigt som de sänker kommunens kostnader.

Den tredje åtgärden handlar om att skapa ett "Biparadis". Målet är ökad biologisk mångfald, folkbildning, upplevelser och ett utflyktsmål. I syfte att gynna den biologiska mångfalden och samtidigt skapa ett utflyktsmål får nämnden medel för anläggande av ett så kallat "Biparadis", vilket kan bidra till att cirka 350 rödlistade arter, både växter, insekter och djur, får en gynnsam boplats. Driftmedel ingår i drift- och kapitalkostnadspotten.

Barn- och utbildningsnämnden

Förskolan och skolan har en avgörande betydelse för barn och ungas utveckling och ska vara en trygg plats som ger alla barn och elever möjligheter att trivas och klara målen. Jönköpings kommun har en förskola och skola som håller hög kvalitet. Det finns dock stora skillnader mellan olika skolor och det är fortsatt viktigt att arbeta för en ökad likvärdighet. Viktiga satsningar har gjorts och görs för att nå detta, bland annat på barn och elevers språkutveckling, elevhälsan, återinförandet av resursskolor, rekrytering av behöriga lärare, skolsocionomernas arbete med skolfrånvaron samt trygghetskapande insatser.

Samverkan för Jönköping prioriterar förskola och skola och flera av barn- och utbildningsnämndens förslag till effektiviseringar har dragits tillbaka. Det innebär att inga effektiviseringar påverkar barn- och elevpengen i förskola och skola. Även elevhälsoarbetet undantas från effektiviseringar vilket innebär att den förstärkning som gjordes i samband med budget för 2023 ligger kvar. Den effektivisering som görs läggs helt och hållet på den centrala förvaltningen.

Den senaste befolkningsprognosen för Jönköpings kommun visar att det kommer att födas färre barn de närmaste åren. Det innebär att det demografiska tillskott som barn- och utbildningsnämnden får minskar något under 2024.

Professionsprogrammet pausas för nya insatser och deltagare. De utbildningsinsatser som pågår och de som är lagstadgade (rektorsprogrammet) kommer att genomföras genom omfördelning av centrala resurser för kompetens- och utvecklingsinsatser samt genom viss minskning av genomförandetakten. Det är viktigt att notera att detta inte är en långsiktig kostnadsminskning utan en temporär åtgärd i ett ansträngt ekonomiskt läge.

De delar av verksamheten som visar på underskott är kostorganisationen och skolskjutsverksamheten. I budgeten kompenseras nämnden med 10 mnkr för att täcka delar av kostnadsökningarna.

Regeringen har aviserat ett antal riktade statsbidrag inom skolans område. Dessa medel är inte upptagna i budgeten. Nämnden förutsätts att på sedvanligt sätt ta del av de möjligheter som dessa bidrag innebär.

Förskola

Prognosen för barn i förskola har reviderats då dels den bedömda ökningen från en deltagandegrad på 92 procent till 93 procent uteblivit samt att antalet födda barn under 2023 minskat något jämfört med marsprognosen.

I tidigare budget har antalet platser justerats för kvälls- natt- och helgomsorg eftersom det inte har funnits någon större efterfrågan. Nu märks en ökad efterfrågan och med anledning av EU-direktivet kring dygnsvila kan efterfrågan komma att öka ytterligare. Det är viktigt att kommunen erbjuder möjligheten för de föräldrar som har oregelbundna arbetstider att kunna lösa sin barnomsorg. Nämnden får i uppdrag att noga följa utvecklingen för att bedöma behovet av platser på kvälls-, natt- och helgomsorg och ha beredskap för att tillskapa ytterligare platser vid behov.

Befolkningsprognosen som visar på färre barn får också konsekvenser när det gäller lokaler och nybyggnation. Några av de förskolor som finns i investeringsplanen flyttas fram och någon har tagits bort. Att se över lokalkostnader och anpassa efter behov är något som alla verksamheter har ett ständigt ansvar att göra.

Kulturskola

Effektivisering på kulturskolan tas bort vilket innebär att satsningen på att nå barn och unga i de prioriterade områdena kan fortsätta. Regeringen har även aviserat att det kommer att finnas statsbidrag att söka för att nå fler barn och unga i socioekonomiskt utsatta områden, utveckla sitt utbud, sina undervisningsformer och sitt elevunderlag.

Elevers Hälsa i Centrum

Inom arbetet med elevhälsocentraler, Elevers Hälsa i Centrum, pågår ett pilotprojekt på LSG-området Junedal. Syftet är att utarbeta ett gemensamt arbetssätt där skola, socialtjänst och hälso- och sjukvården i ett tidigt skede gemensamt arbetar med barn och ungas psykiska, fysiska och sociala hälsa. Barn- och utbildningsnämnden, utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden, individ- och familjeomsorgsnämnden samt kultur- och fritidsnämnden i samverkan med regionen förutsätts fortsätta arbetet med att utveckla metoderna för spridning till övriga LSG- och SGG-områden i kommunen.

Praoplatser

Det är viktigt att kommunens verksamheter bereder platser för prao, inte minst för att väcka intresse hos ungdomar för kommunen som arbetsplats med alla de möjligheter som finns. Samverkan för Jönköping vill därför ge i uppdrag till samtliga nämnder och en uppmaning till bolagen att bereda platser för praoelever.

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden

Jönköpings kommuns gymnasieskola håller hög kvalitet sett till både elevresultat, lärartäthet och andel behöriga lärare. Jämfört med andra kommuner bedrivs den kostnadseffektivt.

Antal elever inom gymnasieskolan kommer att öka. Antal elever i anpassad gymnasieskola minskar något 2024 för att sedan öka från 2025. Den totala budgetförändringen för demografi uppgår till 3,4 mnkr för 2024.

Samverkan för Jönköping prioriterar gymnasieskolan. Detta görs genom en omfördelning inom nämndens verksamheter. Även elevhälsoarbetet undantas från effektiviseringar vilket innebär att den förstärkning som gjordes i samband med budget för 2023 ligger kvar.

Regeringen har aviserat ett antal riktade statsbidrag inom skolans område. Dessa medel är inte upptagna i budgetbeslutet. Nämnden förutsätts att på sedvanligt sätt ta del av de möjligheter som dessa bidrag innebär.

Grundläggande behörighet på yrkesprogrammen

De nya bestämmelserna för att uppnå grundläggande behörighet till högskola och universitet började tillämpas för elever som påbörjade sin utbildning höstterminen 2023. De elever som inte vill läsa kurserna för grundläggande behörighet måste nu aktivt välja bort dem, i stället för som tidigare aktivt välja till dem. Det innebär att programmets omfattning utökas både när det gäller gymnasiepoäng och garanterad undervisningstid. För att kompensera för ett mer omfattande uppdrag till följd av de nya bestämmelserna har regeringen tillskjutit medel inom det generella statsbidraget. Utöver statsbidraget tillförs nämnden ytterligare 1 mnkr under perioden för att klara uppgiften.

Översyn av kostorganisationen

Idag är måltidsverksamheterna inom utbildningsnämnderna uppdelad där grundskolan har en samlad enhet medan det inom gymnasieskolan är varje skola som bär ansvaret. När den nya grundskolan på Sanda står klar 2025 kommer måltidsverksamheterna att samordnas mellan Sandas grund- och gymnasieskola. I samband med detta är det relevant att ge nämnderna i uppdrag att pröva en gemensam kostorganisation.

Arbetsmarknadsåtgärder

Både vuxenutbildningen och arbetsmarknadsavdelningen har gått med överskott de senaste åren och prognostiserar även ett överskott för 2023. För arbetsmarknadspolitiska åtgärder beräknas ett överskott på grund av lågt antal arbetsmarknadsanställningar under året. Det handlar både om konjunkturläget och om den omställning som gjorts av Arbetsförmedlingens uppdrag och roll. För vuxenutbildningen inklusive yrkeshögskolan visar prognosen ett överskott för 2023. Det totala söktrycket till den kommunala vuxenutbildningen är något lägre jämfört med 2022 års nivåer.

För att minska gymnasieskolans effektivisering flyttas medel från vuxenutbildningen och arbetsmarknadsavdelningen till gymnasieskolan. Väl medvetna om att arbetslösheten förväntas öka väljer Samverkan för Jönköping att göra den här prioriteringen. Om det kommer att krävas ytterligare resurser för vuxenutbildningen och arbetsmarknadsåtgärder kan nämnden söka medel från kommunstyrelsen ur konjunkturpotten.

I ett tufft ekonomiskt läge är det viktigt att prioritera insatser som visat på goda resultat när det gäller att matcha arbetskompetens mot näringslivets och den offentliga sektorns behov. Sådana insatser är särskilt viktig i en situation där arbetsmarknaden viker och man behöver fånga upp de som nyligen blivit arbetslösa och som står till arbetsmarknadens förfogande.

Praktikplatser

Precis som inom grundskolan finns ett behov i gymnasieskolan och arbetsmarknadsavdelningen av fler praktikplatser i kommunal verksamhet. Samtliga nämnder får därför i uppdrag att medverka till fler praktikplatser. Kommunala bolag förväntas på motsvarande sätt bidra till detta.

Kultur- och fritidsnämnden

Jönköpings kommun har ett starkt civilsamhälle som på ett värdefullt sätt bidrar till kommunens mångfald av kultur, friluftsliv, idrott, bildningsverksamhet, trossamfund och social verksamhet. Aktiva föreningar, studieförbund, kyrkor och samfund har stor betydelse både för den enskilda personen och för samhället i stort. Civilsamhället är en del av demokratin och därmed en del av motståndet mot de krafter som vill urholka demokratin i vårt samhälle. Den samverkan som finns inom Rådet för civilsamhällesfrågor ska fortsätta att utvecklas och stärkas.

Föreningslivet har drabbats hårt de senaste åren. Minskade intäkter till följd av minskande medlemsantal och deltagandeintäkter under pandemin, höga energikostnader under förra årets energikris och ökade kostnader till följd av den ekonomiska krisen har försatt många föreningar i en tuff situation. För att stödja föreningar till följd av de ökade kostnaderna föreslår Samverkan för Jönköping en förstärkning av föreningsbidraget.

I nämndens förslag till verksamhets- och investeringsplan var ökade hyror en del av effektiviseringen. Kommunen har ett system där hyrorna justeras utifrån konsumentprisindex samt ökad belägningsgrad för vissa lokaler/anläggningar med ett index, det handlar därför inte om en effektivisering. Indexuppräkningsindex motsvarar en intäktsökning på cirka 1 mnkr. Samverkan för Jönköping har i stället ett ökat effektiviseringskrav på den förvaltningsövergripande verksamheten.

Det finns även ett generellt effektiviseringskrav kopplat till drift och underhåll av förvaltningens idrotts-, fritids- och badanläggningar. Effektiviseringen bedöms kunna genomföras genom ökad digitalisering och teknisk utveckling.

Lovverksamhet

Under många år har nämnden bedrivit lovverksamhet vilket är betydelsefullt för att erbjuda barn och unga en meningsfull fritid under loven. Tidigare har nämnden erhållit statsbidrag för lovverksamheten vilket upphörde från 2021. Nämnden har fortsatt att erbjuda lovverksamhet och klarat det inom budgetramen. Samverkan för Jönköping förutsätter att det arbetet kan fortsätta i nära i samverkan med civilsamhället för att få god spridning i kommunen. Då nämnden bedömer det som ett prioriterat område får verksamheten anpassas till de resurser som kan avsättas inom ram.

Det initiativ som nämnden tagit med en mobil verksamhet för att också nå ut till barn och unga i mindre orter och på landsbygden är positivt. Det är ett arbete som bör utvecklas i nära samarbete med civilsamhället.

Investeringar

Jordbrovallen för omklädning, dusch, tvätt med mera har blivit väsentligt mycket dyrare. Mot bakgrund av den omfattande fördyringen ges kultur- och fritidsnämnden i uppdrag att i nära samverkan med tekniska nämnden tydligt redovisa orsakerna till fördyringen i samband med att ärendet lyfts till kommunfullmäktige. Vidare får nämnderna i uppdrag att ta fram ett för att kommunfullmäktige slutligen ska kunna fatta beslut i frågan.

Konst- och kulturfestival

Kultur och konst ska vara ett naturligt inslag i alla kommundelar och kommunen strävar efter att utveckla möjligheter och miljöer för ett levande och rikt kulturliv. Studieförbund och folkhögskolor spelar en viktig roll som arrangörer och möjliggörare, liksom övrigt civilsamhälle, främjandeorganisationer och eventbolag inom olika konstarter och kulturformer. En konst- och kulturfestival som engagerar alla delar av vår kommun och människor med olika bakgrunder kan utgöra en ny arena i för samtal, möten och debatt. Kultur- och fritidsnämnden får i uppdrag att i samverkan med kommunala bolag och civilsamhället presentera ett förslag på en konst- och kulturfestival 2026.

Äldrenämnden

Till följd av demografiutvecklingen tillförs äldrenämnden cirka 113 mnkr under planperioden, 95 mnkr för äldreomsorgen och 17,5 för hälso- och sjukvården. Anslaget används till att möta en ökning av antalet äldre när det gäller ökade kostnader i befintlig verksamhet, som bland annat vårdtyngdsökning, ökad nattbemanning, ökade hyreskostnader och omstrukturering av befintlig verksamhet.

Kompetensförsörjning

Kompetensförsörjningen är en av de största utmaningarna inom äldreomsorgen och hälso- och sjukvården. De kommande åren kommer ett stort antal undersköterskor, sjuksköterskor och fysioterapeuter behöva anställas.

Frågan kring att säkra kompetensförsörjningen inom socialförvaltningens verksamheter hanteras inom projektet *Fokus Kompetensförsörjning*.

En omfattande vidareutbildning av personal sker genom det så kallade äldreomsorgslyftet. I höstpropositionen har regeringen avsatt medel för att fortsätta den påbörjade kompetenssatsningen för personal inom kommunalt finansierad äldreomsorg.

Inom ramen för en nystartad satsning, det så kallade vårdspåret, blir det möjligt för personer som är inskrivna hos Arbetsförmedlingen eller hos någon aktör inom *Rusta och matcha* att genom en anställning med lönestöd, påbörja utbildning till undersköterska genom att arbeta halvtid och studera på halvtid.

Varje år är det cirka 100 medarbetare inom vård och omsorg som går i pension och medelåldern på dessa är 64 år. I kommunen finns möjlighet att erbjuda medarbetare som fyllt 65 år att fortsätta arbeta med minskad arbetstid, delvis reducerad lön, men med tjänstepension i behåll. Detta kallas 80/90/100-modellen. Nämnden medges att tillämpa den här modellen från 63 års ålder för yrkesgrupper där det finns en rekryteringsutmaning, tidig pensionsålder samt höga sjukskrivningstal. Det handlar främst om vårdbiträden och undersköterskor i äldreomsorgen samt stödassistenter, stödpedagoger och personliga assistenter i funktionshinderomsorgen. Det är viktigt att med tiden följa upp att det ger förväntade effekter.

Digitala inköp

Sedan sommaren 2022 fram till nu har fem hemtjänstgrupper provat digitala inköp vid genomförande av insatsen "hjälp med inköp av dagligvaror". Cirka 80 omsorgstagare har varit involverade. Utfallet har varit positivt med en ökad valfrihet för den enskilde, en bättre arbetsmiljö för personalen samt frigjord tid för andra omsorgsinsatser. Äldrenämnden får i uppdrag att införa modellen i hela verksamheten.

Kostverksamhet

Distribution av matportioner inom hemtjänsten är en utmaning på flera sätt. Det handlar framför allt om hur man använder kompetensen. Det går åt mycket personal för att under kort tid klara leveranserna. Dessutom kräver uppgiften många bilar, vilket påverkar utsläppen och därmed klimatet. Det är också en utmaning att garantera matens kvalitet när det gäller varmhållning och därmed näringsinnehåll.

Kopplat till detta finns det flera tillagningskök inom nämndens verksamhet som har stora investeringsbehov. I nämndens förslag till investeringsplan fanns ett nytt produktionskök med.

Nämnden får i uppdrag att undersöka olika möjliga lösningar vad gäller distribution av matkorgar. Olika lösningar kan innebära olika konsekvenser för tillagningsköken. Utredningen ska också belysa detta. Tills vidare utgår investeringen i ett nytt produktionskök. Framtida investeringar i tillagningskök avgörs utifrån vilken lösning som kommer att vara aktuell vad gäller matkorgar samt de behov som finns på äldreboenden. Utredningen ska kunna ligga till grund för nästa års budgetarbete.

Justering av taxor

På vissa av kommunens äldreboenden är restaurangerna öppna för allmänheten med subventionerade priser. För personer som har fyllt 65 år är det en extra subvention. Om man inte kan laga maten själv kan man ansöka om bistånd i form av varm mat som levereras hem portionsvis. Prismässigt har Jönköpings kommun legat under snittet för

länets kommuner för såväl matportion i hemmet som för lunch i kommunens öppna restauranger. Genom att justera priset så att det hamnar på en liknande nivå som andra kommuner och för att delvis täcka ökade livsmedelspriser kommer lunchpriserna att höjas med cirka 20 procent, vilket ger en beräknad intäktsökning på cirka 4 mnkr.

Ökat antal äldreboendeplatser

Behovet av platser i äldreomsorg, idag och på sikt, påverkas av många faktorer. Det handlar om målgruppens hälsa, attityder och vilka övriga stödinsatser som finns tillgängliga för målgruppen. Tillgång till trygghetsboende är en faktor som kan påverka det framtida behovet av äldreboendeplatser. I dagsläget är efterfrågan stor till de runt 300 lägenheter som finns i olika trygghetsboenden i kommunen. Runt 170 ytterligare lägenheter är för närvarande under produktion. I en utredning genomförd av stadskontoret pekas flera områden ut som lämpliga för framtida byggnationer av trygghetsboenden.

Ett flertal byggnationer av nya äldreboenden är planerade och i vissa fall påbörjade. Under våren 2024 kommer det nya äldreboendet Vilhelmsrogården, som består av 90 lägenheter, att stå färdigt. Personer som idag bor på Rosengården kommer att flytta till Vilhelmsrogården. Det handlar om cirka 60 lägenheter. När flytten genomförs kommer Rosengården att rivas på grund av byggnadens ålder och skick. Därefter kommer ett nytt äldreboende med 160 lägenheter att byggas på samma plats.

I investeringsplanen finns det flera nya äldreboenden som innebär att antalet platser kommer att öka. Samtidigt finns det några befintliga små enheter som inte är anpassade för dagens behov och som kräver hög personaltäthet. Vartefter nya äldreboenden tas i bruk ger det möjlighet att successivt lämna de enheter som inte är ändamålsenliga och som i stället kan användas som evakueringsboenden.

Det har tidigare utgått ett riktat statsbidrag för 2022 och 2023 för en ökad sjuksköterskebemanning. Detta statsbidrag kommer tas bort och därför tillförs hälso- och sjukvården ett kommunalt anslag på 6,3 mnkr årligen från 2024. Under 2024 kommer dessa medel nyttjas för att täcka för ett ökat kostnadsläge för tekniska hjälpmedel, sjukvårdsmaterial samt inkontinenshjälpmedel. Från 2025 är inriktningen att dessa medel ska kunna nyttjas för fortsatta satsningar på fler sjuksköterskor.

Samtidigt har ett projekt påbörjats under 2023 med att anställa fyra farmaceuter i syfte att avlasta sjuksköterskegruppen. Utmaningen att hitta denna kompetens är inte lika stor som när det gäller sjuksköterskor.

Genom ett framgångsrikt arbete med att minska andelen timvikarier i verksamheten har äldrenämnden under 2023 beviljats ett prestationsbaserat statsbidrag om 114,5 mnkr som ska användas 2023 och 2024. Äldrenämnden har fattat beslut om att med stöd av dessa medel prioritera några angelägna satsningar såsom arbetsskor och olika insatser inom arbetsmiljö och friskvård.

Individ- och familjeomsorgsnämnden

Samverkan för Jönköping prioriterar barn och unga. Individ- och familjeomsorgsnämnden har därför undantagits från effektiviseringar och i stället får nämnden omfattande förstärkningar på flera områden.

Ekonomin för individ- och familjeomsorgsnämnden är fortfarande inte i balans. Framför allt gäller det barn- och ungdomsvården där det prognosticerade underskottet är fortsatt stort. Inflödet till barn- och ungdomsvården har ökat de senaste åren och ligger på en fortsatt hög nivå. Mot bakgrund av utvecklingen finns det inget som talar för en minskning.

Missbruksvården räknar med ett positivt resultat 2023 varför en budgetanpassning görs för 2024.

Det tidigare statsbidraget för förebyggande åtgärder i utsatta områden försvinner 2024. En ökning kommer att ske igen från 2025. I väntan på det får nämnden en förstärkning för att kompensera för kostnader för två fältsekreterare under 2024.

Ökat antal placeringar

Orosanmälningarna har ökat under flera år vilket har påverkat behovet av utredningar, insatser och placeringar av barn och unga. Den största andelen rör placeringar i familjehem och jourhem. Omkostnads-ersättningarna till familjehem har ökat och förväntas innebära ett underskott för 2023. Samtidigt ökar kostnaderna för externa placeringar bland annat i form av placeringar på SiS. Kostnadsökningarna handlar bland annat om mer komplexa ärenden och att tiden för placeringen ökar.

Det är viktigt att nämnden kan säkerställa kvaliteten i de externa placeringarna men också att socialtjänsten på hemmaplan möter upp barnet vid utskrivning för att öka möjligheterna att bryta en negativ utveckling. I dagsläget görs det inte någon systematisk uppföljning av resultatet och hur stor andel av barnen som återkommer i nya placeringar.

När det gäller externa placeringar finns det dessutom en risk för oseriösa aktörer och bristande insyn, vilket har varit en återkommande kritik mot de privata HVB-hemmen på nationell nivå. En del signaler kopplat till gängkriminalitet och flera fall där det har skett rekrytering på boendena är något som ger ytterligare anledning till oro.

Kommunens eget HVB-hem i Prinseryd har inte haft full beläggning. Orsaken är att många ärenden är komplexa vilket vid flera tillfällen har lett till "behandlingssammanbrott". Förväntningarna är ändå att den resursen nyttjas fullt ut och på ett bättre sätt.

Nämnden får i uppdrag att på ett systematiskt sätt följa upp placeringar samt att analysera möjligheterna att utveckla fler HVB-hem i egen regi, gärna i samarbete med andra kommuner, till exempel i länet.

Barn och unga som är inskrivna på heldygnsvård inom HVB, SiS eller regionens psykiatrivård kan ha behov av insatser från såväl kommunens socialtjänst som regionens psykiatriverksamheter. Samhällets insatser bör inriktas på att samverka runt barnet med utgångspunkt från de individuella behoven. Nämnden ges därför i uppdrag att initiera en ökad samverkan med regionen kring heldygnsplaceringar. Goda exempel finns i Östergötland och Värmland.

Försörjningsstöd

Försörjningsstödet prognosticerar för 2023 ett överskott om 6 mnkr, varav 2 mnkr härrör från det ekonomiska biståndet. När konjunkturen viker finns det risk att behovet av försörjningsstöd ökar. Om så skulle vara fallet kan nämnden söka medel från kommunstyrelsen ur konjunkturpotten.

Våld i nära relation

I de generella statsbidragen ligger en förstärkning för område våld i nära relation. Detta statsbidrag läggs direkt på nämnden. Under 2024 kommer nämnden att få ett utökat uppdrag kring placeringar av barn i skyddat boende. Det utökade uppdraget kommer att påverka nämndens kostnader för våld i nära relation under 2024 varför det finns anledning att följa kostnadsutvecklingen under VIP-perioden.

Verksamhet för ensamkommande barn

2023 fick nämnden ett tillfälligt anslag för att finansiera verksamheten för ensamkommande barn i och med att "flyktingfonden" upphörde 2022. Den ersättning som staten betalar täcker dock inte kostnaderna för de barn som placeras i HVB- och familjehem. Det statsbidrag som kommunen får för flyktingar från Ukraina enligt massflyktsdirektivet beräknas lämna ett överskott varför det görs en omfördelning från statsbidraget för flyktingar till verksamheten för ensamkommande barn (EKB).

Organisationsförändring

Frågan om kompetensförsörjning är avgörande för att nämnden på sikt ska kunna erbjuda en verksamhet med hög kvalitet för medborgarna. För att förbättra förutsättningarna för arbetet inom barn- och ungdomsvården och därmed både kunna behålla personal och rekrytera ny personal, görs en organisationsförändring som syftar till att ge medarbetare ett bättre stöd i arbetet. Nämnden har tidigare fått medel för att genomföra detta. Det är viktigt att förändringsarbetet går framåt och att det också ger den förväntade effekten, det vill säga en bättre arbetsmiljö och en mer stabil situation.

Funktionsstödsnämnden

I VIP 2023–2025 infördes en demografimodell även för funktionsstödsnämnden. Den bygger på befolkningsutveckling samt medel till planerade gruppboenden. Till följd av demografiutvecklingen tillförs funktionsstödsnämnden cirka 17,2 mnkr under planperioden.

I budget 2024–2026 flyttas driftsmedel för planerade gruppboenden till en central demografipott för nya boenden inom funktionsstödsnämnden. Medel ställs sedan till nämndens förfogande när respektive boende öppnas. Under planperioden planeras det för två boenden i redan existerande lokaler. Även för dessa ligger driftsmedel på central nivå som nämnden erhåller när boendena står klara.

Från 1 januari 2023 ändrades bestämmelsen i lagen om personlig assistans vilket innebär att fler personer får rätt till ersättning från Försäkringskassan. Därmed minskar nämndens kostnader.

En mer effektiv bemanningsplanering förväntas ge minskade kostnader.

Kompetensförsörjning

Inom målgruppen sker en ökning av såväl personer med komplexa stödbehov, som personer med ökad psykisk ohälsa och personer med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar. Gruppen äldre inom målgruppen ökar också. Detta ställer stora krav på den personal som ska ge stödet och kompetensförsörjningen är en central fråga. I september 2023 har därför ett funktionshinderlyft påbörjats, där medarbetare inom

funktionshinderomsorgen får möjlighet att studera för att öka andelen med rätt kompetens. Satsningen fortsätter, med hjälp av tilldelade medel, under VIP-perioden.

Enskilda boendeformer

Allt fler personer med funktionsnedsättning är i behov av enskilda boendeformer då de i olika skeden i livet inte klarar att bo tillsammans med andra. Effekten av detta är att antalet verkställda beslut i form av enskilda boendeformer under de senaste åren har ökat. Nämnden har i ett särskilt ärende i mars månad 2023 behandlat och analyserat utvecklingen av enskilda boendeformer och gett socialförvaltningen i uppdrag att bland annat se över rutiner och processer kopplat till verkställande av gruppboostads- och korttidsbeslut.

Nämnden får i uppdrag att pröva möjligheterna att utforma enskilda boendeformer som både är ekonomiskt långsiktigt hållbara och tillgodoser målgruppens behov.

Utdrag ur protokoll från Kommunfullmäktige 2023 § 228

1. Verksamhets- och investeringsplan 2024–2026 samt årsbudget för 2024

- Resultatplan, finansieringsplan och balansplan för 2024–2026 med årsbudget för 2024 fastställs enligt kommunstyrelsens förslag.
- Verksamhetsplan för 2024–2026 med årsbudget för 2024 fastställs enligt kommunstyrelsens förslag.
- Investeringsplan för 2024–2028 med årsbudget för 2024 fastställs enligt kommunstyrelsens förslag.
- Resultatplaner, finansieringsplaner och investeringsplaner för tekniska nämndens affärsverksamheter 2024–2026 med årsbudget för 2024 fastställs enligt kommunstyrelsens förslag.
- Exploateringsplan för 2024–2026 med årsbudget för 2024 fastställs enligt kommunstyrelsens förslag.
- Kommunstyrelsen har under år 2024 rätt att öka kommunens låneskuld till maximalt 1 270 miljoner kronor.
- Kommunstyrelsen ges följande uppdrag: Centralt budgeterat anslag för personalkostnader ombudgeteras till nämnderna efter avtalade förändringar av lönenivåer.
- Kommunstyrelsen ges följande uppdrag: Centralt budgeterade anslag för hyror, driftsmedel samt kapitalkostnader ombudgeteras till nämnderna efter färdigställande av nya investeringsprojekt.
- Kommunstyrelsen ges följande uppdrag: Centralt budgeterade anslag för demografipott nya boende funktionsstödsnämnden ombudgeteras till funktionsstödsnämnden när nytt boende tas i bruk.

2. Kommunens skattesats

- Kommunens skattesats för år 2024 fastställs till 21,64 % av skatteunderlaget, vilket innebär oförändrad skatt.

3. Mål för god ekonomisk hushållning

- Finansiella mål och mål för verksamheten i syfte att uppnå god hushållning fastställs enligt förslag till verksamhets- och investeringsplan.

4. Taxor och avgifter

- Förändrad taxa för matportion i hemmet fastställs till 75 kr, lunchpris för pensionär i öppen restaurang fastställs till 80 kr och lunchpris för icke pensionär i öppen restaurang fastställs till 120 kr som gäller från och med 2024-01-01.
- Förändring gällande planavgift vid bygglov fastställs enligt stadsbyggnadsnämndens förslag 2023-06-15 § 241 att gälla från och med 2024-01-01.
- Förändrad taxa för automatiska brandlarm fastställs med 1 500 kr för årligt abonnemang och 4 500 kr för återställning vid onödiga larm som gäller från och med 2024-01-01.
- Förändrad taxa för tillstånd och tillsyn enligt lagen om skydd mot olyckor (LSO) samt lagen om brandfarliga och explosiva varor (LBE) fastställs enligt stadsbyggnadsnämndens förslag 2023-06-15 § 241 att gälla från och med 2024-01-01.
- Förbrukningstaxa för vatten och avlopp 2024 höjs med i genomsnitt 18 procent enligt tekniska nämndens förslag 2023-06-14 § 71. Den nya taxan börjar gälla från och med 2024-01-01.
- Anläggningstaxan för nyanslutningar förändras enligt tekniska nämndens förslag 2023-06-14 § 71. Den nya taxan börjar gälla från och med 2024-01-01.
- Allmän platsmark förändras enligt tekniska nämndens förslag 2023-06-14 § 71. Den nya taxan börjar gälla från och med 2024-01-01.
- Parkeringstaxan förändras enligt tekniska nämndens förslag 2023-06-14 § 71. Den nya taxan börjar gälla från och med 2024-01-01.
- Taxan för felparkeringsföreselser förändras enligt tekniska nämndens förslag 2023-06-14 § 71. Den nya taxan börjar gälla från och med 2024-01-01.
- Förändrad taxa för småbåtshamnar fastställs med 1 250 kr/kajmeter i Jönköping och 750 kr/kajmeter vid Oset som gäller från och med 2024-01-01.

5. Övriga beslut och särskilda uppdrag i anslutning till beslut om verksamhets- och investeringsplan

- Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden och individ- och familjeomsorgsnämnden medges återkomma till kommunstyrelsen om behov av ytterligare resurser uppstår under 2024 för vuxenutbildning, arbetsmarknadsåtgärder samt försörjningsstöd.
- Samtliga nämnder ges i uppdrag att göra en bedömning av i vilken omfattning som möjligheten till distansarbete nyttjas. Uppdraget redovisas till kommunstyrelsen senast maj 2024.
- Kommunstyrelsen ges i uppdrag att ta fram indikatorer för att följa upp de övergripande verksamhetsmålen. Uppdraget redovisas senast januari.
- Kommunstyrelsen ges i uppdrag att göra en översyn av hur anslaget för landsbygdsutveckling används samt fastställa kriterier för anslaget.
- Stadsbyggnadsnämnden ges i uppdrag att utforma ett förslag på nytt arbetssätt för hållbar mobilitet. Uppdraget återredovisas i samband med budgetdialogerna september 2024.
- Tekniska nämnden ges i uppdrag att i samverkan med Vätterhem ta fram en strategi för byggnation av temalekplatser i bostadsområden, detta i syfte att främja integration och inkludering.
- Barn- och utbildningsnämnden ges i uppdrag att noga följa utvecklingen för att

bedöma behovet av platser för kvälls-, natt- och helgomsorg samt ha beredskap för att tillskapa ytterligare platser vid behov.

- Barn- och utbildningsnämnden ges i uppdrag att i samverkan med utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden, individ- och familjeomsorgsnämnden och kultur- och fritidsnämnden fortsätta arbetet med elevhälsocentraler, i enlighet med vad som framkommer i budgetskrivelsen.
- Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden i samverkan med barn- och utbildningsnämnden ges i uppdrag att genomföra en översyn av kostverksamheten inom gymnasieskolan, med en analys av för- och nackdelar med en gemensam kostorganisation. Översynen ska presenteras för kommunfullmäktige senast augusti 2024.
- Samtliga nämnder ges i uppdrag att inom ramen för sin verksamhet, skapa och erbjuda prao, APL-platser och praktik i samverkan med utbildningsförvaltningen. Kommunala bolag uppmanas att bidra till detta arbete.
- Kultur- och fritidsnämnden ges i uppdrag att i nära samverkan med tekniska nämnden tydligt redovisa orsakerna till fördyringen av omklädningsbyggnaden vid Jordbron samt ta fram förslag på en alternativ lösning till en lägre kostnad inför att ärendet ska behandlas av kommunfullmäktige.
- Kultur- och fritidsnämnden ges i uppdrag att i samverkan Vätterhem, Destination JKPG, SMUAB och Junehem samt civilsamhället presentera ett förslag på konst- och kulturfestival för 2026 i det offentliga rummet. Uppdraget återredovisas i samband med budgetdialogerna september 2024.
- Äldrenämnden ges i uppdrag att genomföra upphandling av digitala inköp av dagligvaror inom hemtjänst.
- Äldrenämnden ges i uppdrag att ta fram förslag för en framtida lösning för distribution av matkorgar inom hemtjänsten samt behov av investeringar i tillagningskök. Uppdraget återredovisas i samband med budgetdialogerna september 2024.
- Äldrenämnden och funktionsstödsnämnden ges i uppdrag att införa 80/90/100-modellen från 63 årsålder. Modellen ska tillämpas genom en individuell bedömning och erbjudas yrkesgrupper inom vård och omsorg enligt vad som framgår av budgetskrivelsen. En utvärdering ska presenteras för kommunfullmäktige senast januari 2026.
- Individ- och familjeomsorgsnämnden ges i uppdrag att på ett systematiskt sätt följa upp placeringar samt att analysera möjligheterna att utveckla fler HVB-hem i egen regi, gärna i samarbete med andra kommuner, till exempel i länet. Uppdraget återredovisas till kommunfullmäktige senast mars 2025.
- Individ- och familjeomsorgsnämnden ges i uppdrag att initiera en ökad samverkan med regionen kring heldygnsplaceringar.
- Individ- och familjeomsorgsnämnden ges i uppdrag att i samverkan med barn- och utbildningsnämnden, utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden samt kultur- och fritidsnämnden göra en översyn och analys kring hur kommunens förebyggande insatser för barn och unga bäst organiseras och samordnas.
- Funktionsstödsnämnden ges i uppdrag att pröva möjligheterna att utforma enskilda boendeformer som är ekonomiskt långsiktigt hållbara samt tillgodoser målgruppens behov.
- Nämnderna ges i uppdrag att beakta vad som i övrigt framgår av budgetskrivelse.

Del 1 - Förvaltningsberättelse

Förvaltningsberättelsen syftar till att ge en övergripande bild av verksamheten i kommunen under kommande planeringsperiod. I förvaltningsberättelsen återfinns upplysningar om händelser av väsentlig betydelse som påverkar ekonomin. Här beskrivs det samhällsekonomiska läget och samhällsutvecklingen samt den förväntade utvecklingen för kommunen.

Här redovisas även en övergripande beskrivning av kommunens budget- och uppföljningsprocess och styrande dokument. Här presenteras en finansiell analys av Jönköpings kommun, en redovisning av målen för god ekonomisk hushållning. Här redovisas också det lagstadgade balanskravet samt övergripande information om väsentliga personalförhållanden i kommunen.

Den kommunala koncernen

KOMMUNFULLMÄKTIGE

Mandatfördelning 2023–2026

Socialdemokraterna	24
Moderaterna	15
Kristdemokraterna	12
Sverigedemokraterna	12
Centerpartiet	7
Vänsterpartiet	5
Liberalerna	3
Miljöpartiet	3
Totalt antal ledamöter	81

Kommunrevision

Valberedning

KOMMUNSTYRELSE

Ledningsutskott	<i>Ansvarsområde 1</i>
Personalutskott	<i>Ansvarsområde 1</i>
Upphandlingsutskott	<i>Ansvarsområde 1</i>
Välfärdsutskott	<i>Ansvarsområde 2</i>
Samhällsbyggnadsutskott	<i>Ansvarsområde 3</i>

ÖVRIGA NÄMNDER

Indelade efter ansvarsområde

Ansvarsområde 1

Överförmyndarnämnd, Valnämnd,
Krisledningsnämnd

Ansvarsområde 2

Kultur- och fritidsnämnd, Barn- och
utbildningsnämnd, Utbildnings- och
arbetsmarknadsnämnd, Funktionsstöds-
nämnden, IFO-nämnd, Äldrenämnd

Ansvarsområde 3

Miljö- och hälsoskyddsnämnd,
Stadsbyggnadsnämnd, Teknisk nämnd

KOMMUNÄGDA BOLAG

Moderbolag

Jönköpings Rådhus AB

Dotterbolag

Arrangemangsbolag

Destination Jönköping AB
Elmia AB

Bostadsbolag

Junehem AB
Bostads AB Vätterhem

Energi- och avfallsbolag

June Avfall och Miljö AB
Jönköping Energi AB

Förvaltningsbolag

Högskolefastigheter i Jönköping AB
Jönköpings kommuns Fastighetsutveckling AB

Övriga bolag

Jönköping Airport AB
Södra Munksjön Utvecklings AB

Övriga bolag och stiftelser

Översikt över verksamhetens utveckling

Fem år i sammandrag

	2022	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Allmänt					
Antal invånare 31/12	145 054	146 515	147 888	149 236	150 532
Kommunal skattesats, kr	21,64	21,64	21,64	21,64	21,64
Ekonomi					
Nettokostnad (inkl. avskrivningar och finansnetto), mnkr	8 569	9 334	9 947	10 232	10 594
Skatteintäkter och generella statsbidrag, mnkr	9 252	9 463	10 053	10 469	10 895
Årets resultat, mnkr	683	127	107	237	301
Resultatnivå i % 1)	7,4	1,3	1,0	2,3	2,7
Investeringar, mnkr	1 332	1 913	2 230	2 462	2 262
varav skattefinansierad verksamhet, mnkr	1 071	1 440	1 792	2 163	1 869
varav affärsverksamhet, mnkr	261	473	438	299	393
Soliditet % 2)	57	54	54	53	54
1) Årets resultat i förhållande till skatteintäkter och generella statsbidrag					
2) Ett mått på hur stor del av tillgångarna som är eget kapital, d.v.s. långsiktig betalningsförmåga. I måttet exkluderas kommunens vidareutlåning till bolagskoncernen.					

Antal invånare prognostiseras att öka till över 150 000 invånare 2026. Att kommunen växer ställer krav på kommunens alla verksamheter samt ökar den årliga driftskostnaden och investeringar.

Den kommunala skattesatsen är oförändrad för 2024.

Kostnaderna 2024 ökar i större takt än intäkterna och det är främst kostnaderna för pensioner som ökar på grund av stigande inflation. Jönköpings kommun klarar målsättningen om en resultatnivå på 2 procent i genomsnitt under en treårsperiod.

Investeringsnivån är hög under perioden. Den höga investeringsnivån kan framför allt hänföras till investeringar i skolor. När resultatet inte ökar i samma takt som investeringarna innebär det en ökad låneskuld för kommunen, vilket påverkar framtida kostnader genom ökade räntekostnader.

Soliditeten, den långsiktiga betalningsförmågan, ligger över målsättningen om 50 procent.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

I detta avsnitt beskrivs Jönköpings kommuns utveckling utifrån ett omvärldsperspektiv. Inledningsvis kommenteras faktorer i samhällsekonomin som påverkar eller kan påverka kommunens ekonomiska ställning. Därefter behandlas områden och förutsättningar som bedöms viktiga för kommunens utveckling.

Omvärldsanalys inklusive övergripande risker

Samhällsekonomiskt läge

Den 17 oktober presenterade Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) sin senaste rapport om den ekonomiska utvecklingen för kommuner och regioner. Bedömningen om samhällsekonomin bygger på SKR:s prognos.

De senaste årens inflations- och ränteuppgång har lett till en ekonomisk inbromsning och svensk BNP faller med 0,6 procent i år. Nästa år väntas en svag uppgång (+1 procent) men Sverige befinner sig fortfarande i en lågkonjunktur. När omvärldsekonomin repar sig 2025 och 2026 förväntas resultaten återhämta sig. Den ekonomiska politiken och penningpolitiken i synnerhet, har lagts om för att få kontroll över inflationen. Svensk ekonomi drabbas hårt både av inflationen och den pågående inflationsbekämpningen. Prisökningar och räntehöjningar påverkar alla sektorer i ekonomin. Bostadsbyggandet påverkas kraftigt och antalet påbörjade lägenheter minskade med nästan 60 procent första halvåret i år jämfört med samma period förra året. Investeringarna i näringslivet har minskat men samtidigt utvecklats förhållandevis starkt med tanke på den kraftiga ränteuppgången. Högt skuldsatta och räntekänsliga hushåll bidrar också till konjunkturedgången när deras köpkraft minskar. Inflationen har inneburit att reallönerna fallit till 2013 års nivå.

Inflationen är på väg ner även om det går trögt. Inflationens topp bedöms vara passerad. KPI-inflationen bedöms nå 2 procent i slutet av 2024, förutsatt att styrräntan sänkts i den takt SKR förutspår i prognosen. Under 2024 räknar SKR med att kronkursen stärks och att inflationen mätt som KPIF (konsumentprisindex med fast ränta) minskar till ett årsmedelvärde på 2,3 procent. I och med att inflationen stabiliseras runt målet på 2 procent kan Riksbanken börja sänka styrräntan, något som beräknas börja under andra kvartalet 2024. Lägre inflation och mindre åtstramande penningpolitik ökar hushållens köpkraft 2024, men anpassningen till varaktigt högre prisnivå och räntor kommer sannolikt att pågå flera år efter att inflationen normaliserats.

Trots en tydlig försvagning av svensk ekonomi ligger sysselsättningen på en mycket hög nivå, cirka 70 procent av befolkningen i åldern 15–74 år är sysselsatta. Men konjunkturedgången väntas inom kort ge ett tydligare avtryck på arbetsmarknaden. Nästa år beräknas arbetslösheten stiga och antalet arbetade timmar minska med 0,3 procent, något som påverkar utvecklingen av skatteunderlaget, som därför ökar långsammare än normalt.

Tabell: Nyckeltal för svensk ekonomi, SKR 2023-10-17

Procentuell förändring om inte annat anges	2022	2023	2024	2025	2026
BNP	2,8	-0,8	1,0	3,4	2,6
Arbetade timmar*	2,3	2,0	-0,3	1,7	1,4
Lönesumma*	6,4	5,2	3,8	5,1	5,1
Timlön, Nationalräkenskaperna*	3,9	2,9	3,9	3,4	3,3
Timlön, Konjunkturlönestatistiken	2,7	3,8	3,9	3,4	3,3
Arbetslöshet, % av arbetskraften 15–74 år	7,5	7,6	8,6	8,6	8,0
Inflation Konsumentprisindex, KPI	8,4	8,5	3,1	1,6	1,8
Inflation, Konsumentprisindex med fast ränta, KPIF	7,7	5,9	2,3	2,1	2,0
Styrränta, procent, värde vid årets slut	2,50	4,25	2,75	1,75	1,75

* Nationalräkenskaperna

Kommunsektorns ekonomiska läge

De senaste åren har kommunerna visat rekordresultat. Nu har kommunsektorn på kort tid gått från en expansiv period med god ekonomi och låga räntor till ett nytt läge präglad av högre kostnader som drivs av hög inflation och snabbt stigande räntor och pensionskostnader.

De ekonomiska utmaningarna för kommuner och regioner blir nu alltmer påtagliga. Kommunsektorn beräknas visa negativa resultat både 2023 och 2024. Det beror i huvudsak på kraftigt höjda pensionskostnader och prisökningar som i kombination med höga räntor ger tuffa ekonomiska utmaningar. Det är framför allt regionernas resultat som bidrar till underskotten i sektorn. Det kan till stor del förklaras av att de ökade pensionskostnaderna påverkar regionerna mest.

I den kommunala ekonomin ska kostnaderna varje år täckas av de intäkter som beräknas i budgeten. Dessa kommer framför allt från generella skatteintäkter och riktade statsbidrag. För kommunsektorn måste kostnaderna anpassas efter vad som på sikt är hållbart för sektorn. God kommunal hushållning innebär att ekonomin ska förvaltas på ett säkert och långsiktigt hållbart sätt. Inom de gränser som ekonomin sätter ska verksamheten vara ändamålsenligt utformad och ha en hög effektivitet.

Totalt minskar det reala skatteunderlaget per invånare med 2,7, procent 2023 och med 1,0 procent 2024. År 2025 sker i stället en rekordstor ökning av det reala skatteunderlaget beroende på att kostnaderna för tjänstepensioner faller. Det svängiga förloppet i den reala utvecklingen har givetvis mer med inflationen, direkt och via tjänstepensionerna, att göra, än med själva skatteunderlaget. En fallande inflation blir avgörande för om en vändning i ekonomin sker 2025.

Den 20 september presenterade regeringen Budgetpropositionen för 2024 och Höständringsbudgeten för 2023. De generella statsbidragen föreslås förstärkas med 8 miljarder kronor från 2024. Drygt 1 miljard avser en reglering till följd av sänkt skatt för pensionärer och 7 miljarder är ett generellt tillskott. Av detta tillskott på 7 miljarder beräknas cirka 97 mnkr till Jönköpings kommun. I övrigt sker en del regleringar enligt den kommunala finansieringsprincipen. Det tillkommer några nya riktade statsbidrag samtidigt som andra avvecklas eller förändras. I dagsläget finns det cirka 200 riktade statsbidrag, de flesta inom skolområdet och äldreomsorgen. Staten skulle kunna bidra till att minska

osäkerheten kommande år genom en mer långsiktig och mindre detaljerad statlig styrning med bättre framförhållning. På så sätt skulle planeringsförutsättningarna för kommuner och regioner bli betydligt stabilare.

Den långsiktiga situationen, och därmed utmaningarna, ser olika ut beroende på kommunens eller regionens ekonomiska ställning, struktur, investeringsbehov och framtida befolkningsförändring. Samtidigt som ekonomin försvagas ökar de långsiktiga behoven av välfärd och bristen på arbetskraft växer när invånare över 80 år blir allt fler. Detta tillsammans med stora investeringsbehov inom sektorn, sätter stor press på kommunerna. Det är också utmanande att hitta medarbetare med rätt kompetens. Kommunsektorn behöver ställa om och utveckla nya arbetssätt för att attrahera, rekrytera, utveckla och behålla personal.

Tabell: Skatteunderlag och prisutveckling för den kommunala sektorn, procentuell förändring

Procent	2022	2023	2024	2025	2026
Faktiskt skatteunderlag	5,6	4,7	3,3	5,0	4,3
Regelförändringar	-0,5	0,2	-0,2	0	-0,3
Underliggande	6,1	4,5	3,5	4,9	4,7
Prisutveckling	4,6	6,8	4,0	0,7	1,9
Realt skatteunderlag	1,4	-2,1	-0,5	4,2	2,8

Utöver det faktiska skatteunderlaget beräknar SKR även en underliggande och real utveckling, för såväl utfall som framtida perioder. Den underliggande utvecklingen syftar till att beskriva hur skatteunderlaget skulle ha blivit med föregående års lagstiftning för den kommunala beskattningen, det vill säga utan "regeleffekter".

Den reala utvecklingen syftar till att uppskatta hur stora kommunala kostnader som kan finansieras med egna skatteintäkter vid oförändrad medelskattesats och utan förändringar i skattelagstiftningen. Utgångspunkten är det underliggande skatteunderlaget, som deflateras med prisförändringen för kommunernas och regionernas sammanvägda kostnader.

Jönköpings kommuns ekonomiska läge

Jönköping har liksom den största delen av kommunsverige visat goda resultat de senaste åren. För 2022 var resultatet +683 mnkr, vilket motsvarar 7,4 procent av skatter och generella statsbidrag. De goda resultaten har stärkt den långsiktiga ekonomiska ställningen, soliditeten från 50 procent 2020 till 57 procent 2022. Det gör att kommunen har kunnat finansiera större delen av sina investeringar inom den skattefinansierade verksamheten utan att behöva ta upp nya lån.

Prognosen i månadsrapporten från augusti 2023 visar ett positivt resultat på 313 mnkr, vilket motsvarar en resultatnivå på 3,3 procent. Prognosen är en förbättring jämfört med det budgeterade resultatet på 127 mnkr. Det är främst den förbättrade skatteunderlagsprognosen som bidrar till förbättringen. Nämndernas prognoser visar sammantaget ett budgetöverskott på 17 mnkr, en avvikelse på endast 0,2 procent av budgeten på 9,3 miljarder. Samtidigt visar affärsverksamheten, VA och Miljön, svagare resultat än budgeterat.

Investeringsnivån för den skattefinansierade verksamheten inklusive exploatering beräknas uppgå till drygt 1,2 miljarder under 2023, vilket motsvarar en genomförandegrad på 88 procent. Affärsverksamheternas investeringsbudget uppgår till 473 mnkr och prognosen för året är 456 mnkr.

När kommunfullmäktige beslutade om reviderade ekonomiska ramar för VIP 2024–2026 såg läget bekymmersamt ut med höga pensionskostnader och en svagare skatteunderlagstillväxt. I detta läge beslutades om en effektivisering på 85 mnkr fördelat på kommunens nämnder med vissa undantag.

Det finns fortfarande en stor osäkerhet om konjunkturutvecklingen och prisutvecklingen kommande år. Resultatnivån i sammanställningen till VIP 2024–2026 ligger på en genomsnittlig nivå för VIP perioden på 2 procent vilket innebär att det finansiella målet på 2 procent uppfylls under kommande treårsperiod. Resultaten är dock förhållandevis svagt 2024, +107 mnkr, vilket motsvarar en resultatnivå på 1 procent. Från 2025 beräknas konjunkturen ha förbättrats och med den även utvecklingen av skatteintäkterna, vilket också ger ett högre resultat. Samtidigt beräknas pensionskostnaderna minska från rekordhöga cirka 900 mnkr 2024 till cirka 700 mnkr 2025 och till 666 mnkr 2026. Den beräknade kostnadsminskningen förbättrar resultatet 2025–2026. För att nå en tillräcklig resultatnivå finns delar av de effektiviseringar som beslutades i reviderade ekonomiska ramar i april kvar på nämnderna från 2024 och en ofördelad effektivisering/ intäktsökning på 100 mnkr 2026.

Kommunen har stora investeringsbehov de kommande åren. Bland annat skolor, förskolor, äldreboenden, badhus, gator och vägar samt VA-nät behöver reinvesteras eller byggas ut. Investeringsnivån kommer att ligga på mellan 1,8 miljarder kronor och 2,2 miljarder kronor per år i den skattefinansierade verksamheten, vilket är historiskt höga nivåer. Även VA-verksamheten har stora investeringsbehov. De framtida driftskostnaderna, som blir följderna av investeringar, innebär stora långsiktiga åtaganden för kommunen. Driftskostnader liksom beredskap för höjda räntor och energipriser måste ingå när investeringarna ska beräknas. Som en följd av investeringar i verksamhetslokaler och anläggningar ökar nämndernas hyreskostnader relativt kraftigt, cirka 200 mnkr, som finns avsatt i en central pott för senare utfördelning till berörda nämnder.

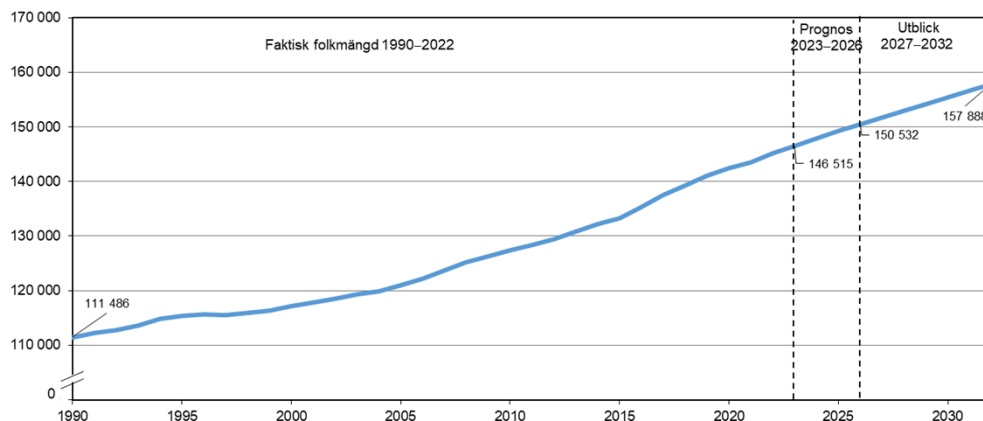
För att klara en långsiktig god ekonomisk hushållning är det viktigt att kommunen har resultatnivåer med tillräckliga marginaler för att ha handlingsberedskap om förutsättningarna förändras men även för att begränsa lånebehovet för nya investeringar. Samtidigt måste Jönköpings kommun i alla lägen ta ansvar för en långsiktigt hållbar ekonomi och verksamhet samt planera långsiktigt för att kunna bedriva en så effektiv verksamhet som möjligt trots osäkra förutsättningar.

Befolkningsstruktur och dess utveckling

Jönköpings kommun tar årligen fram en befolkningsprognos för kommunen och dess delområden. Befolkningsprognosen som presenteras nedan godkändes av kommunfullmäktige 2023-05-04. Prognosen är ett viktigt planeringsunderlag, inte minst när det gäller behoven av barnomsorg, skola och äldreomsorg. Den genomsnittliga befolkningsökningen i kommunen förväntas ligga på drygt 1 300 personer per år under perioden 2024–2026. I slutet av 2026 beräknas antalet invånare i Jönköping vara cirka

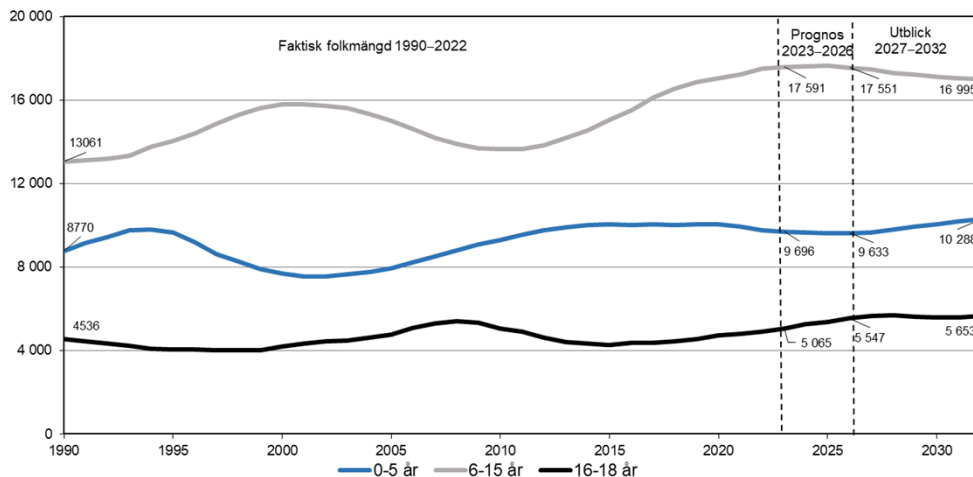
150 500 invånare. I en utblick mot 2032 förväntas folkmängden uppgå till knappt 158 000 invånare.

Diagram: Faktisk folkmängd 1990–2022, prognos 2023–2026 och utblick mot 2032

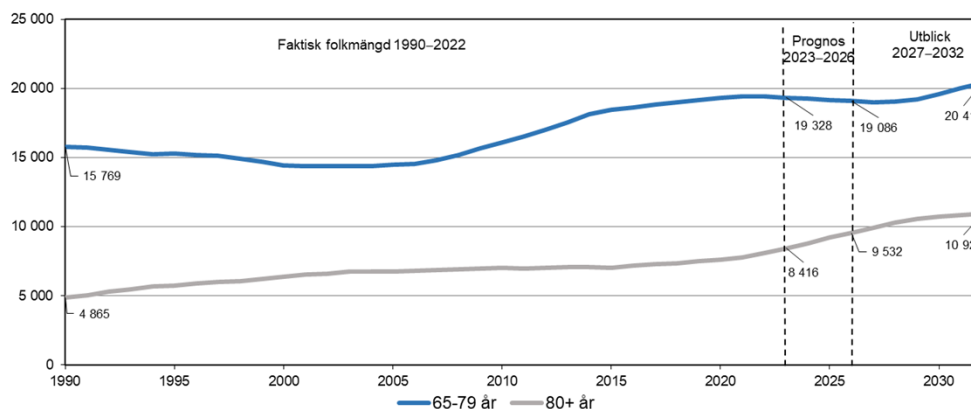
För **yngre åldrar** beräknas antalet barn i åldern 1–5 år minska med 148 barn under perioden 2024–2026, antalet barn i åldern 6–15 år beräknas minska med 40 barn och antalet ungdomar i åldersgruppen 16–18 år, det vill säga ungdomar i gymnasieåldern, beräknas öka med 482.

Diagram: Faktisk utveckling, prognos och utblick för åldrarna 0–5, 6–15 och 16–18 år fram till 2032

För **äldre åldrar** beräknas de yngre pensionärerna 65–74 år öka med 96 personer under perioden 2024–2026. Antalet personer som är 80 år och äldre beräknas öka betydligt de närmaste åren. Fram till 2026 beräknas åldersgruppen över 80 år öka med drygt 1 100 och fram till 2032 med drygt 2 500. Det innebär att antalet personer som är 80 år och äldre kommer att öka med knappt 30 procent fram till 2032.

Diagram: Faktisk utveckling, prognos och utblick för åldrarna 65–74, 75–84 och 85 år eller äldre fram till 2032

Antalet personer i arbetsför ålder, 19–64 år, beräknas öka med knappt 2 800 personer under 2024–2026, vilket motsvarar 3,2 procent. Personer i icke förvärvsarbetande åldrar, åldersgrupperna 0–18 år samt 65 år och äldre, beräknas öka med knappt 1 300 personer under samma period vilket motsvarar 2,1 procent. Försörjningskvoten, det vill säga antal personer i icke förvärvsarbetande åldrar på 100 personer i förvärvsarbetande åldrar, kommer att ligga på samma nivå under perioden 2024–2026.

Näringsliv, arbetsmarknad och bostadsmarknad

Näringsliv, arbetsmarknad och bostadsmarknad är faktorer som påverkar kommunens ekonomiska utveckling. Näringslivet och arbetsmarknaden har fortsatt en positiv utveckling. Bostadsbyggandet har stannat upp något på grund av det samhällsekonomiska läget med inflation och högre räntor, men prognostiseras att komma i gång igen när konjunkturen vänder.

Näringsliv och företagande

Kommunens näringsliv har under en lång tid utvecklats starkt. Företagen blir allt fler och investeringstakten är generellt hög. Det finns cirka 14 000 företag i kommunen, varav cirka hälften är aktiebolag. Näringslivet i kommunen har en branschbredd likt Sverige, det vill säga Jönköpings kommun är som ett "Sverige i miniatyr" och inte mer beroende av utvecklingen i någon specifik bransch än det svenska genomsnittet.

Näringslivet i kommunen har totalt sett utvecklats väl under 2023. Kostnadsökningarna och efterfrågeförändringar har inte medfört några större konsekvenser i form av varsel eller andra neddragningar. Arbetslösheten ligger på den lägsta nivån i modern tid och det är en tydlig signal att företagen har en tillfredsställande situation. Vissa branscher påverkas tydligt av i huvudsak högre räntor, framför allt inom bygg- och fastighetsbranscherna där investeringstakten minskar och en inbromsning är tydlig.

Näringslivsklimatet i kommunen utvecklas positivt. Enligt olika typer av undersökningar som görs placerar sig Jönköping ofta i en framskjuten position. Exempelvis visar Svenskt Näringslivs mätning av företagsklimat att Jönköpings kommun ligger i topp bland Sveriges största kommuner när det gäller företagets samlade bild av företagsklimatet.

Utöver de mer affärsmässiga utmaningarna, eller globala frågor som hållbarhet, berör de lokala företagets utmaningar framför allt tillväxtfrågor. De flesta branscher har svårt att

tillgodose sitt kompetensbehov, men även att hitta ytor för expansion. Därför är kommunens insatser vad gäller bland annat samverkan skola-arbetsliv, utvecklingen av YH-utbildningar, samverkan med JU, "tekniskt center" och framtagande av fler verksamhetsytor avgörande för näringslivets framtid i kommunen. En annan satsning som uppskattas mycket är "Vårdskap Jönköping", det arbete som Jönköpings kommun startade 2022 för att förbättra bemötandet gentemot företag i hela den kommunala organisationen. Satsningen har redan givit mätbart resultat i NKI-undersökningen "Insikt" som genomförs årligen.

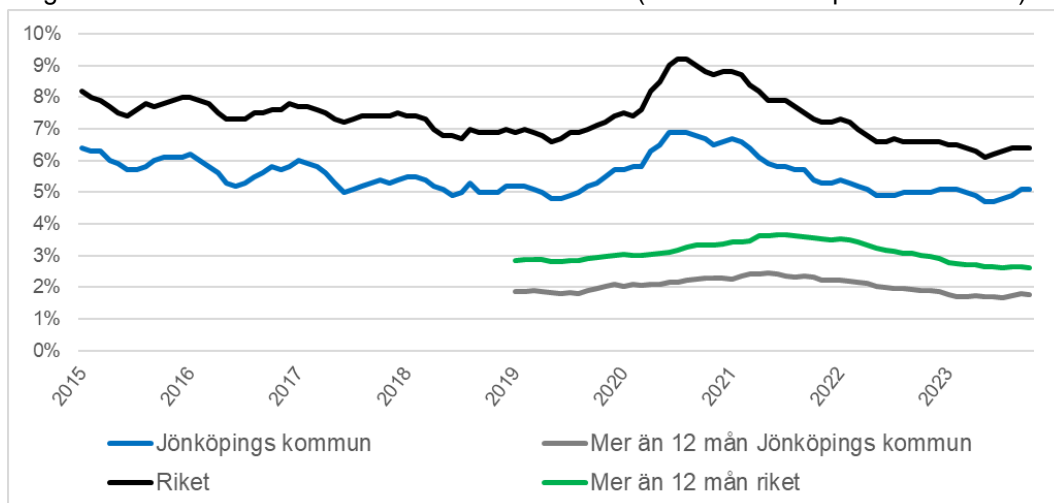
Flera av näringslivets utmaningar handlar om kommunikationer. Allt fler företag är beroende av en större geografisk arbetsmarknad, vilket exempelvis skapar en snabbt ökande efterfrågan på bättre kollektivtrafik för att man ska kunna tillgodose sitt kompetensbehov. Flödet av gods ökar också i snabb takt, där har många företag höga ambitioner vad gäller hållbarhet och ser exempelvis järnvägstransporter och elektrifierade lastbilstransporter som en viktig del i sin utveckling.

Framtiden för Jönköpings näringsliv ser ljus ut. Kommunen befinner sig i en positiv spiral som bland annat visar sig i det stora intresset att etablera verksamhet här och att investera i befintliga verksamheter. Diversifieringen innebär att risknivån är relativt låg för exempelvis fastighetssatsningar. Företagen ser det goda företagsklimatet som bland annat en effekt av väl fungerande offentliga verksamheter, starkt civillsamhälle, god dialog mellan kommun och näringsliv, hög nivå på trygghet och säkerhet och tillväxt av exempelvis bostäder. De huvudsakliga utmaningarna rör tillväxt – utveckling av framtidens kompetens, transporter för människor och gods, samt ytor för tillväxt.

Arbetsmarknadsläget

I oktober 2023 uppgick den totala arbetslösheten (öppet arbetslösa och arbetslösa som deltar i ett arbetsmarknadspolitiskt program) i Jönköpings kommun till 5,1 procent av arbetskraften 16–65 år vilket motsvarar 3 791 personer. Det är en ökning med 0,1 procentenhet jämfört med oktober 2022 då den uppgick till 5,0 procent. Arbetslösheten för både kvinnor och män var 5,1 procent. Arbetslösheten i Jönköpings kommun är lägre än både läns- (5,4 procent) och riksgenomsnittet (6,4 procent).

Diagram: Andel arbetslösa av arbetskraften 16–65 år (16–64 år t.o.m. period 2022–12)

Arbetslösheten bland ungdomar (18–24 år) har ökat jämfört med oktober 2022 från 5,1 till

5,8 procent, för utrikes födda ungdomar har den minskat från 12,6 till 11,1 procent. Totalt för utrikes födda har arbetslösheten minskat från 13,5 till 13,1 procent.

Långtidsarbetslösheten (mer än 12 månader) uppgick i oktober i Jönköping till 1,8 procent vilket är en minskning jämfört med oktober 2022 då den var 1,9 procent. I länet var långtidsarbetslösheten 2,0 procent och i riket 2,6 procent.

Försörjningsstöd

Trots att riksnormen för försörjningsstöd ökade med 8,6 procent 2023 så har kostnaderna för utbetalt försörjningsstöd ökat med 2,5 procent för perioden januari till oktober 2023 jämfört med samma period 2022. Jämfört med samma period 2021 så har det minskat med 10,5 procent.

Tabell: Försörjningsstöd

	jan-okt 2021	jan-okt 2022	jan-okt 2023
Utbetalt försörjningsstöd (mnkr)	88 610	77 316	79 281
Antal hushåll med försörjningsstöd, snitt per månad	1 027	867	848
- varav under 25 år, snitt per månad	124	93	94
Antal nya ärenden team mottagning, snitt per månad	61	50	53
Väntetid för nybesök, genomsnitt antal dagar för året	16,8 *	9,3 *	12,6
Hushåll med långvarigt bidragsberoende minst 10 av 12 mån (inkluderar även hushåll med unga vuxna)	647	564	526
*helår			

Bostadsmarknaden

I kommunen finns det drygt 71 000 bostäder. Av dessa är 45 procent hyresrätter, 21 procent bostadsrätter och 34 procent äganderätter. Antalet outhyrda lägenheter har varit mycket få under en längre period.

Under årets första halvår påbörjades byggandet av 182 bostäder vilket är avsevärt färre än samma period föregående år då det påbörjades 637. Av de bostäder som påbörjades var 43 procent hyresrätter, 41 procent bostadsrätter och 16 procent äganderätter. 569 bostäder blev inflyttningsfärdiga under första halvåret, vilket är fler än under motsvarande period föregående år då 473 bostäder blev inflyttningsfärdiga. Den sista juni var 1 053 bostäder under pågående byggnation vilket är färre än motsvarande period föregående år då antalet var 1 763. Utvecklingen med stigande räntor och ökad inflation har påverkat nyproduktionstakten.

Finansiella risker

Det finns ett antal finansiella risker förenade med finansverksamheten i en kommun. Övergripande regler för kommunkoncernens finansiella verksamhet återfinns i de finansföreskrifter med riktlinjer för riskhantering som antagits av kommunfullmäktige. Riktlinjerna för riskhantering utgör det ramverk som kommunkoncernen ska förhålla sig till.

Kommunen strävar efter stabila planeringsförutsättningar och stabila räntekostnader. Ränterisken är något som påverkar ekonomin i Jönköpings kommun. Koncernen har under en period haft låga räntekostnader, men på nyupplåning 2023 har räntan stigit. På

extern upplåning med rörlig ränta (3 månader Stibor) var räntan i oktober 4,12 procent (2022-12-31 var den 2,70 procent) vilket innebär att den genomsnittliga låneräntan ökar allt eftersom lånen sätts om. Den stigande räntenivån och inflationen påverkar även förändringen av pensionskulden vilket innebär stora kostnadsökningar.

Känslighetsanalys

Jönköpings kommun påverkas av en mängd olika ekonomiska händelser, en del av dessa ligger utanför kommunens kontroll. Känslighetsanalysen visar hur olika förändringar påverkar kommunens kostnader och intäkter. Tabellen indikerar att förutsättningarna för kommunens ekonomi snabbt kan förändras, att små förändringar kan innebära stora belopp. Tabellen illustrerar kommunens behov av att ha en finansiell beredskap för oförutsedda händelser.

Tabell: Känslighetsanalys

	Mnkr
Förändring av kommunens skattesats 0,1 procentenheter (10 öre)	36
Ökning av skatteintäkt och utjämning vid +100 invånare	6
1 %-enhet bättre skatteunderlagsutveckling i riket under ett år	82
Personalkostnadsökning med 1 %	86
10 heltidstjänster motsvarar	7,5
Prisökning med 1 % på varor och tjänster	36
Effektivisering 1 % på nämnderna	-93
En bygginvestering på 100 mnkr innebär en ökad hyra med	7
Ökad upplåning på 100 mnkr innebär räntekostnader på ca	4

Pensionskostnader och pensionsförpliktelser

Pensionsförpliktelser

En stor del av kommunernas och regionernas pensionsskuld kommer från tiden då den kommunala tjänstepensionen var helt förmånsbestämd och där kostnaderna togs vid utbetalning. Sedan 1998 är tjänstepensionerna i kommunen till största delen avgiftsbestämd och betalas ut årligen ut till den anställdes pensionsförvaltare.

För anställda födda före 1986 med löner över taket i det allmänna pensionssystemet är en del av pensionerna förmånsbestämd. Det åtagandet redovisas som en skuld i balansräkningen.

Pensionsförpliktelsen redovisas sedan 1998 enligt den så kallade blandmodellen där pensioner intjänade före 1998 inte skuldförs utan redovisas som ansvarsförbindelse (en egen rad under balansräkningen). År 2023–2026 är en prognos från kommunens pensionsförvaltare KPA i augusti.

Blandmodellen innebär att för pensioner intjänade före 1998 tas utbetalningen av pensioner som en kostnad medan skuldförändringen inte påverkar resultaträkningen. Vad gäller avsättningen gäller det omvända, det är skuldförändringen som påverkar årets resultat medan utbetalningarna påverkar skuldens storlek men får ingen effekt på resultaträkningen. Med det nya helt avgiftsbestämda pensionssystemet från 2023 uppstår ingen pensionsskuld vilket innebär att det på längre sikt inte kommer att finnas några pensionsskulder kvar i kommunen.

I Jönköpings kommun finns ett beslut att avsättningarna till pensionskulden används till återlån, det vill säga vi lånar pengarna själva till det är dags för utbetalning, vilket är en del av finansieringen av investeringar i stället för lån. En del andra kommuner har valt försäkringslösningar eller egna placeringar för skuldavsättningarna.

Tabell: Total pensionsförpliktelse i balansbudgeten

Mnkr	2022	2023	2024	2025	2026
Avsättning inklusive särskild löneskatt	680	840	1 072	1 115	1 115
Ansvarsförbindelse inklusive särskild löneskatt	2 446	2 471	2 543	2 451	2 330
Summa pensionsförpliktelse	3 126	3 311	3 615	3 656	3 445
Återlånade medel	3 126	3 311	3 615	3 656	3 445

Pensionskostnader

Från och med 2023 har det nya pensionsavtalet AKAP-KR trätt i kraft. Det nya pensionsavtalet stärker villkoren för kommunens anställda med höjda ersättningar från 4,5 till 6 procent. På sikt ger det kommuner och regioner mer förutsägbara kostnader över tid genom en övergång från förmånsbestämt system till avgiftsbestämt pensionssystem.

Under våren har berörda anställda fått göra ett val att stanna kvar i KAP-KL eller flyttas till AKAP-KR. (Val av tjänstepension har medarbetare födda mellan 1958 och 1985 som haft en pensionsgrundande inkomst över 532 tkr och varit anställda före 2023). I Jönköping valde 24 procent av de anställda som hade ett val att byta till AKAP-KR. Genomsnittet i landet var 17 procent.

Beräkningen av pensionskostnader har utgått från prognosen i augusti 2023 från kommunens pensionsförvaltare KPA. Pensionskostnaderna har en stor inverkan på kommunens ekonomi. De stora kostnadsökningarna 2023 och kommande år beror till en mindre del på det nya avtalet. Men den klart största delen av kostnadsökningen (cirka 80 procent) beror på kraftigt ökad inflation där inflationstakten i juni varje år, ligger till grund för prisbasbeloppet som pensionerna värdesätts med.

Höjt prisbasbelopp påverkar pensionskostnaderna på flera sätt:

- Högre uppräknings av pensionsutbetalningar.
- Högre uppräknings av värdet på den avgiftsbestämda delen, som värdejusteras med prisbasbeloppet under utbetalningsåret, från 291 mnkr 2023 till 453 mnkr 2024.
- Högre intjänad förmånsbestämd pension, då pensionsunderlaget består av inkomster ett antal år tillbaka i tiden och tidigare års inkomster räknas upp till dagens prisnivå med prisbasbeloppet, från 12 mnkr 2022 till 145 mnkr 2024.
- Högre finansiell kostnad, räntan/värdeuppräknings av avsättningen/pensionskulden, som belastar finansnettot. En ökning från 16 mnkr 2022 till 86 mnkr 2024.

I beräkningen från KPA ingår inte en förändring av Inkomstbasbeloppet som fastställs av regeringen i november. Antagandet i pensionsprognosen om en lägre inflation 2025–2026 jämfört med 2024 påverkar alla kostnadsdelar i prognosen.

Tabell: Pensionskostnader inklusive löneskatt

Mnkr	2022	Prognos 2023	2024	2025	2026
Pensionsutbetalningar	204	207	221	214	210
Avgiftsbestämd ålderspension	291	433	453	444	456
Pensionsavsättning, skuldförändring	12	96	145	5	-24
Förvaltningskostnad	2	3	3	2	1
Finansiell kostnad, ränta pensionsavsättning	16	66	86	37	22
Total pensionskostnad	525	806	909	703	666

Övriga viktiga förhållande för resultat och ekonomisk ställning

Här redovisas vilka förhållande som tagits hänsyn till i den ekonomiska sammanställningen av kommunens ekonomi. Det gäller utveckling av löner och priser, utdelning från Rådhus AB, tilldelade medel utifrån demografi samt vilken skattesats som föreslås.

Kalkylerade förutsättningar för budgeten

Ingen generell kompensation för den allmänna kostnadsutvecklingen (KPI) är inräknad i nämndernas budgetramar. Dock är en prisökning för inflation beaktad i de interna priserna som nämnderna kompenseras för.

Liksom tidigare år finns upptaget ett centralt anslag för nya löneavtal och ersättningar knutna till dessa, beräknat till cirka 300 mnkr per år. I anslaget ingår även en fortsättning av de tidigare satsningarna för jämställda löner och särskilda satsningar. Sammantaget innebär denna pott 30 mnkr per år och 90 mnkr under VIP perioden 2024–2026.

Den interna räntan är den ränta som används i 95 procent av beräkningarna av kapitalkostnader för investeringar. Internräntan är beräknad till 1,25 procent för 2024–2026. En översyn av internräntan kommer att ske i samband med den kommande treårsräkningen av kommunens internhyror.

En ny beräkning har gjorts av ökade hyror och drift till följd av tillkommande investeringar. Dessa medel avsätts centralt och fördelas senare till berörda nämnder. Med den höga investeringsnivån de kommande åren ökar dessa budgetanslag. I jämförelse med budget 2023 ökar hyrespotten med 149 mnkr fram till 2026 och drift- och kapitalkostnadspotten med 47 mnkr fram till 2026.

En centralt avsatt konjunkturpott på 15 mnkr ingår i ramarna som vid behov ska användas till konjunkturåtgärder inom vuxenutbildningen, arbetsmarknadsåtgärder och försörjningsstöd.

Justering av internhyror och interna priser för städ, receptionstjänster, bilar och samordnad varudistribution arbetats in i nämndernas ramar enligt gällande affärsmodeller för interna priser. Säljande förvaltningar kompenseras för ökade kostnader och köpande nämnder kompenseras för ökade interna kostnader. Sammantaget en ökad kostnad för interna priser med cirka 50 mnkr från 2024.

Förändrade taxor och avgifter ingår i budgetbeslutet för 2024–2026. När det gäller utdelning från Rådhus AB till kommunen beräknas en utdelning kunna ske med 60 mnkr 2024 vid behov och för 2025-2026 50 mnkr per år vid behov enligt tidigare modell.

Ekonomiska ramar

Resursberäkning demografi

Befolkningsprognosen är ett viktigt underlag för resursberäkningen och planeringen inom kommunen. Sedan lång tid tillbaka tillämpas en resursberäkningsmodell för utbildningsnämnderna och äldrenämnden. Stadskontoret har i år i samarbete med socialförvaltningen tagit fram en ny modell för funktionsstödsnämnden och individ- och familjeomsorgsnämnden.

I de resursberäkningsmodeller som används för att göra en uppskattning av kommunens kostnader de kommande åren tas hänsyn till den beräknade befolkningsökningen i enlighet med gällande befolkningsprognos i olika åldersgrupper, den servicenivå som är den senast kända och en beräknad kostnad per elev, barn i förskola, äldre i hemtjänsten och äldreboende och så vidare.

Tabell: Resursberäkning demografi

Nämnd, mnkr i jämförelse med budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Barn- och utbildningsnämnd	3,0	-0,8	-5,7
Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnd	3,4	19,6	37,3
IFO-nämnd, individ- och familjeomsorg	4,6	8,6	12,4
Äldrenämnd, äldreomsorg	27,5	62,4	95,1
Äldrenämnd, hälso- och sjukvård	6,3	11,3	17,4
Funktionsstödsnämnd, funktionshinderomsorg	5,9	11,7	17,2
Avsatta medel på central nivå för nya boenden funktionsstödsnämnd	9,0	19,3	27,5
Summa	59,7	132,1	201,2

Centralt budgeterade medel

Förutom de budgetramar på drygt 9 miljarder per år som finns fördelade på kommunens nämnder finns centralt budgeterade medel för kommungemensamma kostnader och intäkter. En stor del av dessa anslag fördelas senare till berörda nämnder. Kommunen har sedan många år en princip att beräkna och avsätta budgetanslag för att kompensera berörda nämnder för kommande kostnadsökningar exempelvis beroende på löneavtal och driftkonsekvenser av investeringar. Beroende på exempelvis höga investeringsnivåer tar dessa anslag en växande del av utrymmet i kommunens budget. När alla projekt för de verksamhetslokaler som ingår i budgetbeslutet är färdigställda beräknas internhyran 2029 ha ökat med över 400 mnkr i jämförelse med budget 2023.

Tabell: Centralt budgeterade anslag 2024–2026

Mnkr i jämförelse med budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Hyrespott	47	87	148
Drift- och kapitalkostnadspott gata/park	14	28	38
Löneökningsspott	361	669	990
Demografipott nya boenden funktionshinderomsorgen	10	19	27
Konjunkturpott	15	15	15
Kommunstyrelsen ofördelade medel	3	3	3
Summa	450	821	1 221

Ombudgeteringar under året

Varaktiga ombudgeteringar bokförda till och med 2023-09-30 finns inarbetade i budgetramarna.

Ombudgeteringar inom nämndens driftbudget

Nämnderna har rätt att ombudgetera anslag mellan sina verksamheter under förutsättning att given verksamhetsinriktning inte påverkas och att anmälan görs till stadskontoret. Ombudgeteringar inom nämndens verksamhetsbudget beslutas i övriga fall av kommunstyrelsen och har vidaredelegerats till kommunens ekonomidirektör. Justeringar av teknisk karaktär inom given totalram beslutas på delegation av kommunens ekonomidirektör.

Ombudgeteringar mellan nämnders driftbudget

Nämnderna har inte rätt att ombudgetera anslag till andra nämnder. En anmälan ska vid behov göras per mail till stadskontoret, enheten för budget och styrning. Ekonomidirektören på stadskontoret kan besluta om ombudgeteringar utan principiell betydelse. För ombudgeteringar av principiell betydelse krävs ett ärende från nämnden till kommunstyrelsen som går vidare till kommunfullmäktige för beslut.

Ombudgeteringar investeringsbudget

Anslag i investeringsbudgeten som markeras med "TN" ställs till tekniska nämndens förfogande.

Projekt som markeras med x) förutsätts ej disponeras förrän efter det att berörd nämnd i särskild ordning inhämtat kommunfullmäktiges beslut om godkännande av investeringen. Projekt som markeras med *), så kallade ramanslag för byggnation av förskolor, idrottsanläggningar samt särskilda boenden med mera disponeras av tekniska nämnden efter "avrop" från respektive nämnd.

Nämnderna har inte rätt att ombudgetera anslag mellan olika investeringsprojekt utifrån fastställd investeringsbudget i verksamhets- och investeringsplan. Vid behov av ombudgetering mellan investeringsprojekt, ska en anmälan göras till stadskontoret, enheten för budget och styrning. Ekonomidirektören på stadskontoret kan besluta om ombudgeteringar utan principiell betydelse. För ombudgeteringar av principiell betydelse krävs ett ärende från nämnden till kommunstyrelsen som går vidare till kommunfullmäktige för beslut.

Skattesats

Verksamhets- och investeringsplan är beräknat utifrån skattesats 21,64 procent, vilket är en oförändrad skattesats. Skattesatsen i kommunen har varit oförändrad sedan 2019.

Av länets kommuner har Värnamo och Vaggeryd lägre skattesats (2023) än Jönköpings kommun. I jämförelsenätverket R9 som består av kommuner med liknande befolkningsstorlek är Jönköpings skattesats över medel.

Tabell: Skattesats

Kommun	2019	2020	2021	2022	2023
Eskilstuna	22,02	22,02	22,02	22,02	22,02
Gävle	22,26	22,26	22,26	22,26	22,26
Jönköping	21,64	21,64	21,64	21,64	21,64
Linköping	20,20	20,20	20,20	20,20	20,20
Norrköping	21,75	21,75	21,75	21,75	21,75
Södertälje	20,15	20,15	20,15	20,15	20,15
Uppsala	21,14	21,14	21,14	21,14	21,14
Västerås	20,36	20,36	20,36	20,36	20,36
Örebro	21,35	21,35	21,35	21,35	21,35
Resultatnätverket R9 (medel)	21,21	21,21	21,21	21,21	21,21

Händelser av väsentlig betydelse

En effektiv ekonomistyrning i kommuner och regioner främjas av ett långsiktigt perspektiv och stabila planeringsförutsättningar. De olika statsbidragen utgör sammantaget ett betydande tillskott till budgeten i kommuner och regioner och motsvarar cirka 20–30 procent av intäkterna. Statens styrning sker via riktade statsbidrag, kortsiktiga överenskommelser och generella statsbidrag som kräver nya beslut för att de ska öka nominellt sett då de inte är värdesäkrade.

Den 20 september presenterade regeringen Budgetpropositionen för 2024 och Höständringsbudgeten för 2023. Riksdagen sa ja till utgiftsramar och inkomstberäkning i regeringens budgetproposition för 2024 den 29 november.

Den största nya satsningen till kommunsektorn var ökningen av de generella statsbidragen med 10 miljarder varav 7 miljarder till kommunerna. För Jönköpings kommun innebär det en permanent förstärkning av intäkterna med cirka 97 miljoner från 2024. De generella statsbidragen beräknas som ett belopp per invånare utan ansökan.

En förstärkning av de generella statsbidragen kan även ske enligt finansieringsprincipen för nya eller utökade uppgifter för kommunen. För att öka intresset för yrkesprogrammen har regeringen föreslagit att alla elever som väljer ett yrkesprogram ska vara garanterade att kunna läsa de kurser som krävs för grundläggande behörighet om de vill. Utbildnings- och arbetsmarknadsnämndens budgetram har i förslaget förstärkts med 1 mnkr 2024 och 2,5 mnkr från och med 2025. Till individ- och familjeomsorgsnämnden finns i förslaget en

budgetförstärkning på 5 mnkr från 2024 enligt finansieringsprincipen för tillämpningen av skyddat boende för barn och vuxna.

När det gäller riktade statsbidrag i budgetpropositionen så uppgår de till cirka 200 stycken och rör olika delar av den kommunala verksamheten, vilka söks och redovisas inom berörd nämnd. Nya riktade statsbidrag finansieras i vissa fall genom att andra bidrag tas bort eller flyttas. Villkoren för bidragen är i flera fall inte klarlagda vilket gör att det är svårt att se om dessa sammantaget innebär en förstärkning av kommunens resurser. Riktade statsbidrag är ofta öronmärkta för ett visst ändamål, sökbara med olika villkor för användandet, ibland prestationsbaserade och ofta med krav på återredovisning. Beredskap måste också finnas för att ta ställning till fortsatt finansiering av verksamheten när det tillfälliga statsbidraget upphör.

I SKR:s cirkulär nr 23:40 finns en sammanfattning av de förslag som berör kommunerna och regionerna för perioden 2024–2026.

Här kommenteras några av bidragen som kan få ekonomisk betydelse under kommande år:

- Ett riktat bidrag av större ekonomisk betydelse är kunskapsbidraget (tidigare likvärdighetsbidraget) till förskoleklass, grundskola och fritidshem som innebär en förstärkning på 850 miljoner kronor från och med 2024 till 7,5 miljarder. Regeringen avser även se över hur bidraget fördelas för att säkerställa att medlen används på effektivast möjliga sätt. 2023 har Jönköping erhållit 70 mnkr i likvärdighetsbidrag. Ökningen skulle kunna innebära en förstärkning med 9 miljoner kronor.
- Regeringen föreslår även ett tillfälligt bidrag för platser på regionalt yrkesvux som generellt präglas av stora svängningar med kort framförhållning. Detta gör verksamheten svårplanerad och leder i förlängningen till att kommunerna inte alltid kan utnyttja bidraget till fullo. Bidraget innebär en förstärkning med 900 miljoner till 4,4 miljarder.
- Ny socialtjänstlag - bemanningssatsning. Under 2024 ska förslag till en ny socialtjänstlag presenteras och arbetet påbörjas för omställningen till en långsiktigt hållbar, mer förebyggande och kunskapsbaserad socialtjänst. I samband med omställningen föreslår regeringen en särskild bemanningssatsning i socialtjänsten. För detta föreslår regeringen att 200 miljoner kronor tillförs kommunerna 2024, 1,2 miljarder 2025 och 2,2 miljarder 2026–2028.
- Subventionen av de kommunala avgifterna vid placering på SiS (Statens institutionsstyrelse) förlängs 2024–2026. Bidraget blir även placeringsneutralt för att omfatta alla placeringar enligt LVU (lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga) och SoL (socialtjänstlagen) inom barn- och ungdomsvården.
- Fortsatt satsning på kompetenshöjning inom äldreomsorgen. Kompetensförsörjningen är en av de största utmaningarna inom äldreomsorgen. Därför föreslår regeringen i budgeten för 2024 att 1,7 miljarder kronor avsätts för att fortsätta med den påbörjade kompetenssatsningen för personal inom kommunalt finansierad äldreomsorg. Regeringen beräknar även avsätta motsvarande belopp 2025 och 2026. (Jönköping har för 2023 erhållit 23,5 mnkr)
- Inom äldreomsorgen upphör flera statsbidrag till äldreomsorgen 2024. Bidrag för att öka antalet specialistundersköterskor i äldreomsorgen, återhämtningsbonus från pandemin samt bidrag för att motverka delade turer i äldreomsorgen.

-
- Under ett par år har äldreomsorgen kunnat söka statsbidrag för särskilda satsningar för att minska timanställningar och utöka sjuksköterskebemanningen inom äldreomsorgen. I statens budget 2022 (Prop. 2021/22:1) lades dessa in i det generella bidraget från 2024 och i samband med budget 2023 (Prop. 2022/23:1) tas det bort från och med 2025. De sista utbetalningarna till kommunerna avseende de riktade medlen, där ansökan görs hos Socialstyrelsen i år, kommer även de att ske under 2024. För 2022 med utbetalning 2023 har Jönköping erhållit 114 mnkr i statsbidrag. Från 2025 finns inarbetat en kommunalt finansierad budgetförstärkning med 34 mnkr.
 - När det gäller trafik och infrastruktur föreslås en stärkt ersättning till icke statliga flygplatser. Stadsmiljöavtalen fasas ut, inga nya ansökningar beviljas.
 - Budgeten innehöll också nerdragningar för kommunerna, bland annat genom sänkningen av schablonersättningen för vård och boende för ensamkommande barn och den praxisstyrda indexeringen av schablonersättningen för flyktingmottagande nästa år. För Jönköpings kommun finns i budgetförslaget ett kommunalt anslag på 8 mnkr för att täcka nettokostnaden för ensamkommande barn.

Förväntad utveckling

En parlamentarisk utredning håller på att se över samtliga delar av utjämningssystemet för kommuner och regioner, inklusive LSS-utjämningen för kommuner. Utredningen ska vara klar i maj 2024.

Utredningen kommer att ha ett brett uppdrag att se över alla delar av utjämningssystemet. När det gäller inkomstutjämningen betonar regeringen särskilt den länsvisa skattesatsen samt hur systemet påverkar incitament för att stimulera tillväxt. När det gäller kostnadsutjämningen betonar regeringen särskilt beräkningarna för gles bebyggelse och huruvida systemet tillräckligt kompenserar för socioekonomiska skillnader. Utredningen har även i uppdrag att se över nuvarande system med strukturbidrag till vissa kommuner och regioner samt göra LSS-utjämningen mindre påverkbar.

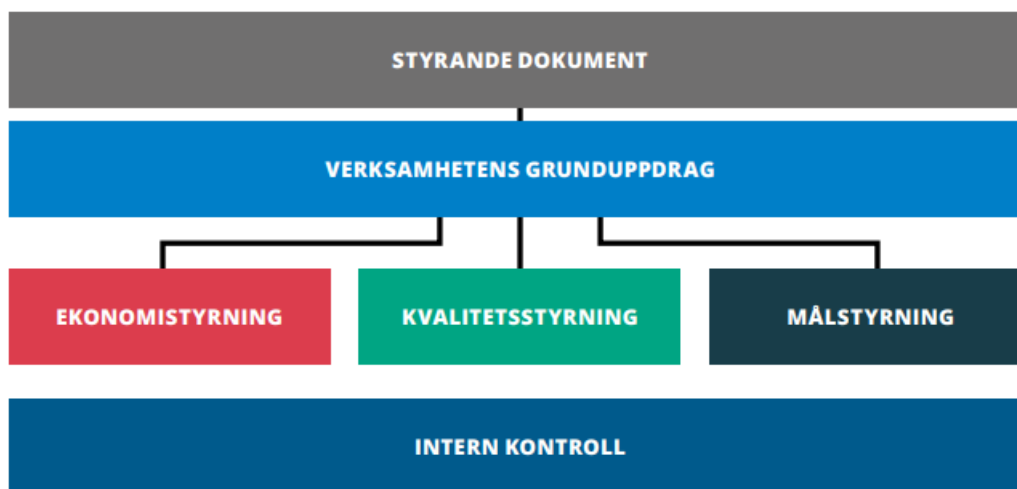
I utredningens uppdrag ingår också att se över om vissa riktade statsbidrag skulle kunna ingå i det generella statsbidraget och vilka följd effekter detta skulle kunna få på utjämningssystemet. Särskilt nämns riktade statsbidrag inom skolområdet.

I övrigt har regeringen aviserat en rad nya utredningar som ska tillsättas under mandatperioden och flera stora utredningar och regeringsbidrag pågår sedan tidigare. Kommunen behöver fortsätta ha en god omvärldsbevakning för att tidigt fånga upp förslag som kan påverka verksamhet och beslutsfattande i kommunen.

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Styrmodell inklusive budget- och uppföljningsprocessen

Jönköpings kommuns styrmodell består av kvalitetsstyrning, målstyrning och ekonomistyrning. Tillsammans med intern kontroll utgör det grunden för att styra, leda, planera och följa upp kommunens verksamhet. Utgångspunkten är att allt hanteras inom ramarna för den ordinarie planerings- och uppföljningsprocessen för kommunen.

Kvalitetsstyrning handlar om att styra och följa upp grunduppdraget, stödja genomförandet samt utveckla arbetsformer så att kommunen håller hög kvalitet i den dagliga verksamheten över tid.

Målstyrning hjälper till att lyfta blicken och fokusera på utveckling och att skapa större förändringar.

Ekonomistyrning handlar om att kommunens skatteintäkter används på ett effektivt sätt.

Intern kontroll säkerställer genom riskanalys och åtgärder att verksamheten förebygger risker och genomför verksamhet enligt beslutade arbetssätt och styrning.

Kommunfullmäktige beslutar om övergripande mål för kommunen och fördelar de ekonomiska resurserna till nämnderna. Nämnderna ansvarar för att utifrån de övergripande målen, de ekonomiska ramarna och övriga beslut i VIP sätta mål för de grunduppdrag som nämnden har ansvaret för och fördela de ekonomiska ramarna till verksamheterna inom nämnden som ska utföra uppdraget.

Principer för styrning - Hållbarhet och tillit

Den beslutade styrmodellen fastslår att styrningen i Jönköpings kommun ska vara tillitsbaserad och bidra till att kommunen utvecklas hållbart.

En hållbar styrning utgår från att kommunens verksamheter bidrar till en hållbar utveckling som definieras av FN som en utveckling som tillfredsställer dagens behov utan

att äventyra kommande generationers möjligheter att tillfredsställa sina behov. Agenda 2030 är ett verktyg för att uppnå hållbarhet och dess mål ska bidra till att minska fattigdom, orättvisor och ojämlikheter, samt lösa klimatkrisen. Agenda 2030 innebär att miljömässig, social och ekonomisk hållbarhet samspelar.

Hållbar utveckling uppnås när vi:

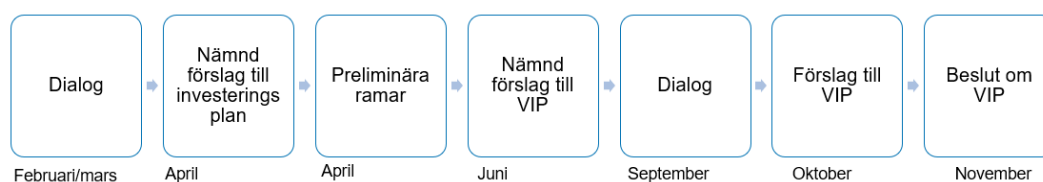
- Tillfredsställer dagens behov för människan, utan att äventyra kommande generationers möjligheter.
- Har en **miljömässig hållbarhet**. Detta sker när våra aktiviteter inte överskrider de planetära gränserna.
- Har en **social hållbarhet**. Ett socialt hållbart samhälle är ett jämställt och jämlikt samhälle där människor lever ett gott liv med god hälsa och utan orättfärdiga skillnader.
- Har en **ekonomisk hållbarhet**. När de resurser vi har idag används på ett långsiktigt hållbart sätt och ekonomin balanseras utan att äventyra framtida resurser. Där investeringar genererar kostnadsbesparingar i framtiden.

Tillitsbaserad styrning uppnås genom:

- **Tillit**: Vi har positiva förväntningar på våra medarbetare. Som utgångspunkt lutar vi på att alla organisationsnivåer i kommunen vill och kan ta ansvar för att skapa en god verksamhet och service för dem vi är till för och för kommunen som helhet.
- **Fokus på dem vi är till för**: Vi har förståelse för medborgarnas behov, kunskap och vad de värdesätter ska vara vägledande när kommunens verksamheter formas.
- **Öppenhet**: Vi delar information mellan alla organisationsnivåer och med medborgarna. Det gäller såväl det som är bra i vår verksamhet som det som kan bli bättre. För att tillgodose medborgarnas rätt till delaktighet och inflytande är det lika viktigt för oss att på ett inkluderande sätt förmedla och berätta om vår verksamhet som att lyssna in och ta tillvara olika gruppers kunskap, upplevelser och behov.
- **Beslut nära medborgaren**: Vi strävar efter att beslut ska fattas så nära medborgaren eller den som mottar vår service som möjligt. Vid beslut som behöver tas högre upp i organisationen strävar vi efter att involvera chefer, medarbetare och medborgare i processen. För att skapa realistiska förväntningar är det viktigt att vara tydlig kring vem som har mandat att genomföra arbetet i kommunen och vem som har mandat att besluta i kommunen.
- **Samverkan**: Vi samarbetar över organisationsgränser, såväl inom som utanför kommunens organisation, för att skapa en helhet i vad vår kommun behöver.
- **Dialog och gemensamt helhetsansvar**: Vi vill uppmuntra olika nivåer i organisationen att aktivt och gemensamt ta ansvar för helheten och samverka över gränser för kommunens bästa.
- **Koll före kontroll**: Vi strävar efter att den nivå som ansvarar för en uppgift har koll på vägen mot önskad kvalitet, före att den som delegerat uppgiften kontrollerar. I dialog med medarbetarna och medborgarna skapas en gemensam bild av om verksamheten utvecklas åt rätt håll
- **Kunskap**: Verksamhet vilar på kunskapsutveckling, lärande och en praktik baserad på vetenskap och beprövad erfarenhet.

Beredningen av Verksamhets- och investeringsplan

Processen att bereda verksamhets- och investeringsplanen börjar i februari med politiska dialoger kring kommunens utveckling som helhet och inom nämndernas olika ansvarsområden. Kommunens investeringsbehov har stor påverkan på budgeten och nämnderna lämnar därför särskilda förslag om investeringsplan i april. I april beslutar sedan kommunfullmäktige om preliminära ekonomiska ramar samt planeringsinriktningar. Det är med dessa som grund som nämnderna ska lämna ett förslag på hur ramarna kan användas inom nämndens ansvarsområde, vilket sker i juni. I början av hösten förs ny dialog mellan budgetberedning och nämndernas ledning kring förslagets innehåll. I oktober lämnar majoritet och opposition sina slutliga förslag till verksamhets- och investeringsplan. Kommunfullmäktige debatterar och beslutar om planen i november.

När kommunfullmäktige beslutat om verksamhets- och investeringsplan ska varje nämnd ta fram en verksamhetsplan för nämndens ansvarsområde, innehållande mål och budget för det kommande året.

Uppföljningsprocess

Uppföljning och analys utgör en central del i styrningen av kommunen och ska säkra genomförandet av grunduppdraget samt att politiska beslut får genomslag i verksamheten. Nämnderna har en viktig roll i att analysera och dra slutsatser av hur den bedrivna verksamheten bidrar till såväl egna mål som kommunens mål samt att en god ekonomisk hushållning uppnås. Nämndens uppföljning sker i månadsrapportering, årlig kvalitetsrapport samt nämndens verksamhetsberättelse. Nämndernas analyser kommer dels kommunstyrelsen till del, dels utgör de underlag för dialoger i framtida budgetprocess.

Kommunstyrelsen följer upp besluten i verksamhets- och investeringsplaner och nämndernas verksamhet i övrigt i månadsrapporter fem gånger per år: februari, april, augusti, oktober och december. Till kommunfullmäktige upprättas delårsrapport per augusti och årsredovisning per december.

Vision 2030

För den långsiktiga utvecklingen har kommunfullmäktige antagit en vision för Jönköpings kommun, Vision 2030. Visionen innehåller fyra målbilder för vad som kännetecknar Jönköpings kommun år 2030:

- Jönköping 2030 är **södra Sveriges nav**
- Jönköping 2030 ska vara **en kommun med framåtanda**
- Jönköping 2030 genomsyras av **gemenskap, trygghet och öppenhet**
- Jönköping 2030 är en plats **där stad och landsbygd möts**

All utveckling ska vila på en ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet, vilket bidrar till att Jönköping 2030 är ett hållbart och klimatsmart föredöme.

Övriga planer för styrning och uppföljning

Förutom verksamhets- och investeringsplan styr kommunfullmäktige nämndernas grunduppdrag genom andra beslutade planer och program som innehåller mål och riktlinjer för hela eller avgränsade delar av det kommunala uppdraget. Nedan följer ett urval av dessa.

Reglemente bestämmer de politiska organens ansvarsområden och verksamhet. Varje nämnd har ett reglemente att arbeta efter. Det beskriver vad nämnden har att fullgöra och vilket ansvar den har.

Kommunprogram beslutas varje mandatperiod och visar den politiska inriktningen och planerna för mandatperioden. Kommunprogrammet konkretiseras i de årliga verksamhets- och investeringsplanerna (VIP) och verkställs i den takt den samhällsekonomiska utvecklingen medger.

Program för hållbarhet pekar ut de långsiktiga målen för hållbar utveckling i linje med Agenda 2030.

Program för trygghet och säkerhet styr hur kommunen ska arbeta för skydd mot olyckor, krisberedskap, informationssäkerhet, inre skydd, brottsprevention och andra frågor som rör säkerhetsfrågor för kommunen och kommunmedlem.

Program för uppföljning av privata utförare innehåller mål och riktlinjer för privata utförare av kommunal angelägenhet och reglerar hur nämnd ansvarar för att följa upp den verksamhet som utförs av privat utförare.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Kommunen ska ha en god ekonomisk hushållning. Det innebär att kommunen ska se till att utveckling av kommunen och dess verksamhet ska ske ändamålsenligt och effektivt för att skapa en god service till invånarna med de resurser som finns tillgängliga. Resurshållningen ska också vara inriktad mot ett långsiktigt hållbart samhälle, såväl ekonomiskt som socialt och miljömässigt.

Kommunfullmäktige ska för att uppnå detta besluta om:

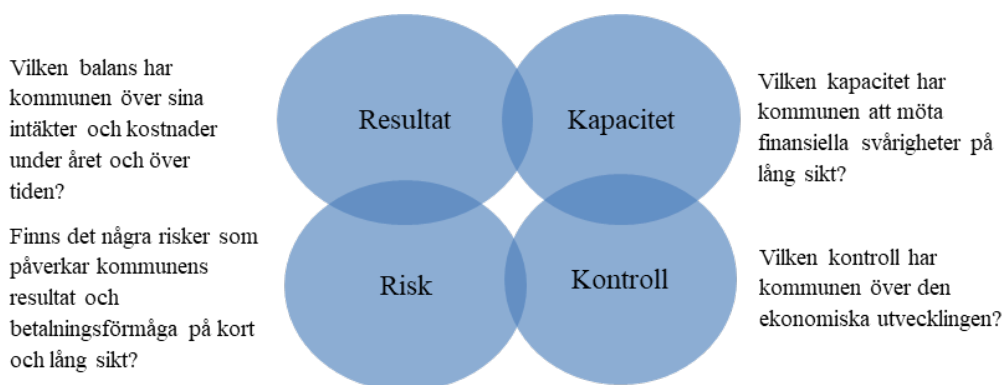
- Mål och riktlinjer för verksamheten som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.
- Finansiella mål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.

I kommunallagen finns ett regelverk för hur kommuner och regioner ska sköta sin ekonomiska förvaltning. Där beskrivs bland annat att kommuner och regioner ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Vidare anges att mål och riktlinjer för ekonomi och verksamhet som har betydelse för god ekonomisk hushållning ska beslutas av fullmäktige.

Finansiell analys inklusive mål för finansiella mål för god ekonomisk hushållning

Finansiell analys

För att beskriva och analysera kommunens ekonomiska resultat, utveckling och läge görs en finansiell analys med hjälp av RK-modellen (resultat och kapacitet, risk och kontroll). Modellen utgår från fyra finansiella perspektiv, vilka är finansiellt resultat, kapacitetsutveckling, riskförhållande samt kontrollen över den finansiella utvecklingen. Varje perspektiv analyseras i sin tur av ett antal nyckeltal. Målsättningen är att utifrån dessa perspektiv kunna identifiera eventuella problem och möjligheter och därigenom försöka klargöra om kommunen har en god ekonomisk hushållning som föreskrivs i kommunallagen. Jönköpings kommun har beslutat om tre finansiella mål för god ekonomisk hushållning. En avstämning av dessa mål görs i analysen.

Resultat och kapacitet

Det två första perspektiven som analyseras är resultat och kapacitet. Årets resultat och den underliggande utvecklingen analyseras. Resultatet visar om resursförbrukningen som ägt rum och beräkningen för den kommande VIP-perioden täcks av resurstillskott. En eventuell obalans, det vill säga att kostnaderna överstiger intäkterna, är en signal som varnar för att en urholkning sker av den finansiella motståndskraften eller kapaciteten, som är det andra perspektivet som analyseras. Här handlar det om att mäta och redovisa vilken motståndskraft kommunen har på lång sikt ur finansiellt perspektiv.

Resultat

	2022	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Årets resultat, mnkr	683	127	107	237	301
Årets resultat exkl. jämförelsestörande poster*, mnkr	602	127	107	237	301
Resultatnivå, d.v.s. Årets resultat/skatteintäkter och generella statsbidrag i %	7,4 %	1,3 %	1,0 %	2,3 %	2,7 %

* Jämförelsestörande poster är realisationsvinster vid fastighetsförsäljning och exploatering, samt nedskrivning och avsättningar

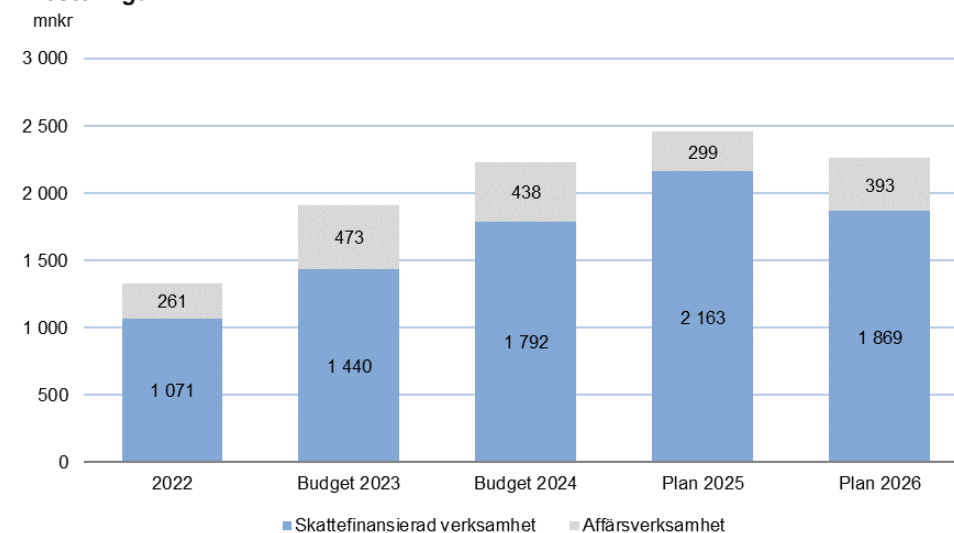
Resultaten för Jönköpings kommun har i likhet med övriga kommunsektorn varit starka. För kommande år beräknas något lägre resultat. En god resultatnivå behövs både för att möta förändrade förutsättningar och för att nå en rimlig grad av självfinansiering av investeringar. En av de finansiella målsättningarna är att resultatnivån ska uppgå till lägst

2 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag under en treårsperiod, vilket motsvarar ett genomsnittligt resultat om 209 mnkr. En expansiv kommun som Jönköping med stora investeringar bör sträva efter en högre resultatnivå om kommunens finansiella handlingsutrymme på sikt ska behållas.

Resultatet 2022 påverkas av jämförelsestörande poster i form av realisationsvinster vid fastighetsförsäljningar, realiserad värdeökning på mark samt nedskrivningar. Resultatet exklusive jämförelsestörande poster kan jämföras med de budgeterade resultatet då kommunen inte budgeterar reavinsterna med mera.

För 2024–2026 uppgår det genomsnittliga resultatet till 215 mnkr för treårsperioden, vilket motsvarar 2,0 procent. Det finansiella målet att resultatnivån i genomsnitt under en mandatperiod ska uppgå till lägst 2 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag under en treårsperiod bedöms uppnått.

Investeringar

Investeringens volymen har ökat under de senaste åren och en förklaring till detta är att de större investeringar som gjordes under 1960- och 1970-talen i infrastruktur och lokaler nu måste reinvesteras. En ökad befolkning medför ökade investeringar inom skola, vård och omsorg samt infrastruktur. Investeringsplanen medför historiskt höga investeringsnivåer för kommunen de tre kommande åren.

Ett starkt resultat är nödvändigt för att finansiera delar av den höga investeringsnivån för att inte öka låneskulden i alltför snabb takt.

Skattefinansieringsgrad av investeringar

	2022	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Skattefinansieringsgrad %	113	59	49	53	66

Skattefinansieringsgraden av investeringar är beroende av resultat, försäljning, avskrivningar samt investeringsvolym. Genom att mäta skattefinansieringsgraden av investeringar kan man utläsa hur stor andel av investeringarna som kan finansieras med

de skatteintäkter som återstår när den löpande driften är finansierad. Är värdet 100 procent eller mer kan kommunen skattefinansiera samtliga investeringar, men om det är under 100 procent behöver kommunen öka låneskulden för att finansiera investeringar. För att hålla uppe skattefinansieringsgraden vid höga investeringar behöver kommunen ha goda resultat.

I finansieringsplanen och balansräkningen har antaganden gjorts gällande realiserad värdeökning på mellan 100 och 210 mnkr per år och en genomförandegrad av investeringar på 75 procent. Dessa antaganden görs utifrån tidigare års utfall. Med dessa bedömningar beräknas självfinansieringsgraden till 49 procent 2024, 53 procent 2025 och 66 procent 2026.

Om genomförandegraden är hög och försäljningen viker kan skattefinansieringsgraden de närmaste åren sjunka. Det innebär att investeringarna får finansieras med ökad upplåning, vilket försvagar kommunens finansiella handlingsberedskap inför framtiden.

Risk och kontroll

De två övriga perspektiven är risk och kontroll. Med risk avses hur kommunen är exponerad finansiellt. En god ekonomisk hushållning innefattar att kommunen ur ett kort och medellångt perspektiv inte behöver vidta drastiska åtgärder för att möta finansiella problem. Med kontroll avses hur kommunen genom en fungerande ekonomistyrning medverkar till att en god ekonomisk hushållning upprätthålls. Risk och kontroll hänger samman på så sätt att båda är mått på förmågan att hantera problematiska situationer.

Soliditet

	2022	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Soliditet %	57 %	54 %	54 %	53 %	54 %

Soliditet är ett mått som visar den finansiella styrkan i ett långsiktigt perspektiv. Den visar hur stor del av kommunens tillgångar som finansierats med eget kapital (kommunens historiska resultat). I beräkningen har vidareutlåningen till bolagen tagits bort från tillgångssidan för att få fram soliditeten för kommunen. Ett viktigt kriterium för god ekonomisk hushållning är att soliditeten över en längre period inte försvagas utan bibehålls eller utvecklas i positiv riktning. Ett av de finansiella målen för god ekonomisk hushållning i kommunen är att soliditeten ska uppgå till lägst 50 procent.

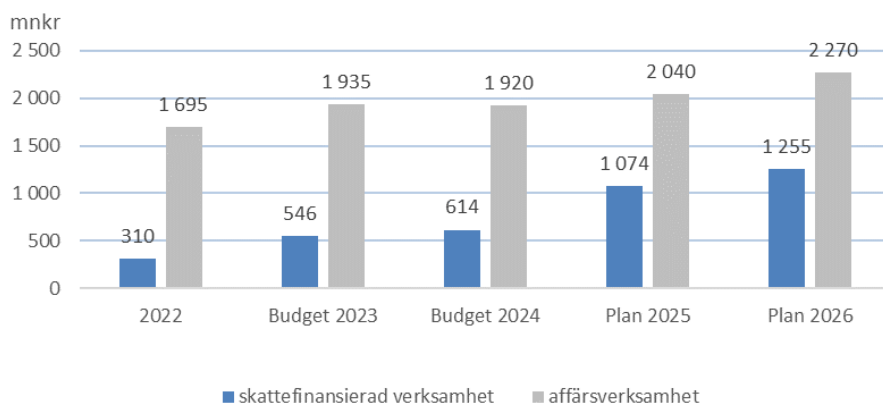
Under perioden 2024–2026 beräknas soliditeten ligga på 53–54 procent. Soliditetsmåten visar på att soliditeten bibehålls, vilket innebär att kommunens långsiktiga finansiella handlingsutrymme är stabilt med de resultatnivåer som har budgeterats. Det finansiella målet att soliditeten ska uppgå till lägst 50 procent bedöms uppnått.

Kommunens låneskuld

Bruttolåneskulden för den skattefinansierade verksamheten var 310 mnkr i bokslutet 2022. För åren framåt beräknas kommunens lånebehov öka på grund av en hög investeringsnivå som tillsammans med en lägre egenfinansiering via resultatet ökar lånebehovet inom den skattefinansierade verksamheten.

Ett av de finansiella målen för god ekonomisk hushållning är att kommunens låneskuld för den skattefinansierade verksamheten kan uppgå till maximalt 1 270 mnkr. Låneskulden beräknas uppgå till 614 mnkr 2024, 1 074 mnkr 2025 och 1 255 mnkr 2026. Det

finansiella målet bedöms uppnås.

Bruttolåneskulden för affärsverksamheten beräknas öka för perioden från 1 695 mnkr 2022 till 2 270 mnkr 2026.

Sammanfattande bedömning

De finansiella målen hänger ihop och är beroende av varandra. De tre finansiella målen bedöms uppnås för 2024–2026.

- Resultatnivån måste vara tillräcklig för att klara att finansiera investeringar utan för hög skuldsättning.
- Lån, är beroende av vilket resultat och av vilken investeringsvolym kommunen redovisar.
- Soliditeten visar hur stor del av kommunens tillgångar som finansierats med eget kapital (kommunens historiska resultat).

Jönköpings kommuns resultat för perioden 2024–2026 uppgår i genomsnitt till 2,0 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag, vilket innebär att målsättningen på 2 procent i genomsnitt under en treårsperiod bedöms uppnås. Ett starkt resultat är nödvändigt för att finansiera delar av den höga investeringsnivån för att inte öka låneskulden i alltför snabb takt. Ett starkt resultat behövs även för att kunna möta oförutsedda händelser under året så att kortsiktiga åtgärder inte behöver vidtas i verksamheten för att säkra ett positivt resultat.

Soliditeten, den långsiktiga betalningsförmågan, är stabil. Det finansiella handlingsutrymmet enligt analysen försämras trots detta för perioden, vilket påverkar låneskuldens utveckling till högre nivåer. Det finansiella målet som gäller låneskulden klaras då beräkningen visar en låneskuld i slutet av 2026 på 1 255 mnkr. Skattefinansieringsgraden av investeringar behöver stärkas för att inte låneskulden ska öka i alltför snabb takt. Detta kan ske genom ett högre resultat, försäljningar eller att investeringsnivån minskas.

Jönköpings kommun behöver fortsätta bedriva en god ekonomistyrning med fokus på att behålla en tillräcklig resultatnivå de närmaste åren för att möta förväntade framtida utmaningar. Det är av största vikt att kommunen inte försvagar sitt finansiella utrymme, eftersom de närmaste åren förväntas bli tuffa på grund av att kommunen står inför fortsatta ökade investeringar och ökade behov hänförliga till befolkningsförändringar.

Finansiella mål för god ekonomisk hushållning

Kommunfullmäktige har beslutat om tre finansiella mål för god ekonomisk hushållning.

Resultatnivå

Resultatnivån ska uppgå till lägst 2 procent av skatteintäkter, utjämning och generella statsbidrag i genomsnitt under en treårsperiod.

Kommunens låneskuld

Kommunens låneskuld för den skattefinansierade verksamheten kan uppgå till maximalt 1 270 mnkr under VIP-perioden 2024–2026.

Kommunens soliditet

Kommunens soliditet, det vill säga andelen tillgångar som finansieras med eget kapital, ska uppgå till minst 50 procent. Soliditetsmålet är exklusive ansvarsförbindelsen för pensionsåtaganden samt exklusive internbankslån till Rådhus AB.

Kommunövergripande verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning

Kommunfullmäktige har beslutat om fem mål för verksamheten.

Jämlik, jämställd och inkluderande kommun

I Jönköpings kommun ska alla känna sig trygga och inkluderade oavsett vem de är, var de kommer ifrån och var de bor. Känslan av sammanhang och tillit ska prägla såväl relationen mellan kommuninvånare och förtroendevalda, som mellan kommuninvånare och de kommunala verksamheterna. Medborgardialoger, och att utveckla formerna för dessa, är en viktig del för att åstadkomma detta.

Universell utformning, som handlar om att skapa lösningar som fungerar för så många som möjligt redan från början, ska vara utgångspunkten för kommunens arbete för ökad tillgänglighet.

Jönköping ska vara en kommun där alla har samma rättigheter, skyldigheter och möjligheter inom alla områden i livet. Det ska inte finnas några omotiverade skillnader som beror på kön eller könsidentitet. Klyftor mellan olika grupper, både utifrån ett socioekonomiskt perspektiv och utifrån ett stad- och landperspektiv, ska minska.

Barn och unga i fokus

Barn och unga i Jönköpings kommun ska ha möjlighet att leva ett gott liv oavsett socioekonomiska förutsättningar, kön/könsidentitet eller var de bor. Alla barn har rätt att må bra, klara skolan och ha en meningsfull fritid, samt uttrycka sina åsikter och bli lyssnade på i frågor som rör dem.

Att arbeta organisations- och förvaltningsövergripande med förebyggande och tidiga insatser är avgörande för att främja och stärka barns och ungas psykiska hälsa. Här har skolan en viktig roll, men arbetet för barn och unga i vår kommun ska även utgå från en helhetssyn där olika perspektiv - såsom hem, förskola, skola och fritid - binds samman och resurser används på ett effektivt och samordnat sätt under dygnets alla timmar.

Kommunen ska tillsammans med civilsamhället erbjuda trygga och utvecklande miljöer för barn och unga samt bidra till goda förutsättningar som gör att fler kan delta i föreningslivet.

Leva livet hela livet

Den äldre befolkningen utgör en betydelsefull kraft i samhällsutvecklingen. Vi lever allt längre och är allt friskare, både kognitivt och fysiskt, och många vill också arbeta längre. Kommunen ska ge förutsättningar för ett hållbart och flexibelt arbetsliv.

Alla ska känna trygghet i åldrandet och få det stöd de behöver. Ett professionellt hälsofrämjande och förebyggande arbete ska ges större plats att utvecklas inom äldreomsorgen.

Kommunen har goda förutsättningar för att tillgången till trygghetsboenden i hela kommunen ska kunna öka. Boendeformen kan ge den enskilde större möjligheter att bo kvar hemma längre samtidigt som den kan innebära tillgång till högre livskvalitet genom social stimulans och därmed mindre ensamhet och isolering.

Kompetensförsörjning för en tryggad välfärd (framtid)

En av de största utmaningarna nu och framåt är att säkerställa att vi har tillräckligt med personal i våra verksamheter för att trygga kommunens välfärdsuppdrag. Kommunen ska vara en attraktiv arbetsgivare och arbetsplats där medarbetare trivs och vill utvecklas.

Sveriges kommuner och regioner (SKR) har tagit fram nio strategier som ett stöd för arbetet med kompetensförsörjning. Av dessa ska Jönköpings kommun framför allt satsa på att stärka ledarskapet, stötta medarbetares utveckling, prioritera arbetsmiljöarbetet och få fler att jobba mer, genom exempelvis ökad heltidstjänstgöring.

Klimatomställning för framtiden

Kommunen ska vara ett klimatsmart föredöme och arbeta aktivt med åtgärder och incitament som gynnar klimatsmarta val och minskar klimatavtrycket. Genom en modern samhällsplanering och satsningar på infrastrukturen ska det vara enkelt att resa hållbart.

Genom att fortsätta och utveckla arbetet med energieffektivisering minskar vi såväl utsläpp som kostnader för kommunens verksamheter och kommuninvånare.

Kommunen ska även arbeta med klimatanpassning genom att planera för ett uthålligt och motståndskraftigt samhälle för framtiden. Naturbaserade lösningar ska vara utgångspunkten. I detta ingår att planera, utveckla och bevara en tålig grönstruktur för att stå emot klimatförändringar. Det kan också handla om restaurering av våtmarker, som kan dämpa risker för översvämningar och fungera som naturliga brandhinder. Våtmarker har också en viktig roll i klimatomställningen, som kolsänka, och bidrar även till ökad biologisk mångfald.

Balanskravsresultat

Reglerna för det så kallade balanskravet anger hur ekonomiska underskott ska beräknas och regleras. Enligt kommunallagen krävs att kommunernas ekonomi ska vara i balans, det vill säga att årets intäkter ska täcka kostnaderna för året, det så kallade balanskravet. Bakom balanskravet ligger den grundläggande idén om att varje generation ska bära de kostnader för service som den generationen beslutar om och konsumerar. Ett underskott enligt balanskravsutredningen ska återställas inom två år.

Balanskravet kan ses som en absolut mininivå, att balanskravet är uppfyllt innebär inte att kravet på god ekonomisk hushållning är uppfyllt. Balanskravet är uppfyllt för budget 2024–2026.

Belopp i mnkr	Utfall 2022	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Årets resultat	683	127	107	237	301
- Samtliga realisationsvinster	-44	-	-	-	-
+ realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	-	-	-	-	-
+ realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	-	-	-	-	-
+/- orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-	-	-	-	-
+/- återinföring av orealiserade vinster och förluster	-	-	-	-	-
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	639	127	107	237	301
- reservering av medel till resultatutjämningsreserv	-	-	-	-	-
+ användning av medel från resultatutjämningsreserv	-	-	-	-	-
Balanskravsresultat	639	127	107	237	301

Hållbarhet

Ett nytt Hållbarhetsprogram för Jönköpings kommun beslutades av kommunfullmäktige i oktober 2022. Det nya hållbarhetsprogrammet som nu implementeras kopplas till den ordinarie budget- och uppföljningsprocessen där nämnderna årligen behandlar vilka av hållbarhetsmålen som ska prioriteras i verksamhetsplanen och följer dessa under året. För kommunen kommer ett särskild hållbarhetsbokslut att sammanställas och beslutas under våren 2024.

Nedan redovisas hur nämnderna arbetar med hållbarhetsprogrammet under 2023 och i planeringen för 2024.

Kommunstyrelsen har genomfört en väsentlighetsanalys av kommunens 184 prioriterade hållbarhetsmål och prioriterat vilka som berör dess uppdrag. Under våren 2023 har flera av stadskontorets avdelningar påbörjat arbetet med att integrera Program för hållbarhet i Jönköpings kommun. Det arbetet har inneburit att vissa avdelningar har kunskap om vilka av kommunstyrelsens prioriterade mål som påverkar deras operativa arbete.

Stadsbyggnadsnämnd har genomfört en väsentlighetsanalys av kommunens 184 prioriterade hållbarhetsmål och prioriterat vilka som berör dess uppdrag. Hållbarhetsmålen här inte brutits ner på avdelningsnivå ännu. Under hösten 2023 kommer en inriktningsworkshop att hållas med nämnden och en halvdag med medarbetarna, för att öka kunskap och tydliggöra hållbarhetsarbetet. Parallellt med detta har nämnden arbetet med miljödiplomering och kommer under året ta fram en klimathandlingsplan.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden för en diskussion med förvaltningen om hur Program för hållbarhet i Jönköpings kommun kan prioriteras i grunduppdraget. Inget urval kopplat till de 184 prioriterade hållbarhetsmålen har gjorts ännu. Nämnden lyfter att dess grunduppdrag i stor utsträckning linjerar med de 17 globala hållbarhetsmål. Inom det

förebyggande arbetet med buller, luftkvalitet och giffri miljö behövs en bredare samverkan med andra nämnder och förvaltningar.

Tekniska nämnden lyfter fram att deras verksamhet är miljödiplomerad och att alla medarbetare i organisationen arbetar med strategiskt miljöarbete. Utöver miljödiplomeringen nämns goda exempel, främst inom ekologisk hållbarhet, från verksamheten kopplat till de 17 globala hållbarhetsmålen.

Barn och utbildningsnämnden samt **utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden** kopplar sina grunduppdrag till de 17 globala hållbarhetsmålen och inte kommunens prioriterade hållbarhetsmål. Nämnderna ger flera exempel på hur man arbetar med hållbarhet, där stort fokus är på social hållbarhet. Förvaltningen jobbar mot att bli miljödiplomerad och avser använda det arbetet som medel att implementera övriga mål från Program för hållbar utveckling.

Kultur- och fritidsnämnden har tillsammans med förvaltningen jobbat för att integrera Program för hållbarhet, bland annat genom workshop. Ambitionen är att implementera de prioriterade hållbarhetsmålen i verksamhetsplaneringen för 2024. Nämnden ger flera goda exempel på hur dess verksamhet idag går att koppla mot de 17 globala hållbarhetsmålen där stor vikt är på social hållbarhet.

Individ- och familjeomsorgsnämnd, äldrenämnd och funktionsstödnämnd har samtliga i planeringsarbetet inför 2024 års förslag till verksamhets- och investeringsplan, lyft fram de områden och prioriterade hållbarhetsmål som nämnden arbetar med utifrån lagar, förordningar och grunduppdrag. Under hösten fortsätter arbete med att integrera Program för hållbarhet med nämndens mål och uppdrag i verksamhetsplanen. Alla tre nämnderna ger exempel på hur olika uppdrag är kopplade dels till de 17 globala hållbarhetsmålen, dels kommunens prioriterade hållbarhetsmål. Resultatet är ett gott exempel hur nämnderna har lyckats bryta ner de prioriterade hållbarhetsmålen och koppla till grunduppdraget. Stort fokus för alla tre är på den social hållbarhet.

Väsentliga personalförhållanden

Konkurrenskraftig arbetsgivare

Kompetensförsörjning

En av kommunkoncernens största utmaningar är kompetensförsörjningen, det vill säga att attrahera, rekrytera, behålla och utveckla medarbetare. En hög grad av samarbete och samverkan för att tillsammans skapa ett strukturerat och systematiskt arbete med strategisk kompetensförsörjning är en förutsättning för att hantera utmaningen. Att vara öppen för nya och gränsöverskridande samarbeten och arbetssätt och att till exempel dela på resurser och kompetens är en viktig väg framåt.

Arbetet med att utveckla en gemensam styrning och ledning, processer och roller inom HR-området fortsätter. Det finns potential att samordna funktioner och arbetssätt inom HR med målet att stärka kommunens gemensamma förmåga att möta kompetensförsörjningens utmaningar. En långsiktig färdplan (3 - 5 års sikt) ska tas fram vilken ska synkas med processen för planering och uppföljning av budget och

verksamhetsplan (VIP-processen) för att möjliggöra långsiktiga investeringar, satsningar och prioriteringar gällande kompetensförsörjningen.

Löner och förmåner

Löner och förmåner fortsätter vara en fråga i fokus i Jönköpings kommun. 2024 införs gemensamma förmåner i form av ett friskvårdsbidrag för alla anställda i Jönköpings kommun.

Kommunen står likt andra kommuner och organisationer för stora utmaningar inom kompetensförsörjningen. En av delarna som påverkar möjligheterna att kunna behålla redan anställda och rekrytera nya medarbetare är såväl en attraktiv lön som bra arbetsmiljö, goda anställningsvillkor och förmåner.

Handlingsplanen för 2024 och framåt visar att det finns kvinnodominerade grupper som måste tillföras medel för att kommunen ska bli en ännu mer jämställd arbetsgivare.

Hållbara arbetsplatser

Hållbara förutsättningar för medarbetare och chefer skapar trygghet, attraktivitet, utveckling och kvalitet och effektiva hållbara arbetsplatser/verksamheter. För att skapa hållbara förutsättningar behövs tillit mellan medarbetare och chef och chef och överordnad chef. Tilliten byggs bland annat genom att i kontinuerlig dialog skapa delaktighet och inflytande i verksamheten. Aktiviteterna som följer har som mål att bygga tillit och därmed hållbara arbetsplatser med hållbara förutsättningar.

Arbetsmiljöpolicy

En aktuell och därmed reviderad arbetsmiljöpolicy är nödvändig för att följa förändringarna i arbetsmiljölagstiftning, socialförsäkringsbalken och arbetsrätt. Arbetet med att revidera kommunens arbetsmiljöpolicy kommer fortsätta under perioden. Arbetsmiljöpolicyen ska ge riktning och mål för kommunens arbetsmiljöarbete. Arbetsgivare och skyddsombud ska i god samverkansanda löpande utveckla det systematiska arbetsmiljöarbetet med utgångspunkt i arbetsmiljöpolicyen.

Systematiskt arbetsmiljöarbete

En arbetsmiljömodul har införts i systemstödet Stratsys för att skapa stöd, struktur och systematik för medarbetare med fördelade arbetsmiljöuppgifter och för att öka inflytande och delaktighet för medarbetarna i verksamhetens systematiska arbetsmiljöarbete. Ökat inflytande och delaktighet bygger tillit, utvecklar verksamheten och möter därmed verksamhetens krav och tillgodoser medborgarnas behov. Arbetet är även en del i att nå långsiktiga mål såsom ökad hälsa, trivsel, engagemang och att vara en attraktiv arbetsgivare.

Under hösten kommer ytterligare utvecklingsinsats startas upp då chefer som leder chefer behöver stärkas i sitt arbetsmiljöarbete. En utvecklingsgrupp kommer sätta igång och genomföra insatser och ta fram stöd för att säkerställa att även chefer får möjlighet att utveckla verksamheten genom inflytande och delaktighet i verksamhetens systematiska arbetsmiljöarbete, vid till exempel arbetsplatsträffar. Det långsiktiga målet är att chefen har hållbara förutsättningar och därmed hälsa, motivation, engagemang och en välfungerande verksamhet.

Arbetsmiljömodulen ska, enligt AFS 2001:1 SAM, följas upp av chefen själv men även av chefens chef, nämnder, förvaltningsledningar och andra funktioner. Effekterna av insatser i arbetsmiljömodulen ska på sikt utvärderas. För att modulen ska ge effekt är det av yttersta vikt att till exempel nämnder och förvaltningsledningar visar engagemang och efterfrågar resultat.

Arbetsmiljöutbildning

För att stärka och trygga medarbetare och chefer inom området Hot, våld och otillåten påverkan pågår framtagandet av en kommundemensam digital information/utbildning inom området. Planering för framtagande av ytterligare digital utbildning pågår, då en grundutbildning inom Kränkande särbehandling, trakasserier, sexuella trakasserier och repressalier.

Kränkande särbehandling, trakasserier, sexuella trakasserier och repressalier

Jönköpings kommunkoncern accepterar inga former av kränkande särbehandling, trakasserier, sexuella trakasserier eller repressalier. Alla medarbetare ska uppleva sig trygga och få ett respektfullt bemötande i sin arbetssituation. Jönköpings kommun har en tydlig rutin och process för hur kränkande särbehandling, trakasserier, sexuella trakasserier och repressalier hanteras.

Processen för hur ärenden hanteras utvecklas vidare genom att förvaltningarna utbildat medarbetare inom området. Målet är att ha processledning, samordning och styrning från Stadskontoret och att kompetens finns på främst de stora förvaltningarna. Ytterligare medarbetare kommer utbildas och ha en höjd kompetens inom området kommer leda till att det främjande och förebyggande arbetet kommer att kunna stärkas genom ökad kunskap och medvetenhet ute i verksamheterna som följd.

Utbildningsinsatser med målgrupper chefer och skyddsombud behöver löpande genomföras för att stärka kunskapen kring främst hur det förebyggande arbetet ska ske men även kunskapshöjande insatser om vår rutin och hur alla ska agera om något händer

Chefs- och ledarutveckling

Jönköpings kommuns ledarskap ska präglas av ett tillitsbaserat, kommunikativt, öppet och modigt förhållningsätt som utgår från kommunens värdegrund. Under 2024 fortsätter arbetet med att etablera ett hållbart, modernt och flexibelt utformat introduktions- och utvecklingsprogram. Centralt processledda och samordnade introduktions- och ledarutvecklingsprogram för chefer gynnar samverkan, helhetsperspektiv och förståelse för hur processer går in i varandra. Detta bidrar såväl till chefens egen utveckling och trygghet som till medarbetarnas, organisationens och medborgarnas bästa och utveckling. Ett arbete med att skapa förutsättningar och struktur för att identifiera och tillvarata framtida chefer och ledare kommer också undersökas under året.

Hållbara förutsättningar för rollen och uppdraget som chef bygger attraktivitet, trygghet, utveckling och kvalitet samt effektivare verksamheter som tillgodoser medborgarnas behov och verksamhetens krav. För att vara attraktiva och konkurrenskraftiga som arbetsgivare samt behålla och utveckla befintliga chefer är det systematiska

arbetsmiljöarbetet och tillhörande organisatoriska och psykosociala arbetsmiljön grundläggande och avgörande. Användbara verktyg, styrande dokument, systemstöd samt främjande, förebyggande och utvecklande insatser och utbildningar inom dessa områden kopplas därför ännu mer aktivt och tydligare ihop med det planerade introduktions- och ledarutvecklingsprogrammen för chefer. Det möjliggör en kvalitativare chefsförsörjning i samtliga led.

Medarbetarundersökning

Medarbetarundersökning är ett värdefullt redskap i arbetet med att förbättra arbetsmiljön och säkerställa det systematiska arbetsmiljöarbetet. Kommunkoncernen utvecklar och stärker undersökningsmetodiken, analysarbetet av resultaten, lämpliga insatser och uppföljningen. Verksamheterna har under en längre tid framfört behov av att kunna genomföra kortare undersökningar oftare. Stadskontoret har därför satt igång ett projekt som kan tillgodose verksamhetens behov.

Sjukfrånvaro

Jönköpings kommun arbetar aktivt med sin sjukfrånvaro genom olika insatser anpassade till den verksamhet där sjukfrånvaron finns. Det finns flera goda exempel, som på tekniska kontoret där man arbetar med "Hälsoresan", ett initiativ för att minska sjukfrånvaron för kvinnor inom verksamhetsservice. Under 2024 införs ett friskvårdsbidrag för alla anställda i Jönköpings kommun, ett initiativ som förhoppningsvis kommer minska sjukfrånvaro framåt.

Del 2 - Ekonomisk redovisning

I denna del redovisas finansiella rapporter för Jönköpings kommun. Här finns också en drift- och investeringsredovisning med kommentarer.

Finansiella rapporter

Jönköpings kommuns resultatplan, finansieringsplan och balansplan redovisas här.

Resultatplan

Mnkr	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Verksamhetens intäkter	2 485	3 773	4 043	4 128	4 142
Verksamhetens kostnader	-10 456	-12 542	-13 342	-13 663	-14 003
Avskrivningar	-605	-581	-648	-712	-731
Verksamhetens nettokostnader	-8 576	-9 350	-9 947	-10 247	-10 592
Skatteintäkter	7 585	7 869	8 205	8 612	8 984
Generella statsbidrag och utjämning	1 667	1 594	1 849	1 857	1 911
Verksamhetens resultat	676	113	107	222	303
Finansiella intäkter	72	145	283	313	342
Finansiella kostnader	-65	-131	-283	-298	-344
Årets resultat	683	127	107	237	301
Resultatnivå i procent	7,4 %	1,3 %	1,0 %	2,3 %	2,7 %

Resultatplanen redovisar samtliga kostnader och intäkter under respektive år. Kommunens intäkter ska alltid överstiga kostnaderna i budgeten, det så kallade balanskravet. Att klara balanskravet är en miniminivå och innebär inte att kommunen har en god ekonomisk hushållning. Ett gott resultat är även nödvändigt för att finansiera delar av höga investeringsnivåer de kommande åren så att inte lånen ska öka alltför snabbt och soliditeten försämrats.

Årets resultat i procent visar årets resultat i förhållande till skatter och generella statsbidrag. Jönköpings kommuns målsättning att resultatnivån under en treårsperiod ska uppgå till 2 procent i genomsnitt bedöms uppnås för perioden 2024–2026 då genomsnittet uppgår till 2 procent.

Verksamhetens intäkter består av taxor, avgifter och hyresintäkter. Verksamhetens kostnader består till största delen av personalkostnader, men även kostnader för varor, material och tjänster ingår här.

Avskrivningarna är den beräknade värdeminskningen av anläggningstillgångarna i form av byggnader och inventarier för verksamheten.

De finansiella kostnaderna består av räntekostnader avseende lån för kommunkoncernen, bankkostnader samt räntekostnad på pensionsavsättningar. De finansiella intäkterna består av ränteintäkter på koncernkontot och ränteintäkter för de vidareutlånade medlen till Rådhus AB. År 2024 finns en budgeterad intäkt om utdelning från Rådhus AB på 60 mnkr till kommunen och för åren 2025–2026 finns en budgeterad intäkt om utdelning från Rådhus AB på 50 mnkr till kommunen.

Finansieringsplan

Mnkr	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Investeringar					
Nettoinvesteringar	1 071	1 440	1 792	2 163	1 869
Genomförandegraden bedöms till 75 %		-346	-448	-541	-486
Summa investeringar	1 071	1 094	1 344	1 622	1 383
Finansierings av investeringar					
Budgeterat resultat	601 *	129	107	237	301
Avskrivningar och nedskrivningar	605	601	648	712	731
Försäljningar av mark samt exploateringsersättning	82	127	100	213	170
Summa finansiering	1 288	857	855	1 162	1 202
Nyupptagna lån	-217	237	489	460	181
Total låneskuld	310	547 **	614	1 074	1 255

*resultatet exklusive försäljning av mark samt exploateringsersättning

** I prognos 2023 redovisas ett högre resultat vilket innebär att totalt låneskuld för 2023 bedöms bli 125 mnkr.

Finansieringsplanen gäller enbart skattefinansierad verksamhet. Affärsverksamheten redovisas under Tekniska nämnden. Finansieringsplan är en förenklad kassaflödesplan och visar hur investeringarna finansieras under perioden.

Investeringar: Från investeringsplanen hämtas uppgifter om vilka nya investeringar som budgeteras respektive år. Utfallet de senaste tre åren visar på en genomförandegrad på 72 procent av årsbudget för skattekollektivet (inklusive exploatering). Utifrån detta bedöms framtida investeringar ha en genomförandegrad på 75 procent av årsbudget.

Budgeterat resultat: Det budgeterade resultatet enligt resultatplanen 2024–2026 ger tillskott till finansieringen. År 2022 och 2023 är resultatet uppdelat och visas även under försäljning av mark samt exploateringsersättning som finns på en egen rad i tabellen.

Avskrivningar och nedskrivningar: Budgeterad kostnad för anläggningstillgångars värdeminskning enligt resultatplan 2024–2026, leder inte till någon utbetalning utan är frigjorda för att användas tillsammans med årets resultat för att finansiera investeringar.

Försäljning av mark samt exploateringsersättning: I exploateringsplanen för 2024–2026 budgeteras en resultatpåverkan gällande realiserade värdeökningar (försäljning av mark) och exploateringsersättning med 100–210 mnkr inklusive en reducering på 25 procent från verksamheten.

För att finansiera återstående del av investeringarna behöver kommunen ta upp nya lån. Prognosen för 2023 bedöms till 125 mnkr i lån vid utgången av 2023. **Nyupptagna lån** för perioden 2024–2026 beräknas öka med 489 mnkr 2024 och 460 mnkr 2025, samt 181 mnkr 2026, utifrån bedömning att årets kassaflöde ska vara noll. Det innebär en total låneskuld i slutet av 2026 på 1 255 mnkr.

Balansplan

Mnkr	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Tillgångar					
Materiella anläggningstillgångar	10 270	10 705	11 480	12 390	13 042
Finansiella anläggningstillgångar	4 396	4 396	4 396	4 396	4 396
Summa anläggningstillgångar	14 666	15 101	15 876	16 786	17 438
Omsättningstillgångar	1 305	1 305	1 305	1 305	1 305
Summa tillgångar	15 971	16 406	17 181	18 091	18 743
Eget kapital, avsättningar och skulder					
Eget kapital	6 445	6 699	6 990	7 440	7 911
Avsättningar för pensioner	680	680	680	680	680
Andra avsättningar	169	169	169	169	169
Skulder	8 677	8 858	9 342	9 802	9 983
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	15 971	16 406	17 181	18 091	18 743
Panter och ansvarsförbindelser					
Ansvarsförbindelse pensioner intjänade innan 1998	2 446	2 471	2 543	2 451	2 330
Borgensförbindelser	7 531				

Balansplanen visar den beräknade ekonomiska ställningen vid årets slut. Den ena sidan visar hur stora tillgångar som kommunen har och den andra sidan hur stort det egna kapitalet och hur stora skulderna är. Det egna kapitalet är den del av tillgångarna som kommunen har finansierat själv.

Investeringsstakten är hög i kommunen vilket påverkar tillgångssidan i balansräkningen och posten anläggningstillgångar som ökar med 2 772 mnkr för perioden 2022–2026. Dock ökar inte eget kapital (kommunens historiska resultat) med motsvarande belopp (1 466 mnkr), vilket innebär att kommunen behöver öka sina lån (skulder) för att finansiera investeringarna.

Ställda panter och ansvarsförbindelser är åtaganden som kommunen har men som inte syns i balansräkningen. Kommunen tillämpar "blandmodellen" för redovisning av pensionsåtaganden i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning. Ansvarsförbindelser pensioner är personalåtagande för personer som är anställda eller har gått i pension som intjänat pension innan år 1998. Borgensförbindelser är åtaganden som kommunen ingått för de kommunala bolagen.

Driftbudget

Skatter och kommunalekonomisk utjämning

Mnkr	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Skatteintäkter	7 585	7 869	8 205	8 612	8 984
Inkomstutjämning, bidrag	1 256	1 348	1 448	1 556	1 661
Regleringsbidrag	396	278	448	352	307
Kostnadsutjämning, avgift	-380	-419	-428	-441	-457
Bidrag för LSS-utjämning	87	90	90	91	92
Justering statsbidrag i bokslutet	36				
Kommunal fastighetsavgift	272	297	290	299	308
Totalt skatter o kommunalekonomisk utjämning	9 252	9 463	10 053	10 469	10 895

Den viktigaste intäktskällan för kommuner och regioner är skatt på arbetsinkomster, som i hög grad är beroende av antalet arbetade timmar. Utvecklingen av skatter, utjämning och generella statsbidrag bygger på skatteunderlagsprognosen från SKR 2023-10-05, cirkulär 23:41.

Skatteunderlag

Kommunalt skatteunderlag utgörs av beskattningsbar förvärvsinkomst för fysiska personer. I nominella termer kan det sägas vara en god utveckling av skatteunderlaget under de närmaste åren. I reala termer, när hänsyn tas till pris- och löneökningar, faller sektorns köpkraft i år och blir mycket svag nästa år. Den högre pris- och lönenivån tillsammans med effekterna av omvärderingen av pensionskulden för avtalspensionerna beräknas innebära en avsevärd varaktig försvagning av kommunsektorns köpkraft. Att återställa det reala värdet av 2022 års skatteunderlag kommer att dröja ända fram till 2025. Det innebär tre år av tappad tillväxt. Nivån kommer då vara lägre än den historiska trenden. Det blir, med andra ord en varaktig försämring av kommunsektorns köpkraft.

Jönköpings skatteunderlag för 2024 beräknas enligt prognosen i oktober uppgå till 37 894 mnkr. Det innebär en ökning av skatteunderlaget med 3,29 procent jämfört med budget 2023. För 2024 beräknas uppräkningsgraden till 5 procent och för 2026 till 4,3 procent. Det innebär att skatteintäkterna ökar från beräknade 8,2 miljarder 2024 till cirka 9 miljarder år 2026.

Kommunalskatteintäkter

Skattesatsen till kommunen beräknas i detta material vara oförändrad under perioden jämfört med 2023, 21,64 procent. Kommunens egna skatteintäkter beräknas uppgå till cirka 8,2 miljarder kronor 2024. En skattekrona motsvarar cirka 340 mnkr.

Kommunalekonomisk utjämning

I korthet kan utjämningsystemet beskrivas i två huvudsakliga delar, inkomstutjämning och kostnadsutjämning.

Inkomstutjämnningen ska utjämna för skillnader i skatteintäkter mellan kommuner. Utjämnningen finansieras i huvudsak av staten. Kommunerna garanteras en skattekraft på 115 procent av en uppräknad medelskattekräft i riket. Skattekräften beräknas som

skatteunderlag i kronor per invånare vid taxeringsårets ingång. Kommuner som har en skattekraft över den så kallade garantinivån betalar en inkomstutjämningsavgift. Jönköping beräknas ha en skattekraft på 95,9 procent av rikets skattekraft 2024 och får därmed ett bidrag på 9 882 kr per invånare vilket motsvarar drygt 1,4 miljarder kr i inkomstutjämningsbidrag samma år. Inkomstutjämningsbidraget ökar därefter under åren 2025–2026 beroende på att Jönköping beräknas ha en lägre skattekraft i procent av riket. 2026 bedöms nivån till 95,1 procent.

Kostnadsutjämnings är ett slutet system mellan kommunerna där en del kommuner är bidragsgivare och andra mottagare. Systemet ska utjämna för skillnader i strukturella behov som demografi, geografi eller socioekonomiska förutsättningar. Systemet ska inte gå att påverka genom att vara mer eller mindre effektiv, ha ett större eller mindre serviceutbud eller ta lägre eller högre avgifter. Systemet är ett utjämningsssystem, inte ett bidragssystem för den verksamhet man har. Jönköpings kommun är bidragsgivare och beräkna betala 2 923 kr per invånare 2024 vilket motsvarar 428 mnkr i kostnadsutjämningsavgift samma år. Jönköpings avgift för kostnadsutjämningsen fortsätter att öka och uppgår i slutet av perioden till 457 mnkr.

Regleringsbidrag Inkomstutjämningsen är till största del finansierad med statliga medel. Räcker inte det statliga anslaget nivå till att finansiera den garanterade nivån justeras detta genom att kommunerna själva får betala en regleringsavgift. Överstiger anslaget nivå den garanterade nivån betalar staten ut ett regleringsbidrag.

Regleringsbidrag eller regleringsavgift används även för ekonomiska regleringar mellan staten och kommunsektorn, till exempel när den kommunala finansieringsprincipen tillämpas för att kompensera för att ansvaret för uppgifter flyttas mellan staten och kommunsektorn eller ändrade skatteregler. Här kan även ingå tillskott eller avdrag av ändrade statsbidrag som riksdagen beslutar om i budgeten. Det tillskott av generellt statsbidrag som aviserades i regeringens höstproposition på 7 miljarder, varar cirka 97 mnkr för Jönköping ingår här.

LSS-utjämnings (Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade) för LSS-kostnader ligger i ett separat system då man inte kunnat hitta faktorer som är opåverkbara och som speglar behovsskillnaderna i denna verksamhet. Syftet med utjämningsystemet är att skapa likvärdiga ekonomiska förutsättningar för att bedriva verksamheten enligt LSS. Bidraget beräknas uppgå till 90 mnkr 2024 och 92 mnkr 2026.

Kommunal fastighetsavgift. Den statliga fastighetsskatten avskaffades 2008. I stället infördes en kommunal fastighetsavgift. Avgiften indexuppräknas varje år och följer inkomstbasbeloppets förändring jämfört med 2008. Inkomstbasbeloppet fastställs för ett år i taget i november året innan. Jönköping beräknas få en intäkt på 290 mnkr 2024 som ökar till 308 mnkr 2026.

Sammanställning driftbudget

Mnkr	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Kommunfullmäktige, kommunstyrelse	315	353	366	366	368
Kommunrevision	4	5	5	5	5
Valnämnd	6	2	6	2	7
Överförmyndarnämnd	16	18	18	18	18
Stadsbyggnadsnämnd	159	180	191	195	196
Miljö- och hälsoskyddsnämnd	22	25	27	27	25
Teknisk nämnd	288	312	318	317	317
Barn- och utbildningsnämnd	3 201	3 342	3 388	3 384	3 379
Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnd	733	796	802	820	837
Kultur- och fritidsnämnd	314	319	326	326	326
Individ- och familjeomsorgsnämnd	712	753	781	786	790
Äldrenämnd	1 698	1 895	1 934	2 006	2 045
Funktionsstödsnämnd	1 096	1 207	1 223	1 228	1 234
Summa nämndsnetto	8 566	9 204	9 384	9 478	9 547
Affärsverksamhet (VA och Miljön)	-22	-12	-11	-7	-8
Reavinst mm vid fastighetsförsäljning	-44	0	0	0	0
Realiserad värdeökning vid markförsörjning	-58	0	0	0	0
Exploateringsersättning	-22	0	0	0	0
Nedskrivningar, utrangering	70	0	0	0	0
Avsättningar	-27	0	0	0	0
Kommungemensamma kostnader/intäkter	82	156	573	775	1 053
Justering interna poster	-2	2	1	1	0
Justering statsbidrag i bokslut	33	0	0	0	0
Verksamhetens nettokostnad	8 576	9 350	9 947	10 247	10 592
-varav verksamhetens intäkter			-4 043	-4 128	-4 142
-varav verksamhetens kostnader			13 342	13 663	14 003
-varav avskrivningar			648	712	731

Tabellen visar ett sammandrag av verksamhetens nettokostnad. Här ingår driftbudgeten med anslag för respektive nämnd, det budgeterade resultatet för affärsverksamheten (VA och Miljön) samt kommungemensamma kostnader och intäkter.

Kommungemensamma kostnader och intäkter

Mnkr	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Pensionsutbetalningar och avsättning pensioner	508	693	821	664	642
Intern ersättning pensioner	-351	-588	-588	-588	-588
Reglering arbetsgivaravgift och semesterlöneskuld	31	12	12	12	12
Intern ränta och regleringspost fastighetsförvaltning	-105	-112	-122	-135	-135
Konjunkturpott	-	30	15	15	15
Övriga kommungemensamma anslag för senare utfördelning	-1	121	435	807	1 107
Summa	82	156	573	775	1 053

Kostnaderna för **pensioner** ökar kraftigt de närmaste åren. Ett nytt pensionsavtal AKAP-KR som gäller från 2023 ger sektorn mer konkurrenskraftiga villkor men ökar också kostnaderna till en viss del. Den största kostnadsökningen beror på inflationen och värdesäkring av pensionerna. När inflationen beräknas falla tillbaka från 2024 så minskar pensionskostnaderna. Till det kommer en ökad finansiell kostnad i form av ränta som redovisas under finansiella kostnader. Intern ersättning pensioner är den del av det kalkylerade personalomkostnadspåslaget som är en intern ersättning från förvaltningarna för avtalspensionen som beräknas på lönen. Pensionskostnadernas utveckling bygger på prognosen från KPA Pension i augusti 2023

När det gäller posten **arbetsgivaravgift och semesterlöneskuld** så budgeteras här avvikelser mellan kalkylerat personalomkostnadspåslag som påförts förvaltningarna och verklig arbetsgivaravgift. Teoretiskt ska denna avvikelse bli noll men mindre avvikelser kan förekomma. Semesterlöneskuldens ökning är budgeterad till 12 mnkr.

Internräntan är den del av kapitalkostnaderna som förvaltningarna betalar för investeringar. Ökade investeringsnivåer under perioden ökar den interna räntekostnaden på förvaltningarna och här den interna ränteintäkten.

Reglering fastighetsförvaltning är den del av hyresintäkterna som tilldelas central förvaltning från tekniska kontoret.

Konjunkturpott, här budgeteras de särskilda medel som finns avsatta för senare fördelning om behov uppstår för konjunkturåtgärder inom vuxenutbildning, arbetsmarknadsåtgärder och försörjningsstöd. För 2023 uppgår potten till 30 mnkr och år 2024–2026 till 15 mnkr per år.

Under **övrigt** budgeteras medel för senare fördelning till berörda nämnder. Det förutsätts att nämnderna även fortsättningsvis kompenseras för ökade löner enligt träffade avtal under aktuellt år och medel för särskilda lönesatsningar. Under övrigt återfinns även anslag för senare utfördelning för hyror, driftsmedel och kapitalkostnader till följd av nya investeringar ingår med 61 mnkr 2024, 115 mnkr 2025 och 186 mnkr 2026.

Kommunstyrelsens ofördelade resursmedel uppgår till 3 mnkr per år.

Investeringsbudget

Jönköpings kommun beslutar om en femårig investeringsplan med omprövning i VIP varje år. Här redovisas åren 2024–2028. Investeringsstakten ökar i Jönköpings kommun såväl för nämnderna, som för vatten- och avloppsverksamheten.

Mnkr	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Kommunstyrelse	86	83	86	103	81
Stadsbyggnadsnämnd	146	138	192	291	99
Teknisk nämnd	470	407	395	363	361
Barn- och utbildningsnämnd	643	543	186	169	158
Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnd	29	78	120	90	21
Kultur och fritidsnämnd	115	410	392	318	208
Individ- och familjeomsorgsnämnd	22	1	1	1	1
Äldrenämnd	119	337	326	301	190
Funktionsstödsnämnden	43	19	59	19	6
Summa nämnderna	1 672	2 015	1 757	1 654	1 126
Exploateringsverksamhet (exkl. VA)	120	147	112	15	16
Summa skattefinansierad verksamhet	1 792	2 163	1 869	1 669	1 142
Exploatering VA	64	40	25	3	4
VA (exkl. exploatering)	331	255	363	287	234
Miljöhantering i Jönköping	43	4	6	5	5
Summa affärsverksamhet	438	299	393	295	243
Totala investeringar	2 230	2 462	2 262	1 964	1 384

Större investeringsprojekt

Jönköpings kommun har ett flertal större investeringsprojekt som redan har haft byggstart eller som startar 2024. Nedan redovisas ett antal investeringsprojekt med en investeringsutgift på över 50 mnkr och som har stor påverkan på investeringsbudgeten under 2024. Störst andel gäller grundskolor. Tabellen visar den totala investeringsbudgeten för projekten, hur mycket som beräknats ha investerats till och med 2023 samt budgeten för 2024 och återstående del under åren 2025–2028.

Projektamn, mnkr	Verksamhet	Total invest.	Beräkn tom. 2023	Budget 2024	Plan 2025–2028
Samverkan kollektivtrafikåtgärder	Infrastruktur	150	61	20	69
Axamo övningsanläggning	Räddningstjänst	53	3	50	0
Bottnarydsskolan	Grundskola	197	43	85	69
Djupadalsskolan 7–9 o anpassad grundskola	Grundskola	319	105	100	114
Rosenlundsskolan	Grundskola	187	7	40	140
Sanda 7–9 o anpassad grundskola	Grundskola	460	181	164	115
Slättenskolan	Grundskola	125	28	65	32

Projektnamn, mnkr	Verksamhet	Total invest.	Beräkn tom. 2023	Budget 2024	Plan 2025–2028
Ölmstadskolan	Grundskola	230	15	101	114
Friidrottshall	Idrottsanlägg.	192	2	30	160
Ridhus Vissmålen	Idrottsanlägg.	56	2	19	35
Rosenlundsbadet	Badanläggning	1 116	11	54	1 051
Vilhelmsrogården äldreboende	Äldreomsorgen	236	211	25	0
Herrgårdsgärdet äldreboende	Äldreomsorgen	264	16	10	238
Äldreboende Samsetgatan	Äldreomsorgen	396	0	25	371
Rosengårdens äldreboende	Äldreomsorgen	565	2	25	538
Häggeberg vattenverk HI	Vatten-och avlopp	190	118	70	2
Simsholmen kapacitetsökning	Vatten-och avlopp	332	0	9	323

Del 3 - Verksamhetsöversikt nämnder

I denna del presenteras Jönköpings kommuns verksamhet som under 2024–2026 bedrivs av tolv nämnder utöver kommunstyrelsen. Affärsverksamheterna VA och Miljöhantering i Jönköping är egna resultat- och balansräkningsenheter och ingår i tekniska nämndens verksamhet.

Kommunfullmäktige, kommunstyrelse

Kommunfullmäktige och kommunstyrelsens uppdrag styrs i första hand av det som föreskrivs i kommunallagen. Den politiska ledningen utgörs av kommunfullmäktige, kommunstyrelse och fem utskott, ledningsutskott, upphandlingsutskott, personalutskott, välfärdsutskott samt samhällsbyggnadsutskott. Kommunstyrelsen leder och samordnar arbetet med kommunens övergripande mål, riktlinjer och styrning av den kommunala verksamheten. De huvudsakliga uppgifterna är att ansvara för kommunens utveckling och ekonomi, översiktlig fysisk planering, mark- och bostadsförsörjning, näringslivs- och sysselsättningsfrågor, inköps-, informations- och turistfrågor samt organisationsfrågor.

Ekonomi

Verksamhet (mnr)	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Kommunledning	41,2	42,8	43,6	43,6	43,6
Kommungemensam administration	203,2	224,0	242,4	244,0	244,9
Övrig kommungemensam verksamhet	7,1	7,6	7,2	7,2	7,2
Näringslivsåtgärder	50,1	54,2	51,7	51,7	51,7
Utveckling infrastruktur	-0,3	1,3	0,3	0,3	0,3
Miljömålsarbete	2,2	9,2	6,2	4,8	6,3
Kulturproduktion	11,6	14,2	14,2	14,2	14,2
Kommunfullmäktige, Kommunstyrelse	315,1	353,3	365,6	365,8	368,2

Budgetförändringar och effektiviseringar jämfört med 2023

Budgetförändringar (mnr)	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Destination Jönköping AB, finansiering evenemang utgår fr 2024	-2,4	-2,4	-2,4
Tickkostnader (VIP 2022)	-0,3	-0,3	-0,3
Beslutsstöd nytt system, Ks 2022-02-22 § 69, 1,3 mnr 2024	0,0	-0,4	-1,3
Vänortskonferens 2023, utgår från 2024	-0,3	-0,3	-0,3
Utredningsmedel Munksjön, 2,9 mnr 2024	0,0	-2,9	-2,9
Upphandling 1 ny tjänst VIP 2023, helårseffekt 2024	0,3	0,3	0,3
Förmåner och friskvård till kommunanställda	14,4	14,4	14,4
Samordnad varudistribution ökade kostnader	3,6	3,6	3,6
Samordnad varudistribution intäkter förvaltningarna kompenseras	-3,6	-3,6	-3,6
Ökad kostnad datorer, licenser och telefoni, prisökning	4,4	4,4	4,4
Interna intäkter datorer, licenser och telefoni	-4,4	-4,4	-4,4

Budgetförändringar (mnkr)	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Driftkonsekvenser infrastrukturinvesteringar	5,1	7,1	8,9
Utvecklingsmedel för digitalisering	1,0	1,0	1,0
Omfördelning: Utveckling infrastruktur till utveckling digitalisering	-1,0	-1,0	-1,0
Kommunfullmäktige ökad lokalkostnad	0,7	0,7	0,7
Värdeökning Junemedalj	0,4	0,4	0,4
Kommunhälsan ökade intäkter, ny finansiering och prislista	-2,7	-2,7	-2,7
Kommunhälsan justering kostnader	2,7	2,7	2,7
Miljömålsanslag utfördelning till nämnderna	-3,0	-1,5	0,0
Kompensation hyresökningar 2024	0,6	0,6	0,6
Kompensation och andra justeringar	0,1	0,1	0,1
Helårseffekter löner 2023	1,4	1,4	1,4
Summa	17,0	17,2	19,6

Effektiviseringar (mnkr)	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Obemannad reception Rådhuset	-0,4	-0,4	-0,4
Intäktsförstärkning Finansavdelningen	-0,2	-0,2	-0,2
Leaseright, uppsägning avtal	-0,5	-0,5	-0,5
Tryckkostnader minskas för årsredovisning och budget	-0,1	-0,1	-0,1
Allmänna samlingslokaler, Norrahammar Folkets Hus, konsekvens av försäljningen	-0,3	-0,3	-0,3
Minskade lokalkostnader genom effektivare lokalanvändning	-0,6	-0,6	-0,6
Minskat inköp, försiktighet och noggrannhet med inköp	-0,2	-0,2	-0,2
Minskad personalbudget genom ökat vakansavdrag	-1,3	-1,3	-1,3
Nyföretagarcentrum: i samverkan med regionen kan stödet minskas	-0,2	-0,2	-0,2
Wätterstänk, personaltidningen läggs ner	-0,2	-0,2	-0,2
Minskade konsultkostnader, Digitaliseringsavdelningen	-0,7	-0,7	-0,7
Summa	-4,7	-4,7	-4,7

Kommunrevision

För revisionsverksamheten gäller bestämmelser i lag, god revisionssed, samt det av kommunfullmäktige antagna reglementet. Kommunrevisionens uppgift är att med utgångspunkt från god revisionssed pröva om kommunens verksamhet bedrivs ändamålsenligt och ekonomiskt tillfredsställande. Revisorerna granskar om räkenskaperna är rättvisande och om det finns en tillfredsställande intern kontroll.

Ekonomi

Verksamhet (mnkr)	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Kommunrevisionen	3,6	4,5	5,1	5,1	5,1

Budgetförändringar jämfört med 2023

Budgetförändringar (mnkr)	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Ökad budgettram	0,6	0,6	0,6
Summa	0,6	0,6	0,6

Valnämnd

Valnämndens uppgifter är att planera och genomföra allmänna val, val till Europaparlamentet samt folkomröstningar. Nämnden ska se till att valen genomförs enligt vallagen, andra valförfattningar eller föreskrifter rörande val.

Ekonomi

Verksamhet (mnkr)	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Valnämnden	6,2	1,9	6,4	1,8	6,9

Budgetförändringar jämfört med 2023

Budgetförändringar (mnkr)	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Ökade statsbidrag	-3,9	0,0	-4,0
Kostnader EU-val 2024	8,4	-0,1	0,0
Kostnader Allmänna val 2026	0,0	0,0	9,0
Summa	4,5	-0,1	5,0

Överförmyndarnämnd

Överförmyndarnämnden ska utöva tillsyn över förmyndarskap, godmanskap och förvaltarskap enligt föräldrabalken samt handlägga de frågor som där eller i andra lagar och bestämmelser särskilt anges.

Ekonomi

Verksamhet (mnkr)	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Överförmyndarnämnden	16,0	17,6	17,6	17,6	17,6

Stadsbyggnadsnämnd

Stadsbyggnadsnämnden i Jönköpings kommun fullgör kommunens uppgifter inom plan- och byggnadsväsendet och har det närmaste inseendet över byggnadsverksamheten enligt plan- och bygglagen samt fullgör kommunens uppgifter enligt lagen om skydd mot olyckor avseende räddningstjänsten och brandförebyggande verksamhet. Nämnden fullgör också de övriga uppgifter som enligt annan lag ska fullgöras av den kommunala nämnden inom plan- och byggnadsväsendet, trafikverksamhet, kartverksamhet, naturvårdsplanering och fastighetsbildningsverksamhet.

Ekonomi

Verksamhet (mnkr)	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Stadsbyggnadsnämnden	1,6	1,8	1,8	1,8	1,8
Stadsbyggnadskontoret	63,5	77,1	81,1	83,4	83,8
Räddningstjänsten	94,5	100,7	108,1	109,4	110,7
Stadsbyggnadsnämnd	159,6	179,6	191,0	194,6	196,3

Budgetförändringar jämfört med 2023

Budgetförändringar (mnkr)	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Stadsbyggnadskontoret			
Mobilitetslots, en tjänst samt övriga kostnader. Budgetförändringen 2025 utgör helårseffekt kopplat till Mobillotsens arbete, totalt 4 mnkr.	0,0	1,6	1,6
Mobilitetslots 2024 utredningsmedel	0,5	0,0	0,0
Trafikavdelningen två tjänster (VIP 2023) helårseffekt 2024	0,7	0,7	0,7
Trafikplanerare en tjänst helår 2025 och ytterligare en tjänst halvår 2025	0,0	1,2	1,6
Kostnadsökning Stadsbyggnadskontoret	0,6	0,6	0,6
Förstärkning utredningsmedel för utredningar som genomförs inom Stadsbyggnads ansvarsområde	1,0	1,0	1,0
Räddningstjänsten			
Kapitalkostnader fordon	1,4	1,4	1,4
Förstärkning heltid, succesiv uppbyggnad med två tjänster 2025 och ytterligare två tjänster till 2026.	0,0	1,3	2,6
Brottsförebyggande arbete 1 tjänst, ska arbeta enligt nytt lagförslag som föreslås träda i kraft 1 juli 2023. Helårseffekt 2024	0,4	0,4	0,4
Kostnadsökningar räddningstjänsten	2,5	2,5	2,5
Förändrade avtal gällande dygnsvila, två tjänster	1,4	1,4	1,4
Kostnadsökning lagstadgad undersökning för brandmän	0,4	0,4	0,4
Gemensamt			
Kompensation hyresökningar 2024	0,8	0,8	0,8
Helårseffekt löner 2023	1,6	1,6	1,6
Kompensation och andra justeringar	0,1	0,1	0,1
Summa	11,4	15,0	16,7

Taxor och avgifter

Förändring gällande planavgift vid bygglov fastställs enligt stadsbyggnadsnämndens förslag 2023-06-15 § 241 att gälla från och med 2024-01-01.

Förändrad taxa för automatiska brandlarm fastställs med 1 500 kr för årligt abonnemang och 4 500 kr för återställning vid onödiga larm som gäller från och med 2024-01-01.

Förändrad taxa för tillstånd och tillsyn enligt lagen om skydd mot olyckor (LSO) samt lagen om brandfarliga och explosiva varor (LBE) fastställs enligt stadsbyggnadsnämndens förslag 2023-06-15 § 241 att gälla från och med 2024-01-01.

Miljö- och hälsoskydds nämnd

Miljö- och hälsoskydds nämnden svarar för prövning, tillsyn och miljöövervakning enligt miljöbalken, livsmedelslagen och angränsade lagar, förordningar och föreskrifter inklusive den lokala hälsoskyddföreskriften. Nämnden svarar vidare för de övriga uppgifter som enligt svensk lag eller Europaunionens bestämmelser ska fullgöras av den kommunala nämnden inom miljö- och hälsoskyddsområdet.

Ekonomi

Verksamhet (mnr)	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Miljö- och hälsoskydds nämnden	22,1	24,5	27,3	26,6	25,1

Budgetförändringar jämfört med 2023

Budgetförändringar (mnr)	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Tillsyn kontaktmaterial, ökade intäkter (VIP 2023)	-0,3	-0,5	-0,5
Vattenvårdsarbete, Förstärkning en tjänst (VIP 2023), helårseffekt 2024	0,4	0,4	0,4
Vattenvårdsarbete, ökade intäkter (VIP 2023)	-0,2	-0,2	-0,2
Vattendirektiv, framtagandet av skyddsområde och skyddföreskrifter för att långsiktigt skydda prioriterade grundvattenförekomster, 2 områden	0,5	0,0	0,0
Tillsyn avfallshantering småbåtshamnar o Tillsyn avfall	0,5	0,5	0,5
Miljömålsanslag – vattendrag, våtmark, insats övergödning	1,5	1,5	0,0
Kompensation hyresökningar 2024	0,2	0,2	0,2
Helårseffekt löner 2023	0,2	0,2	0,2
Summa	2,8	2,1	0,6

Teknisk nämnd inklusive affärsverksamhet

Tekniska nämnden fullgör kommunens uppgifter i frågor rörande mark och byggnader, gator och vägar, parker, lekplatser och naturreservat, skog, va-hantering samt parkering, hamnar, färjetrafik, industrispår och avfallsanläggningen Miljön.

Ekonomi

Verksamhet (mnkr)	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Teknisk nämnd och centralt stöd	30,0	16,0	16,2	16,2	16,2
Fastighetsavdelningen	20,8	21,2	21,5	21,5	21,5
Avdelningen gata park skog	258,1	276,5	287,6	281,8	281,8
Verksamhetsservice	-2,1	3,9	4,2	4,2	4,2
Mark och exploatering	-18,8	-5,4	-11,5	-7,2	-7,2
Teknisk nämnd	288,0	312,2	318,0	316,5	316,5

Budgetförändringar jämfört med 2023

Budgetförändringar (mnkr)	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Fastighetsavdelningen			
Ökade kostnader inom fastighet	40,8	40,8	40,8
Hysesintäkter från förvaltningarna, nämnderna harkompenserats	-40,8	-40,8	-40,8
Verksamhetsservice och teknisk service			
Ökade kostnader inom städ	4,3	4,3	4,3
Intäkter för städ från förvaltningar, nämnderna har kompenserats	-4,3	-4,3	-4,3
Ökade kostnader reception och bilar	0,8	0,8	0,8
Intäkter för reception och bilar från förvaltningar, nämnderna har kompenserats	-0,8	-0,8	-0,8
Avdelningen för gata, park och skog			
Obygden drift och skötsel KF 2022 § 315	0,6	0,6	0,6
Översyn av parkeringsavgifter för en effektivare miljöstyrning	-14,8	-14,8	-14,8
Högre kostnad för parkeringshus	3,0	3,0	3,0
Återställning av underhåll/skötsel av industrispår	1,0	1,0	1,0
Återbesättning av tidigare vakantsatta tjänster	4,1	4,1	4,1
Återställning av blomsterprogrammet -24	0,5	0,5	0,5
Utredning av Österängsravinen samt Dunkehallaåns förlängning	1,4	0,0	0,0
Kostnadsökning inom drift av gator, parker på befintliga driftavtal	6,0	7,4	7,4
Budgetförstärkning för avdelningen Gata Park och Skog	4,6	0,0	0,0
Miljömålsanslag – bekämpning mot invasiva arter	1,5	0,0	0,0
Avdelningen för Mark- och exploatering			
Ökade arrendeintäkter, omfördelning till gata, park, skog	-4,6	0,0	0,0
Ökade taxor småbåtshamnar	-0,1	-0,1	-0,1
Arrende markarbete, flytt från drift till investering	-2,0	-2,0	-2,0

Budgetförändringar (mnkr)	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Gemensamt			
Höjda kostnader licenser samt förstärkning inom personalområdet	1,4	1,4	1,4
Täckning inom ram för höjda kostnader licenser samt förstärkning inom personalområdet	-1,4	-1,4	-1,4
Kompensation och andra justeringar	0,4	0,4	0,4
Kompensation hyresökningar 2024	3,0	3,0	3,0
Helårseffekt löner 2023	1,2	1,2	1,2
Summa	5,8	4,3	4,3

Taxor och avgifter

Förbrukningstaxa för vatten och avlopp 2024 höjs med i genomsnitt 18 procent enligt tekniska nämndens förslag 2023-06-14 § 71. Den nya taxan börjar gälla från och med 2024-01-01.

Anläggningstaxan för nyanslutningar förändras enligt tekniska nämndens förslag 2023-06-14 § 71. Den nya taxan börjar gälla från och med 2024-01-01.

Allmän platsmark förändras enligt tekniska nämndens förslag 2023-06-14 § 71. Den nya taxan börjar gälla från och med 2024-01-01.

Parkeringstaxan förändras enligt tekniska nämndens förslag 2023-06-14 § 71. Den nya taxan börjar gälla från och med 2024-01-01.

Taxan för felparkeringsförseelser förändras enligt tekniska nämndens förslag 2023-06-14 § 71. Den nya taxan börjar gälla från och med 2024-01-01.

Förändrad taxa för småbåtshamnar fastställs med 1 250 kr/kajmeter i Jönköping och 750 kr/kajmeter vid Oset som gäller från och med 2024-01-01.

Budget affärsverksamhet

I bilaga 1 redovisas Budget affärsverksamhet och dess finansiella rapporter. Nedan är en sammanfattning av verksamhetens budgeterade resultat och förändring av låneskulden.

Vatten och avloppsverksamhet (VA):

Till 2024 beslutades en höjning av brukningstaxan som medger en intäktsökning med cirka 18 procent. För 2025 och 2026 beräknas taxan årligen höjas med 7 procent. Anläggningstaxan höjs cirka 15 procent till 2024 för att täcka redan inträffade kostnadsökningar i byggnation av VA-system. VA avsätter resultatet årligen till en investeringsfond som används till att finansiera investeringar. För perioden avsätts inget 2024, 5,5 mnkr 2025 och 25,0 mnkr 2026. Utöver detta beräknar verksamheten att öka upplåningen för att finansiera investeringarna med 230 mnkr 2024, ytterligare 120 mnkr 2025 och år 2026 ökas låneskulden med 230 mnkr.

Miljöhanteringen i Jönköping:

Budgeten visar på ett positivt resultat med 7,5 mnkr 2024, 6,7 mnkr 2025 och 7,9 mnkr 2026. Verksamheten har budgeterat med en ökad låneskuld under 2024 med 20 mnkr till följd av ökade investeringar, men låneskulden beräknas att minska 2026 med motsvarande belopp.

Barn- och utbildningsnämnd

Ekonomi

Verksamhet (mnkr)	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Förvaltningsövergripande verksamhet inkl. nämnd	213,3	119,2	111,2	111,2	111,2
Förskola/pedagogisk omsorg	997,6	1 020,8	1 028,3	1 019,7	1 016,1
Fritidshem	187,2	187,3	189,3	188,4	187,8
Grundskola inkl. förskoleklass	1 461,0	1 649,0	1 675,4	1 674,7	1 669,9
Anpassad grundskola	118,5	133,2	141,1	147,5	151,6
Kulturskola	34,5	37,5	38,1	38,1	38,1
Kostorganisation	188,7	195,3	204,7	204,7	204,7
Barn- och utbildningsnämnd	3 200,8	3 342,3	3 388,1	3 384,3	3 379,4

Budgetförändringar och effektiviseringar jämfört med 2023

Budgetförändringar (mnkr)	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Förskola och pedagogisk omsorg			
Volymer (antal barn) - Förskola, minskat antal barn	-4,6	-13,2	-16,8
Volymer (antal barn) - Pedagogisk omsorg, minskat antal barn	-1,2	-1,2	-1,2
Fritidshem			
Volymer (antal barn) - Fritidshem, minskat antal elever	-0,7	-1,6	-2,3
Grundskola inklusive förskoleklass			
Volymer (antal barn) - Förskoleklass, minskat antal elever	-1,1	-0,9	-1,4
Volymer (antal barn) - Grundskola, ökat antal elever	4,1	3,3	-0,9
Förstärkning elevhälsans kompetenser, helårseffekt	3,1	3,1	3,1
Täckning vissa kostnadsökningar, kostorganisationen och skolskjutsar	10,0	10,0	10,0
Anpassad grundskola			
Volymer (antal barn) - Anpassad grundskola, ökat antal elever	6,5	12,8	16,9
Förvaltningsövergripande			
Helårseffekt löner 2023	19,4	19,4	19,4
Kompensation och andra justeringar	3,9	3,9	3,9
Kompensation hyresökningar 2024	16,5	16,5	16,5
Summa	55,9	52,1	47,2

Effektiviseringar (mnkr)	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Förvaltningsövergripande, vakansavdrag	-4,1	-4,1	-4,1
Professionsprogram, paus av nya insatser	-6,0	-6,0	-6,0
Summa	-10,1	-10,1	-10,1

Indikatorer

Prognos antal barn och elever i verksamheten

Antal barn och elever i verksamheten bygger på gällande befolkningsprognos som fastställdes av kommunfullmäktige i mars 2023. Prognosen gäller både kommunala verksamheter och verksamhet i enskild regi.

	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Antal barn i förskola	7 473	7 467	7 401	7 373
Antal barn pedagogisk omsorg	125	110	110	110
Antal elever fritidshem	6 575	6 539	6 506	6 483
Antal elever förskoleklass	1 707	1 684	1 688	1 678
Antal elever grundskola	15 702	15 763	15 774	15 725
Antal elever anpassad grundskola	256	273	282	286

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnd

Ekonomi

Verksamhet (mnkr)	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Förvaltningsövergripande verksamhet inkl. nämnd	28,5	34,6	34,1	34,1	34,1
Gymnasieskola	522,1	557,4	570,2	584,7	597,0
Vuxenutbildning	77,2	81,9	80,0	80,0	80,0
Anpassad gymnasieskola	40,6	47,7	47,1	50,3	55,7
Trafikövningsplats	1,8	0	0	0	0
Arbetsmarknadspolitiska åtgärder	63,2	73,9	70,5	70,5	70,5
Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnd	733,4	795,5	801,9	819,6	837,3

Budgetförändringar och effektiviseringar jämfört med 2023

Budgetförändringar (mnkr)	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Volymer - Kommunens gymnasieskola, ökat antal elever	6,3	18,3	28,6
Volymer - Annan utbildningsanordnare, ökat antal elever	0,6	3,0	5,4
Volymer - Ökade interkommunala elevintäkter	-3,2	-5,4	-6,5
Volymer - Ökat antal resor gymnasieelever	0,3	1,1	1,8
Volymer - Anpassad gymnasieskola kommunen, minskat antal elever 2024 och ökat antal elever från 2025	-1,6	1,2	6,6
Volymer - Anpassad gymnasieskola annan utbildningsanordnare, ökat antal elever	1,5	1,9	1,9
Volymer - Ökade intäkter anpassad gymnasieskola interkommunala	-0,5	-0,5	-0,5
Grundläggande behörighet yrkesprogram	1,0	2,5	2,5
Förstärkning elevhälsans kompetenser. Helårseffekt	1,5	1,5	1,5
Helårseffekt löner 2023	5,3	5,3	5,3
Kompensation och andra justeringar	1,3	1,3	1,3
Kompensation hyresökningar 2024	3,2	3,2	3,2
Summa	15,7	33,4	51,1

Effektiviseringar (mnkr)	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Gymnasieskola	-1,3	-1,3	-1,3
Vuxenutbildning	-3,0	-3,0	-3,0
Anpassad gymnasieskola	-0,4	-0,4	-0,4
Arbetsmarknadspolitiska åtgärder	-4,0	-4,0	-4,0
Förvaltningsövergripande verksamhet	-0,6	-0,6	-0,6
Summa	-9,3	-9,3	-9,3

Indikatorer

	Prognos 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Eleveprognos för Jönköpings kommuns gymnasieskola				
Antal elever	5 420	5 500	5 650	5 780
-varav från Jönköping	4 280	4 330	4 460	4 580
-varav externa elever	1 140	1 170	1 190	1 200
Eleveprognos för Jönköpings kommuns anpassade gymnasieskola				
Antal elever	96	89	96	109
-varav från Jönköping	81	73	80	93
-varav externa elever	15	16	16	16
Antal studerande inom vuxenutbildningen*				
Totalt	6 170	6 170	6 430	6 430
Grundläggande vuxenutbildning	890	890	950	950
Gymnasial vuxenutbildning, högskoleförberedande	1 600	1 600	1 700	1 700
Utbildning i svenska för invandrare	2 000	2 000	2 000	2 000
Komvux som anpassad utbildning	80	80	80	80
Arbetsmarknadspolitiska åtgärder, antal inskrivna				
Arbetsmarknadsanställningar	180	180	180	180
Övriga program	750	750	750	750
*Avser unika individer oavsett i vilken omfattning de studerar.				

Kultur- och fritidsnämnd

Ekonomi

Verksamhet (mnkr)	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Förvaltningsövergripande verksamhet inkl. nämnd	18,8	22,5	21,3	21,3	21,3
Idrotts- och fritidsanläggningar	150,2	135,7	142,5	142,5	142,5
Bad	18,4	18,7	18,8	18,8	18,8
Verksamhet för barn och ungdom	31,6	36,5	36,8	36,8	36,8
Kultur	39,1	42,9	43,2	43,2	43,2
Bibliotek	55,5	62,6	63,5	63,5	63,5
Kultur- och fritidsnämnd	313,6	318,9	326,1	326,1	326,1

Budgetförändringar och effektiviseringar jämfört med 2023

Budgetförändringar (mnkr)	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Ökat föreningsbidrag	2,0	2,0	2,0
Intäktsökning hyror lokaler och anläggningar	-1,0	-1,0	-1,0
Helårseffekt löner 2023	1,0	1,0	1,0
Kompensation och andra justeringar	0,6	0,6	0,6
Kompensation hyresökningar 2024	7,1	7,1	7,1
Summa	9,7	9,7	9,7

Effektiviseringar (mnkr)	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Intäktsökning bad/friskvård, ökat antal besökare	-0,3	-0,3	-0,3
Kostnadsanpassning anläggningsdrift/underhåll genom digitalisering och teknisk utveckling	-0,9	-0,9	-0,9
Kostnadsanpassning ledning/utveckling	-1,3	-1,3	-1,3
Summa	-2,5	-2,5	-2,5

Individ- och familjeomsorgsnämnd

Ekonomi

Verksamhet (mnkr)	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Nämnd och gemensam verksamhet	27,0	31,0	31,0	31,0	31,0
Individ- och familjeomsorg	556,6	571,6	605,6	610,6	614,4
Försörjningsstöd	129,5	139,9	140,2	140,2	140,2
Flyktingmottagning	-1,0	10,0	4,4	4,4	4,4
Individ- och familjeomsorgsnämnd	712,1	752,5	781,2	786,2	790,0

Budgetförändringar jämfört med 2023

Budgetförändringar (mnkr)	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Resursberäkning demografi, ökat antal invånare	4,6	8,6	12,4
Organisationsförändring barn- och ungdomsvård	2,5	5,0	5,0
Budgetförstärkning barn- och ungdomsvård	19,0	19,0	19,0
Budgetförstärkning Våld i nära relation	5,0	5,0	5,0
Budgetanpassning pga minskade kostnader område vuxen, missbruk	-3,0	-3,0	-3,0
Flyktingbudget ensamkommande barn, tillfällig tillskott 2023 utgår	-10,0	-10,0	-10,0
Flyktingbudget ensamkommande barn	8,0	8,0	8,0
Överskott i statsbidrag för flyktingar från Ukraina	-4,0	-4,0	-4,0
Kompensation för statsbidrag Förebyggande åtgärder i utsatta områden som utgår	1,5	0,0	0,0
Helårseffekt löner 2023	3,2	3,2	3,2 §
Kompensation och andra justeringar	0,1	0,1	0,1
Kompensation hyresökningar 2024	1,8	1,8	1,8
Summa	28,7	33,7	37,5

Indikatorer

	Utfall 2022	Prognos 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Institutionsvård barn och unga årsplaceringar externa	52,8	55,3	45	40	40
Institutionsvård barn och unga årsplaceringar interna	5,9	5	15	15	15
Institutionsvård missbruk årsplaceringar externa	41,9	28,7	41	41	41
Institutionsvård missbruk årsplaceringar interna	20,2	22,2	26	26	26
Antal hushåll per månad som uppstår försörjningsstöd	860	875	888	901	915
Antal hushåll med långvarigt försörjningsstöd	577	saknas	586	594	603

	Utfall 2022	Prognos 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Antal hushåll med ungdomar beroende av försörjningsstöd	92	92	93	95	96
Invandrar och flyktingverksamhet					
Antal från egenbosatta och anläggningsboende	145	185	220	261	329
Antal direktinrest anhörig	26	24	24	24	23
Antal UNHCR kvotflykting	74	13	13	13	13
Antal vidareflyttade från andra kommuner (sekundär)	36	40	40	40	40
Totalt mottagna nyanlända	281	262	297	338	405

Äldrenämnd

Ekonomi

Verksamhet (mnkr)	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Nämnd och gemensam verksamhet	61,0	70,0	70,1	70,1	70,1
Hälso- och sjukvård	286,4	310,2	321,2	326,2	332,3
Äldreomsorg	1 351,0	1 514,6	1 542,3	1 609,9	1 642,6
Äldrenämnd	1 698,4	1 894,8	1 933,6	2 006,2	2 045,0

Budgetförändringar och effektiviseringar jämfört med 2023

Budgetförändringar (mnkr)	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Äldreomsorg			
Resursberäkning demografi, ökat antal äldre	27,5	62,4	95,1
Ökat anslag motsvarande riktade statsbidrag som tas bort från 2025	0,0	27,7	27,7
Ökade intäkter matportion i hemmet och öppna restauranger	-4,0	-4,0	-4,0
Helårseffekt löner 2023	17,3	17,3	17,3
Kompensation och andra justeringar	1,6	1,6	1,6
Hälso- och sjukvård			
Resursberäkning demografi, ökat antal äldre	6,3	11,3	17,4
Ökat anslag motsvarande riktade statsbidrag som tas bort från 2025	6,3	6,3	6,3
Helårseffekt löner 2023	2,4	2,4	2,4
Kompensation och andra justeringar	0,1	0,1	0,1
Gemensamt			
Kompensation hyresökningar 2024	4,1	4,1	4,1
Summa	61,6	129,2	168,0

Effektiviseringar (mnkr)	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Bättre nyttjande av platser på särskilda boenden	-5,0	-10,0	-10,0
Egna evakueringsbostäder	0,0	-3,2	-3,2
Del av prestationsbaserat statsbidrag som sökts och erhållits 2023	-13,2	0,0	0,0
Effektivisering hälso- och Sjukvård	-4,6	-4,6	-4,6
Summa	-22,8	-17,8	-17,8

Taxor och avgifter

Förändrad taxa för matportion i hemmet fastställs till 75 kr, lunchpris för pensionär i öppen restaurang fastställs till 80 kr och lunchpris för icke pensionär i öppen restaurang fastställs till 120 kr som gäller från och med 2024-01-01.

Indikatorer

	Utfall 2022	Prognos 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Antal personer med hemtjänst (exkl. de som bara har matportion i hemmet)	2 010	2 040	2 090	2 180	2 260
Antal lägenheter i särskilt boende inkl. korttid som används av äldreomsorgen	1 541	1 541	1 564	1 564	1 564
Personer som får hälso- och sjukvårdsinsatser inom ordinärt eller särskilt boende		3 578	3 662	3 729	3 812

Funktionsstödsnämnd

Ekonomi

Verksamhet (mnkr)	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Nämnd och gemensam verksamhet	41,5	42,5	44,7	44,7	44,7
Funktionshinderomsorg	1 054,8	1 164,1	1 177,9	1 183,7	1 189,2
Funktionsstödsnämnd	1 096,3	1 206,6	1 222,6	1 228,4	1 233,9

Budgetförändringar och effektiviseringar jämfört med 2023

Budgetförändringar (mnkr)	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Resursberäkning demografi, ökat antal invånare	5,9	11,7	17,2
Kompetensutveckling funktionshinderomsorgslyftet	8,0	8,0	8,0
Helårseffekt löner 2023	8,3	8,3	8,3
Kompensation och andra justeringar	0,3	0,3	0,3
Kompensation hyresökningar 2024	3,3	3,3	3,3
Summa	25,8	31,6	37,1

Effektiviseringar (mnkr)	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Effektiv bemanningsplanering	-1,5	-1,5	-1,5
Inflyttning del av korttidshem Mossvägen flyttas fram	-2,5	0,0	0,0
Lagändring personlig assistans, fler får ersättning från Försäkringskassan	-3,0	-3,0	-3,0
Statsbidrag	-0,5	0,0	0,0
Övriga effektiviseringar	-2,3	-5,3	-5,3
Summa	-9,8	-9,8	-9,8

Indikatorer

Befolkningen i Jönköpings kommun ökar vilket helt naturligt medför ett ökat antal individer med behov av stöd och insatser från funktionshinderomsorgen. Prognosen framåt är att det sker en årlig tillväxt.

	Utfall 2022	Prognos 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Antal personer med beslut om korttidsvistelse	100	100	102	104	106
Antal personer i bostad med särskild service *	500	505	518	524	530
Antal personer med personlig assistans*	240	234	239	241	243
- varav enligt Socialförsäkringsbalken, SFB	144	142	145	146	147
- varav enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS	96	92	94	95	96
Antal personer med boendestödsinsatser*	610	610	613	616	619
Antal personer i daglig verksamhet	644	640	642	644	646
* december månad					

Flyktingbudget

I den kommungemensamma budgeten för flyktingmottagandet samlas statsbidrag från Migrationsverket som rör flyktingmottagandet och respektive nämnd har en planerad organisation för mottagandet som samlas inom denna budget. När det gäller förvaltningsspecifika statsbidrag ansöker respektive förvaltning om dessa.

Ett schablonbelopp betalas ut av Migrationsverket under en tvåårsperiod efter mottagandet i kommunen. Ersättningen ska täcka merkostnader för etableringsinsatser och introduktion för nyanlända personer i olika åldersgrupper och fördelas mellan socialförvaltningen och utbildningsförvaltningen enligt följande:

Aldersgrupp	Schablonbelopp 2023 per person	Socialförvaltningen	Utbildningsförvaltningen
0 - 19 år	165 000 kr	30 %	70 %
20 - 64 år	165 000 kr	80 %	20 %
65 år och äldre	92 600 kr	100 %	0 %

Budget för ensamkommande barn, EKB, har tidigare anpassas med hjälp av uttag ur den så kallade flyktingfonden. Flyktingfonden avslutades 2022-12-31.

Invandrar- och flyktingmottagning mnkr	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Flyktingmottagning IFO-nämnd					
Intäkt, generalschablon och övriga statsbidrag*	-21	-22	-22	-22	-22
Kostnad	24	22	22	22	22
Netto flyktingmottagning	3	0	0	0	0
Ensamkommande barn och unga IFO-nämnd					
Intäkt, statsbidrag	-14	-11	-11	-11	-11
Ramtillskott			-8	-8	-8
Kostnad	26	23	19	19	19
Netto, ensamkommande barn IFO	12	12	0	0	0
Skyddsbehövande från Ukraina					
Intäkt, statsbidrag	-3	-51	-14	-14	-14
Fast schablon, statsbidrag	-6	-10	-2	-2	-2
Kostnader Migrationsverket	8	61	16	16	16
Netto, skyddsbehövande från Ukraina	-1	0	0	0	0
Överförmyndarnämnd					
Netto	1	0	0	0	0
Nyanlända utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden					
Intäkt, generalschablon och övriga statsbidrag*	-7	-8	-8	-8	-8

Invandrar- och flyktmottagning mnkr	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Kostnad nyanlända gymnasieskolan	3	4	4	4	4
Kostnad SFI	4	5	4	4	4
Netto UAN	0	0	0	0	0
Nyanlända barn- och utbildningsförvaltningen					
Intäkt, generalschablon och övriga statsbidrag*	-10	-9	-9	-9	-9
Kostnader för nyanlända i förskola och grundskola	10	9	9	9	9
Netto BUN	0	0	0	0	0
Flyktbudget totalt, netto	14	12	0	0	0

I budget från 2024 tillförs IFO-nämnden 8 mnkr för område ensamkommande barn som beräknar lämna ett underskott eftersom dygnersättningen på 750 kronor för de över 18 år och 1 350 kronor för de som är 18 år och yngre inte täcker de egentliga kostnader.

Den 4 mars 2022 aktiverades EU:s massflyktsdirektiv. I april 2023 tog Migrationsverket fram ett nytt huvudscenario baserat på ett långvarigt krig i Ukraina och ett antagande om en ytterligare förlängning av massflyktsdirektivet till den 4 mars 2025. Det beräknas då att 44 000 personer från Ukraina sökt skydd i Sverige enligt massflyktsdirektivet och att 75 procent av personerna från Ukraina kommer vilja stanna kvar i Sverige om kriget fortsätter.

Huvudscenariot för antalet skyddssökande från Ukraina justeras ned från 15 000 till 14 000 för 2023 utifrån utfallet hittills i år. För 2024 är det oförändrat på 10 000 skyddssökande. Sveriges andel av de som rest från Ukraina är knappt en procent. Sverige är därmed inget av de större mottagarländerna för människor på flykt från Ukraina. Under perioden januari till augusti 2023 har knappt 8 000 personer kommit till Sverige.

Sveriges andel av det totala antalet asylsökande i EU har minskat påtagligt de senaste åren. Under inledningen av 2023 har andelen varit cirka 1,3 procent. Under 2022 var Sveriges andel cirka 1,5 procent. Under 2021 var den cirka 2 procent och cirka 3 procent under 2017–2020. Sveriges antalsutveckling styrs också till stor del av andra faktorer än de stora mottagarländerna i Europa.

Utöver ovanstående är prognosen att cirka 16 000 per år kommer från andra länder under 2023 och 2024 vilket är en nedrevidering med 2 000 respektive 3 000 personer jämfört med tidigare prognoser.

Planeringstal	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Antal mottagna nyanlända	281	253	198	296	381
- varav enligt bostättningslagen	107	106	107	107	107
Antal ensamkommande barn och unga inom verksamheten	27	31	31	31	31
SFI, antal studerande helår	1 972	2 400	2 000	2 000	2 000

Del 4 - Investeringsplan

I denna del redovisas investeringsplanen för 2024–2028 med budget för 2024 innehåller sammandrag av investeringsplan, investeringsplan för den skattefinansierade verksamheten, investeringsplan exploatering och investeringsplan affärsverksamheten samt motiv till investeringsplanen.

Sammandrag investeringsplan

Mnkr	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Kommunstyrelse	85,5	83,4	86,2	102,5	81,1
varav Utveckling - Infrastruktur	20,0	18,0	19,0	20,0	12,1
varav Kommungemensam	65,5	65,4	67,2	82,5	69,0
Stadsbyggnadsnämnd	146,0	138,3	191,8	291,0	98,5
varav Räddningstjänst	70,0	15,8	63,3	132,5	12,0
varav Gator och vägar	66,0	70,5	69,5	88,5	54,5
varav Utveckling - Infrastruktur	10,0	52,0	59,0	70,0	32,0
Teknisk nämnd	469,8	406,7	395,4	362,9	361,4
varav Fastighetsförvärv	25,0	25,0	25,0	25,0	25,0
varav Gator och vägar	75,8	85,3	84,3	73,3	63,7
varav Parker och lekplatser	34,0	43,8	28,5	28,5	28,5
varav Fastigheter	250,6	229,3	196,9	181,0	182,0
varav Övr. teknisk nämnd	84,4	23,3	60,7	55,1	62,2
Barn- och utbildningsnämnd	642,9	542,9	185,8	169,2	158,4
varav Förskola	26,5	82,1	78,6	144,2	72,9
varav Grundskola, fritidshem	616,4	460,8	107,2	25,0	85,5
Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnd	29,1	77,5	120,0	90,1	21,0
Kultur och fritidsnämnd	114,8	409,5	391,8	317,6	208,3
varav Idrotts- och fritidsanläggningar	56,8	208,4	83,5	5,2	5,5
varav Badverksamhet	54,2	192,2	300,3	308,3	186,3
varav Övr. kultur- och fritidsnämnd	3,8	8,9	8,0	4,1	16,5
Individ- och familjeomsorgsnämnd	22,1	1,0	1,0	1,0	1,0
Äldrenämnd	118,5	337,4	325,9	300,5	189,6
Funktionsstödsnämnd	43,3	18,6	59,2	19,4	6,4
Summa investering	1 672,0	2 015,3	1 757,1	1 654,2	1 125,7
Exploatering skattefinansierad verksamhet	119,9	147,4	112,2	14,6	15,9
Nettoinvesteringar skattefinansierad verksamhet	1 791,9	2 162,7	1 869,3	1 668,8	1 141,6
Affärsverksamhet					
Exploatering VA	63,7	40,1	24,6	2,6	4,1
VA	331,5	254,8	362,6	287,1	233,6
Miljöhantering i Jönköping	42,6	4,2	5,5	5,0	5,0
Summa investering affärsverksamhet	437,8	299,1	392,7	294,7	242,7
Total investering kommunen	2 229,7	2 461,8	2 262,0	1 963,5	1 384,3

Investeringsplan skattefinansierad verksamhet

Planen är upprättad i 2023 års prisnivå, exklusive moms.

Projekt som markerats med "TN" ställs till tekniska nämndens förfogande.

Projekt som markeras med x) förutsätts ej disponeras förrän efter det att berörd nämnd i särskild ordning inhämtat kommunfullmäktiges beslut om godkännande av investeringen.

Projekt som markeras med *), s.k. ramanslag för byggnation av förskolor, idrottsanläggningar samt särskilda boenden m.m. disponeras av tekniska nämnden efter "avrop" från respektive nämnd.

Tekniska nämnden förutsätts i särskild ordning rapportera om läget för de enskilda projekten, vilka projekt som är aktuella för genomförande, tidpunkt för byggstart, tidpunkt för färdigställande samt aktuella nyckeltal för investering och hyreskostnad. Projekt markerade med a) avser medfinansiering i statlig infrastruktur och c) innebär att investeringen inte bedöms medföra ökade nettokostnader för kommunen.

Kommunstyrelsen

kod	Nämnd Verksamhet/Projekt	Total invest	Beräkn t.o.m. 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028	Utblick efter 2028	
	26 Utveckling - Infrastruktur									
304610	Samverkan kollektivtrafikåtgärder etapp 1	98,4	98,4							x)
304610	Samverkan kollektivtrafikåtgärder etapp 1	-37,5	-37,5							x)
304620	Samverkan kollektivtrafikåtgärder etapp 2	152,1		20,0	39,0	39,0	39,0	15,1		x)
304620	Samverkan kollektivtrafikåtgärder etapp 2	-63,0			-21,0	-20,0	-19,0	-3,0	x	x)
	Netto			20,0	18,0	19,0	20,0	12,1		
	80 Kommungemensam administration									
2100	Datorer A-nät			6,9	9,2	10,6	15,8	7,1		
2101	Datorer U-nät			35,9	31,7	33,4	35,3	35,8		
2132	Infrastruktur, datacenter och nätverk			20,1	19,3	18	26,2	20,9		
2139	E-utveckling/ kommungemensamma system			1,1	1,1	1,1	1,1	1,1		
211511	Inventarier stadskontoret			1,5	0,1	0,1	0,1	0,1		
	Netto			65,5	61,4	63,2	78,5	65,0		
	9 Kommungemensamma									
2910	Miljömålsanslag investeringar			0,0	4,0	4,0	4,0	4,0		
	Netto			0,0	4,0	4,0	4,0	4,0		
	Totalt kommunstyrelsen			85,5	83,4	86,2	102,5	81,1		

Stadsbyggnadsnämnd

kod	Nämnd Verksamhet/Projekt	Total invest	Beräkn t.o.m. 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028	Utblick efter 2028
	18 Räddningstjänst								
Ramanslag	Fordon, material, utrustning m.m.			17,0	10,8	12,3	12,0	10,0	
3222	Civilt försvar			2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	
322610	Axamo övningsanläggning	41,0	3,0	38,0					TN x)
322620	Axamo övningsanläggning Rtj	12,0	0,0	12,0					x)
3220	Radioutrustning						2,0		
3230	Brandstation Fridhem o inventarier	170,0	0,5	1,0	3,0	49,0	116,5		TN x)
	Netto			70,0	15,8	63,3	132,5	12,0	
	23 Gator och vägar								
Ramanslag	Gator och vägar			19,0	19,0	19,0	19,0	19,0	
Ramanslag	Gång- och cykelvägsutbyggnad			25,0	25,0	25,0	25,0	25,0	
3957	Gränna, södra infarten	73,6	4,6	1,0	24,0	22,0	22,0		x)
3011	Ombyggnation Jordbrovägen Etapp 1	16,0	1,0	15,0					x)
3052	Stefan Livs gata torg	18,5		0,5			10,0	8,0	x)
Nytt	Allmänna ytor runt nya friidrottshallen	11,0				1,0	10,0		x)
5580	Åtgärder för bullerutsatta miljöer			2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	TN
3053	Vinterbelysning Jönköping Huskvarna	3,0		3,0					
	Netto			66,0	70,5	69,5	88,5	54,5	
	26 Utveckling - Infrastruktur								
3918	Kommundelsutveckling			5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	
301000	Huskvarna centrum	30,0	1,0		15,0	14,0			x)
397022	John Bauergatans förlängning	5,0	3,0		2,0				

kod	Nämnd Verksamhet/Projekt	Total invest	Beräkn t.o.m. 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028	Utblick efter 2028	
3051	Kv Götaland	27,0					7,0	20,0		x)
3045	Vätternstranden	23,0	2,0	4,0			10,0	7,0		x)
3050	Förlängning av Barnhemsgatan	120,0	1,0	1,0	30,0	40,0	48,0			x)
	Netto			10,0	52,0	59,0	70,0	32,0		
	Totalt stadsbyggnadsnämnd			146,0	138,3	191,8	291,0	98,5		

Teknisk nämnd

kod	Nämnd Verksamhet/Projekt	Total invest	Beräkn t.o.m. 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028	Utblick efter 2028	
	12 Markförsörjning									
3501	Fastighetsförvärv			25,0	25,0	25,0	25,0	25,0		
3555	Intern markersättning från expl verksamhet			-20,4	-40,6	-0,1	-4,9	0,0		
	Netto			4,6	-15,6	24,9	20,1	25,0		
	1881 Krisberedskap									
5577	Värme och vattenintag, Anpassning uttag till mobilt reservkraft		15,1	7,2						
	Netto			7,2						
	23 Gator och vägar									
Ramanslag	Reinvestering i gator, parkvägar m.m.			63,7	63,7	63,7	63,7	63,7		
Ramanslag	Reinvestering i gatubelysning			10,6	10,6	10,6	9,6			
3803	GC väg mellan Huskvarna hamn och motorvägen	22,6	0,1	1,5	11,0	10,0				TN
	Netto			75,8	85,3	84,3	73,3	63,7		
	29 Parker och lekplatser									
Ramanslag	Uppr parker, trädplanteringar, lekplatser m.m			28,5	32,0	28,5	28,5	28,5		

kod	Nämnd Verksamhet/Projekt	Total invest	Beräkn t.o.m. 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028	Utblick efter 2028	
3410	Dunkehallaravinen	18,0	0,7	5,5	11,8					TN
	Netto			34,0	43,8	28,5	28,5	28,5		
	31 Idrotts- och fritidsanläggningar									
3674	Renovering Rosenlundsbadet			3,5						
	Netto			3,5						
	70 Kommersiella fastigheter									
Ramanslag	Reinv./lokaler extern uthyrn/energieffekt.			6,0	6,0	6,0	6,0	6,0		
Ramanslag	Hyresgästanpassningar			6,0	6,0	6,0	6,0	6,0		
3684	Hälsan renovering	9,0		9,0						TN
3683	Jönköpings teater - fasad, tak, fönster, ventilation	16,0		8,0	8,0					TN
3685	Tändsticksområdet	12,0		3,0	8,0	1,0				TN
3686	Bruket Norrahammar etapp 1	43,0		28,0	15,0					TN x)
36664x	Reinvest fastigheter Jönköping airport	21,3	1,4	4,2	4,2	4,3	2,8	4,4		
36666x	Omtoppning Jönköping airport	39,0	0,3	24,7	9,0	5,0				
36668x	Fältljus och teknisk utrustn Jönköping airport	39,3		5,8	15,1	6,6	6,2	5,6		
	Netto			94,7	71,3	28,9	21,0	22,0		
	71 Industri- och näringslokaler									
3433	Upprustning industrispår			3,4	3,4	3,4	3,4	3,4		
	Netto			3,4	3,4	3,4	3,4	3,4		
	72 Hamnar									
3932	Småbåtshamnar			3,5	7,7	4,2	3,5	4,2		
3952	Muddring Gränna och Visingsö			30,6						TN
	Netto			34,1	7,7	4,2	3,5	4,2		

kod	Nämnd Verksamhet/Projekt	Total invest	Beräkn t.o.m. 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028	Utblick efter 2028	
	73 Uppdrag									
3531	Biparadis			0,5						
3530	Reinvesteringar arrende			2,0	2,0	2,0	2,0	2,0		
532901	Upprustning stigar i kommunens skogar och naturreservat			0,6	0,7	0,8	0,8	0,8		
	Netto			3,1	2,7	2,8	2,8	2,8		
	81 Egenägda fastigheter/byggnader									
Ramanslag	Reinvestering/lokaler egna byggnader intern uthyrning			80,0	109,0	125,0	125,0	125,0		
Ramanslag	Energikonvertering/Energieffektivisering/solc eller			21,5	20,0	20,0	20,0	20,0		
Ramanslag (3524)	Belysning nya armaturer			17,0	15,0	15,0	15,0	15,0		
3521	Stensholms gruppboende	15,0		15,0						TN
3522	Takbyte Torpaskolan	16,0		10,0	6,0					TN
3654	Länsmuseet Lovsjöbruk	10,1	0,6	9,4						x)
3520	Förnyelse skyddsrum				5,0	5,0				
3523	Offentliga toaletter			3,0	3,0	3,0				
	Netto			155,9	158,0	168,0	160,0	160,0		
	88 Teknisk service									
3865	Tvättthall			4,5						
3864	Maskiner, fordon mm			49,0	50,1	50,4	50,3	51,8		
	Netto			53,5	50,1	50,4	50,3	51,8		
	Totalt teknisk nämnd			469,8	406,7	395,4	362,9	361,4		

Barn- och utbildningsnämnd

kod	Nämnd Verksamhet/Projekt	Total invest	Beräkn t.o.m. 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028	Utblick efter 2028	
	41 Förskola									
5089	Inventarier och utrustning förskolor			1,5	1,5	1,5	1,5	1,5		
5090	Förnyelse inventarier förskola			2,0	2,0	2,0	2,0	2,0		
Ramanslag	Lokalanpassning och utemiljö förskolor			5,0	5,0	5,0	5,0	5,0		TN
Ramanslag	Investeringsram tillkommande förskolor (75%)	347,3	7,3	18,0	72,8	65,8	130,4	53,0		TN *)
Ramanslag	Investeringsram för inventarier i tillk förskolor (4%)	21,8		0,0	0,8	4,3	5,3	11,4		
	Netto			26,5	82,1	78,6	144,2	72,9		
	Planerade projekt förskolor, se Investeringsram för tillkommande förskolor									
550871	Egnahem omställning till förskola	20,6		12,0	8,6					TN*)
550867	Lekeryd ny förskola och matsal	107,8	1,0	3,0	61,8	42,0				TN x)
550861	Gråshagen ny förskola	43,2	0,2	1,0	26,6	15,4				TN*)
550862	Blåmesen ny förskola, Norra Råslätt	90,2	1,6	2,0		25,3	57,0	4,3		TN*)
550854	Hovslätts ängar ny förskola	83,6	0,2			1,0	52,5	29,9		TN*)
550866	Sömnaden 6 Huskvarna ny förskola	63,3				1,0	37,3	25,0		TN*)
Nytt	Gränna ny förskola	41,4				3,0	27,0	11,4		TN*)
	44 och 47 Grundskola, anpassad grundskola									
Ramanslag	Utrustning befintliga grundskolor, inkl utemiljö			3,0	3,0	3,0	3,0	3,0		
Ramanslag (5023)	Förnyelse inventarier grundskola			4,0	4,0	4,0	4,0	4,0		
Ramanslag	Lokalanpassningar och utemiljö grundskolor			20,0	15,5	13,0	12,0	12,0		TN

kod	Nämnd Verksamhet/Projekt	Total invest	Beräkn t.o.m. 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028	Utblick efter 2028	
Ramanslag	Inventarier nya grundskolor (4% av utgift)	65,4		1,2	38,2	26,0	0,0	0,0		
Ramanslag	Investeringsram tillkommande grundskolor (75%)	1 548,0	426,0	588,2	400,1	61,2	6,0	66,5		TN x)
	Netto			616,4	460,8	107,2	25,0	85,5		
	Planerade grundskolor, se Investeringsram tillkommande grundskolor									
5591	Ekhagsskolan, lokaltillskott upprustning	28,8	16,0	12,8						TN*)
5590	Sanda 7–9, samt anpassad skola	460,0	181,2	164,1	114,7					TN x)
5410	Slättenskolan, ersättningsbyggnation	125,1	28,0	65,3	31,8					TN x)
5581	Lekerydsskolan, ersättningsbyggnation	39,2	10,1	29,1						TN x)
5564	Bottnarydsskolan, ersättningsbyggnation	197,0	43,4	85,0	66,6	2,0				TN x)
556701	Djupadalsskolan 7–9 samt anpassad skola	318,6	104,4	100,0	114,2					TN x)
5585	Månsarpskolan, omställning	11,1		0,6	10,5					TN*)
5576	Ölmstadsskolan, nybyggnation förskola och skola F-6	230,0	18,0	101,3	104,0	6,7				TN x)
5578	Rosenlundsskolan, anpassad skola	187,4	7,0	40,0	87,5	52,9				TN x)
Nytt	Stensholmsskolan omställning	21,1			1,1	20,0				TN*)
555701	Kålgårdsprojektet Etapp1 F-6 kök/matsal	273,9	18,0				5,0	52,5	x	TN x)
5579	Åsens skola, F-6 samt anpassad skola	341,3	2,9				1,0	6,1	x	TN x)
5586	Attarpsskolan, omställning av lokaler	52,9					2,0	30,0	x	TN x)
	Totalt barn- och utbildningsnämnd			642,9	542,9	185,8	169,2	158,4		

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnd

kod	Nämnd Verksamhet/Projekt	Total invest	Beräkn t.o.m. 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028	Utblick efter 2028	
	45 Gymnasieskola									
Ramanslag	Gymnasieskolan -utrustning inventarier			7,0	7,0	7,0	7,0	7,0		
Ramanslag	Inventarier och utrustning vid lokalanpassning			0,5	0,5	0,5	0,5	0,5		
5129	Lokalanpassning gymnasieskolor			5,5	5,0	5,0	5,0	5,0		TN
5558	Investeringsram för inventarier och utrustning nyprod. (4%)			1,3	0,0	3,7	6,1	0,0		
555804	Sandagymnasiet, ersättningsbyggnation	153,5			6,5	70,0	70,0	7,0		TN x)
555810	Omställn. Bäckadalsgymnasiet, etapp 2	31,6	20,3	11,3						TN x)
555811	Lokaltillskott Per Brahegymnasiet	42,6	0,2	1,0	18,0	23,4				TN x)
555808	Pelarhuset, Lokaltillskott Bäckadalsgymnasiet	49,9	1,0	1,0	39,0	8,9				TN x)
	Netto			27,6	76,0	118,5	88,6	19,5		
	46 Vuxenutbildning YH									
505510	Inventarier Vux/YH			0,3	0,3	0,3	0,3	0,3		
	Netto			0,3	0,3	0,3	0,3	0,3		
	49 Trafikövningsplats									
3896	Fordon trafikövningsplatsen			0,9	0,9	0,9	0,9	0,9		
	Netto			0,9	0,9	0,9	0,9	0,9		
	61 Arbetsmarknadsåtgärder									
5055	Utrustning/inventarier			0,3	0,3	0,3	0,3	0,3		
	Netto			0,3	0,3	0,3	0,3	0,3		
	Totalt utbildnings- och arbetsmarknadsnämnd			29,1	77,5	120,0	90,1	21,0		

Kultur- och fritidsnämnd

kod	Nämnd Verksamhet/Projekt	Total invest	Beräkn t.o.m. 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028	Utblick efter 2028	
	31 Idrotts- och fritidsanläggningar									
Ramanslag	Idrotts- o motionsanl, inventarier och maskiner			0,4	0,4	0,5	0,5	0,5		
5328	Upprustning idrottsanläggningar			3,9	4,1	4,4	4,7	5,0		TN*)
5329	Friluftsutveckling			1,0	1,0					
5346	Ny handikappanpassad entré till Huskvarna Sporthall	7,0			7,0					TN*)
5345	Ny byggnad Jordbrovallen, omklädning med mera	45,3	5,0	1,0	35,5	3,8				TN x)
5348	Friidrottshall Råslätt	191,9	2,0	30,0	100,4	59,5				TN x)
5360	Ridhus Bankeryd Målskog	42,6	1,0	2,0	25,0	14,6				TN x)
5361	Ridhus Vissmålen	55,7	1,5	18,5	35,0	0,7				TN x)
	Netto			56,8	208,4	83,5	5,2	5,5		
	32 Badverksamhet									
5301	Inventarier badanläggningar			0,2	0,2	0,3	0,3	0,3		
5343	Rosenlundsbadet	1 116,3	11,0	54,0	192,0	300,0	308,0	186,0	x	TN x)
	Netto			54,2	192,2	300,3	308,3	186,3		
	33 Verksamhet för barn och ungdom									
5312	Inventarier till fritidsgårdar, träffpunkter			0,1	0,1	0,1	0,1	0,1		
	Netto			0,1	0,1	0,1	0,1	0,1		
	34 Kulturproduktion									
5203	Konstinköp			0,3	0,3	0,3	0,3	0,3		
Ramanslag	Konstnärlig utsmyckning			3,1	8,2	7,3	3,4	15,8		

kod	Nämnd Verksamhet/Projekt	Total invest	Beräkn t.o.m. 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028	Utblick efter 2028
5208	Kulturproduktion Inventarier			0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	
	Netto			3,5	8,6	7,7	3,8	16,2	
	37 Biblioteksverksamhet								
Ramanslag	Bibliotek, utrustning och inventarier			0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	
	Netto			0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	
	Totalt kultur- och fritidsnämnd			114,8	409,5	391,8	317,6	208,3	

Individ- och familjeomsorgsnämnd

kod	Nämnd Verksamhet/Projekt	Total invest	Beräkn t.o.m. 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028	Utblick efter 2028
	51 Individ- och familjeomsorg								
5667	Reinvesteringar inom IFO			8,4	0,4	0,4	0,4	0,4	
5671	Upprustning anläggningar IFO			1,1	0,6	0,6	0,6	0,6	TN
5674	Stugor kategoriboende			12,6					TN*)
	Netto			22,1	1,0	1,0	1,0	1,0	
	Totalt individ- och familjeomsorgsnämnd			22,1	1,0	1,0	1,0	1,0	

Äldrenämnd

kod	Nämnd Verksamhet/Projekt	Total invest	Beräkn t.o.m. 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028	Utblick efter 2028	
	53 Hälso- och sjukvård									
5570	Anpassning av lokaler			0,7	0,6	0,6	0,6	0,6		TN
5571	Inventarier, hälso- och sjukvård			2,0	0,8	0,8	0,8	0,8		
	Netto			2,7	1,4	1,4	1,4	1,4		
	57 Äldreomsorg									
Ramanslag	Upprustning äldreomsorgsanlägg. kök			7,5	6,1	4,0	4,0	4,0		TN
Ramanslag	Äldreomsorg, utrustning och inventarier			22,8	17,0	15,9	16,7	10,3		
5777	Lås och passersystem			0,9	0,9					TN
Ramanslag	Utrustning, om- och nybyggnad äldreboende		11,8	0,0	0,0	19,7	12,0	0,0		
Ramanslag	Investeringsram tillkommande äldreboende (75%)	1 351,3	229,5	84,6	312,0	284,9	266,4	173,9		TN X)
	Netto			115,8	336,0	324,5	299,1	188,2		
	Planerade äldreboende, se Investeringsram tillkommande äldreboende									
5779	Vilhelmsrogården äldreboende	236,3	211,5	24,8						
5778	Herrgårdsgården (Tenhults) äldreboende	263,8	16,0	10,0	122,2	94,2	21,4			TN x)
5782	Äldreboende Samsetgatan	395,9		25,0	168,8	126,6	75,5			TN x)
5783	Rosengårdens äldreboende	565,3	2,0	24,8	125,0	152,0	148,7	112,8		TN x)
xxxx	Ekåsen äldreboende	309,1				7,0	109,6	117,0	x	TN x)
xxxx	Solgården äldreboende	141,7						2,0	x	TN x)
	Totalt äldrenämnd			118,5	337,4	325,9	300,5	189,6		

Funktionsstödsnämnd

kod	Nämnd Verksamhet/Projekt	Total invest	Beräkn t.o.m. 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028	Utblick efter 2028	
	50 Gemensam verksamhet									
585210	Verksamhetssystem			0,4	0,4	0,4	0,4			
585220	Välfärdsteknik			1,0	1,0	1,0	1,0			
5791	Anpassning gemensamma lokaler			1,4	0,1	0,1	0,1			TN
5780	Inventarier gemensamma lokaler			3,0	0,9	0,9	0,9			
	Netto			5,8	2,4	2,4	2,4			
	55,56, 58 Funktionshinderomsorg									
5815	Inventarier nya anläggningar funktionshinderomsorg			1,4	0,7	0,7				
583715	Gruppbostad Dunkehällavägen	28,7	5,6	16,0	7,1					TN*)
583717	Gruppbostad Mälö ängar	30,8	0,1		1,0	20,9	8,8			TN*)
583716	Gruppbostad Norra Vännegatan	31,6			1,0	28,8	1,8			TN*)
Nytt	Gruppbostad Norrahammar	31,1						1,0	x	TN*)
5775	Inventarier äldre anläggningar			4,0	1,4	1,4	1,4	1,4		
Ramanslag	Anpassning av lokaler			12,1	4,0	4,0	4,0	4,0		TN
578802	IT-infrastruktur	6,5	3,5	3,0						
5776	Trygghetslarm Säbo FO			1,0	1,0	1,0	1,0			
	Netto			37,5	16,2	56,8	17,0	6,4		
	Totalt funktionsstödsnämnd			43,3	18,6	59,2	19,4	6,4		
	Summa nettoinvesteringar			1 672,0	2 015,3	1 757,1	1 654,2	1 125,7		

Investeringsplan exploatering

mnkr	Total invest	Beräkn t.o.m. 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028	Utblick efter 2028
Anläggningstillgångar	770,6	348,5	98,6	96,8	75,2	13,3	-2,4	35,1
Generalplanekostnader	370,7	138,9	21,3	50,5	37,0	1,4	18,4	49,0
Exploateringsersättningar	-234,8	-76,5	-42,9	-35,6	-26,2	-0,1	-2,4	-11,5
Omsättningstillgångar	-1 998,2	-563,5	-57,2	-177,3	-143,6	-199,4	-165,1	-333,6
VA anläggningstillgång	544,1	357,7	63,7	40,1	24,6	2,6	4,1	4,8
VA anläggningsavgifter	-595,5	-291,2	-44,7	-67,9	-36,8	-35,9	-10,9	-32,3
Summa			38,8	-93,4	-69,8	-218,1	-158,3	-288,5

Investeringsplan affärsverksamhet

Kod	Nämnd Verksamhet/Projekt, mnkr	Total invest	Beräkn t.o.m 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028	Utblick efter 2028
	V 76 VA-verksamhet								
402 ***	Vatten, förnyelse			30,1	43,1	57,1	85,1	57,1	
403 ***	Abonment			1,3	1,0	1,0	1,1	1,1	
405 ***	Avlopp, förnyelse			130,5	145,5	94,0	77,0	92,0	
4110 **	Häggeberg H1	190,0	118,2	69,9	2,0				
411232	Visingsö VV, kapacitetsökning	19,0	0,0	0,0	0,0	3,0	9,0	7,0	
411227	Gränna VV, kapacitetsökning	36,0	0,0	3,0	18,0	15,0	0,0	0,0	
411 ***	Labbarp reservoar	8,5	0,5	8,0					
412 ***	Tryckstegringsstationer Häggeberg		11,7	3,4	2,5	3,0	3,0	3,0	
411 ***	Övriga investeringar vattenverk	34,4	5,1	4,3	2,5	2,5	2,5	17,5	
414 ***	Simsholmen kapacitetsökning	332,0		9,0	33,0	155,0	105,0	30,0	
414 ***	Simsholmen röt-kammare	21,5	1,5	10,0	10,0				
414 ***	Simsholmen kontorsbyggnad om- och tillbyggnad	27,5	4,5	23,0					
414114	Bankeryd ARV, ny extra sedimentering	12,1				1,1	11,0		
4141 **	Ryd ARV	21,5					1,5	20,0	
414 ***	Simsholmen avloppspumpstationer			10,7	3,5	3,5	3,5	3,5	
414 ***	Knektaparken Pumpstation	17,2	10,6	6,6					
414 ***	Simsholmen arbetsområde övrigt	51,5	4,5	17,0	5,7	28,0	2,0	2,0	
415020	Huskvarna ARV skärpta processkrav	9,0	1,0	3,0	4,0	1,0			
4150 **	Huskvarna ARV kapacitetsökning	20,0					5,0	15,0	
415040	Huskvarna ARV intagsdel	10,3			0,3	10,0			

Kod	Nämnd Verksamhet/Projekt, mnkr	Total invest	Beräkn t.o.m 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028	Utblick efter 2028
415035	Huskvarna ARV nytt sandfång	15,3			0,3	15,0			
415119	Gränna ARV intagsgaller	26,7	5,1	21,6					
415 ***	Huskvarna avloppspumpstationer			6,5	3,5	3,5	3,5	1,5	
415 ***	Huskvarna arbetsområde övrigt			10,6	7,9	9,9	9,9	9,9	
	Investering VA			368,5	282,8	402,6	319,1	259,6	
	Reducering av ram på övergripande nivå -10%			-37,0	-28,0	-40,0	-32,0	-26,0	
	Investering VA-avdelningen efter reduktion			331,5	254,8	362,6	287,1	233,6	
	V 78 MilJön								
43****	Anläggningsinvesteringar		28,5	39,0	3,2	3,5	3,5	5,0	
44****	Maskiner		5,9	3,6	1,0	2,0	1,5		x
	Netto MilJön			42,6	4,2	5,5	5,0	5,0	
	Totalt taxefinansierad verksamhet			374,1	259,0	368,1	292,1	238,6	

Motiv till investeringsplan

Kommunstyrelsen

26 Utveckling – Infrastruktur

3046 Samverkan kollektivtrafikåtgärder

Projektet är uppdelat i två etapper, där etapp 2 börjar 2024. I avsiktsförklaringen med JLT ingår att genomföra åtgärder för totalt 270 mnkr under nuvarande trafikavtal fram till 2031. Under etapp 1 har åtgärder genomförts för ca 100 mnkr. Etapp 2 beräknas pågå till och med 2027 och består i att fortsätta med framkomlighetsåtgärder som är kopplat till dagens fyra stomlinjer och framtidssäkra kollektivtrafikstråken för ett ökat kollektivtrafikresande och fortsatt utveckling av trafikutbudet. Jönköpings kommun planerar att under 2023 söka stadsmiljöavtal för perioden 2023–2027 vilket innebär statlig medfinansiering motsvarande 50 procent av nerlagda kostnader.

80 Kommungemensam administration

2100–2101 Datorer A- och U-nät

Investeringarna görs utifrån behov hos verksamheten. Merparten är reinvestering.

2132 Infrastruktur och accesspunkter

Inköp och utbyte av nya servrar, nätutbyggnad, brandväggar med mera som krävs för den systemtekniska plattformen, samt förtätning av accesspunkter.

2139 E-utveckling/ kommungemensamma system

Anslaget avser ny- och reinvestering av befintliga mindre kommungemensamma system. Nämndernas förslag till investeringar lämnas till kundansvarig på Digitaliseringsavdelningen. Driftkostnader till följd av investeringarna kan belasta beställande nämnds driftbudget. Medel disponeras efter särskilt beslut i kommunstyrelsen.

9 Kommungemensamma

2910 Miljömålsanslag investeringar

Miljömålsanslag för att stimulera till åtgärder som är viktiga ur ett hållbarhetsperspektiv. Medel för 2024 är utfördelade till nämnderna i budgetbeslutet.

Stadsbyggnadsnämnden

18 Räddningstjänsten

Ramanslag Fordon, material, utrustning m.m.

Reinvestering/inköp av material, utrustning och fordon till Räddningstjänsten.

3222 Civilt försvar

Inköp av nya reservelverk och reinvestering av befintliga reservelverk som behöver ersättas på grund av hög ålder.

3226 Axamo övningsplats

Kommunfullmäktige beslutade 2023-02-23 § 21 att en ny övningsanläggning ska

uppföras vid området Axamo. Nuvarande övningsplats kan inte längre brukas på grund av en miljöförorening. Befintlig anläggning kommer att saneras, vilket gör den obrukbar under längre tid och det är idag oklart om anläggningen kan brukas efter genomförd sanering. Ny övningsplats placeras på del av den kommunala fastigheten Åsen 1:3 belägen i nära anslutning till TTC. Den nya övningsplatsen kommer under en övergångstid att fungera som en tillfällig brandstation i avvaktan på att en ny brandstation färdigställs. Kommunen bedömer att Trafikverket kommer att få bära ansevärliga delar av kostnaderna förknippade med flytt av övningsplatsen. Investeringsprojektet bedrivs av Stadsbyggnadsnämnden tillsammans med Tekniska nämnden.

3220 Radioutrustning

Projektet avser inköp av ny generation radioutrustning som ska ersätta första versionen av digital radio, RAKEL.

3230 Brandstation Fridhem och inventarier m.m.

Med anledning av att kommunen växer och att utvecklingen av responstiderna visar på ökning finns behov av en ny brandstation. Detta projekt är beroende av trafiklösningar och detaljplaner. Tillfälliga lösningar kan behövas ta fram för att lösa räddningstjänstens behov av framkomlighet till Jönköpings södra och västra delar fram till att en station står klar att användas.

23 Gator och Vägar

3805 Ramanslag Gator och vägar

I ramanslaget gator och vägar ingår tre projekt, trafik- och gatumiljö, stadsmiljö och belysning och kollektivtrafikåtgärder.

3959 Ramanslag Gång- och cykelåtgärder

Åtgärder för att öka cyklingen kommer att ske inom de sex olika insatsområden som beskrivs i cykelprogrammet. De cykelobjekt som genomförs kommer fortsatt att prioriteras utifrån den sedan tidigare beslutade prioriteringsordningen; potential för arbetspendling, hållbart samhälle, samverkan och trafiksäkerhet.

3957 Gränna, södra infarten

Utbyggnaden av södra infarten möjliggör nya detaljplaner för bostäder. Gatan kommer avlasta och förbättra trafiksituationen i de centrala delarna av Gränna längs Brahegatan. I bedömd kostnad ingår inte marklösen och arkeologiska kostnader.

3011 Ombyggnation Jordbrovägen etapp 1

Planen är att under 2024 göra en mindre ombyggnation och anpassningar för att få en gestaltning och funktion som fungerar till dess att full rådighet fås. Åtgärder i etapp 1 kan genomföras på antagen detaljplan.

3052 Stefan Livs gata/torg

De allmänna platserna Stefans Livs gata och det nya torget som skapas vid Rosenlundsbadets nya entréer behöver byggas om och anpassas efter den nya verksamheten.

Nytt Allmänna ytorna runt nya friidrottshallen

De allmänna platserna runt nya friidrottshallen behöver byggas om och anpassas efter den nya verksamheten.

5580 Åtgärder för bullerutsatta miljöer

Användningen av investeringsmedel för bullerreducerande åtgärder styrs av kommunens åtgärdsprogram för omgivningsbuller.

3053 Vinterbelysning Jönköping Huskvarna

En permanent monterad belysning som tänds upp enbart under vinterbelysningsperioden eller har möjlighet till färgväxling så att färg anpassas efter säsong.

26 Utveckling - Infrastruktur

3918 Kommundelsutveckling

Kommundels- och stadsdelsutveckling skapar vitala, tilltalande och funktionella miljöer runt om i kommunen för aktiviteter och möten. I varje kommun- och stadsdel bildar föreningar, organisationer och företag lokala utvecklingsgrupper.

301000 Huskvarna centrum

För att stärka Huskvarna centrum och för att fortsatt ge staden bra förutsättningar för en mångfald av boende, arbetsplatser, handel och kultur behöver delar av Huskvarna centrum ses över och förnyas. Främst handlar det om att förnya gatorna och de allmänna platserna närmast Rosenhuset. Markbeläggningen på Esplanaden och Rosenborgsgatan behöver förbättras och gatornas utformning och funktion behöver ses över.

397022 John Bauergatans förlängning

På sträckan Tullportsrondellen och Kålgårdsrondellen behövs en ny gatusträckning söder och öster om Kålgården. John Bauergatan kommer att öka orienterbarheten och tillgängligheten för Kålgården, park och naturreservat. I investeringen ingår endast utredningsmedel för projektet.

3051 Kv Götaland (statliga verken)

Gator inom området kommer övergå till kommunalt väghållarskap i samband med Detaljplan Väster 1:1 med flera. Genom att lyfta standarden, skapa enhetlighet, förstärka stråk och förankra entréer blir området en tydligare del av Jönköpings stadskärna. Omvandlingen sker etappvis i samordning med kommunens exploateringsverksamhet.

3045 Vätterstranden

Utredning har genomförts som visar hur kommunen kan stärka och utveckla Vätterstranden som plats i stadsrummet från Kanotklubben i väst till basketplanerna i öst. Projektet innebär att genomföra åtgärder utifrån inkomna förslag i medborgardialog.

3050 Förlängning av Barnhemsgatan

Området kring Södra Munksjön och Solåsområdet är redan idag belastat av mycket trafik. En ny förbindelse mellan Ljungarumsmotet och Barnhemsgatan behövs för att klara av att hantera det ökande behovet av förflyttningar mellan västra och östra delarna av Jönköping. Förlängningen av Barnhemsgatan behöver genomföras eftersom Kämpevägen ska få en betydligt mer nedtonad roll avseende genomfartstrafik. Gatusträckningen är även en förutsättning för räddningstjänstens nya brandstation. Kopplingen till Ljungarumsmotet kommer även att avlasta Solåsvägen och Solåsrondellen.

Teknisk nämnd

12 Markförsörjning

3501 Fastighetsförvärv

Anslag för förvärv av fastigheter i syfte att säkra kommunens långsiktiga markberedskap och att vidmakthålla en kontrollerad markbalans. Större fastighetsförvärv beslutas av kommunfullmäktige.

3555 Intern markersättning från exploateringsverksamheten

Intern omföring när exploateringsverksamheten tar mark i anspråk från kommunens markreserv.

1881 Krisberedskap

5577 Värme och vattenintag, anpassning uttag till mobil reservkraft

Ramanslaget gäller förbättrad krisberedskap med installation av värme och vattenintag på fastigheter, samt anpassning av uttag till mobil reservkraft.

23 Gator och vägar

Ramanslag, Reinvestering gator, parkvägar m.m.

Avser reinvestering i gator, vägar, parkvägar, dagvattenbrunnar, konstbyggnader och bulleråtgärder.

Ramanslag Reinvestering i gatubelysning

Anslaget avser byte av gatubelysning till LED-ljuskälla samt stolpar. Efter 2026 fortsätter arbetet med byte av stolpar samt av master.

3803 GC väg mellan Huskvarna hamn och motorvägen

Projektet avser nybyggnad av gång- och cykelväg mellan Huskvarna hamn södra delen och norra delen utmed motorvägen. I projektet är även nybyggnation av bryggorna längs sträckan inkluderad. Tekniska nämnden behöver under 2024 utreda användningen av nuvarande gång- och cykelväg som underlag för denna investering.

29 Parker och lekplatser

Ramanslag, Upprustning parker, trädplanteringar, lekplatser m.m.

Ramanslag för upprustning av parker, trädplanteringar, lekplatser och naturreservat. Upprustning i de äldre parkerna genomförs löpande, med utgångspunkt i parkprogrammet som antogs 2017. I projektet för utveckling av Stadsparken presenteras varje etapp som ett eget underlag för beslut. Arbetet med upprustning av lekplatserna fortsätter enligt upprättat plan. Under VIP-perioden påbörjas också arbetet med att utveckla fler temalekplatser. Utöver lekplatsåtgärderna ingår även renoveringar av aktivitetsytor för olika typer av spontanidrott samt lekplatsbelysning i detta anslag. I plan 2025 finns även medel för åtgärder för att förhindra ras/skred Huskvarna, Rogbergavägen.

3410 Dunkehallaravinen

Muddring och restaurering av dammanläggningarna i Dunkehallaravinen. Projektet omfattar dammarna vid Stallkvarn, Hospitalkvarn och Hulukvarn. Arbetet innebär bland annat muddring av dammarna, kvittblivning av upptagna jord- och sedimentmassor samt renovering av murar, dammfästen och utlopp.

31 Idrotts- och fritidsanläggningar

3674 Renovering Rosenlundsbadet

De årliga kostnaderna har minimerats till cirka 3,5 mnkr/år parallellt med att ett nytt bad byggs. Efter 2024 kommer fortsatta åtgärder behövas men kommer inte klassificeras som en investering.

70 Kommersiella fastigheter

Ramanslag, Reinvestering kommersiella fastigheter samt lokaler för extern uthyrning och energieffektivisering

Ramanslaget avser reinvestering i kommersiella byggnader. Anslaget för energieffektivisering avser reinvestering i byggnader samt energieffektiviseringsåtgärder som utförs i samband med exempelvis energideklarationen av verksamhetens fastigheter.

Ramanslag, hyresgäst Anpassningar

Ramanslaget lokalanpassning i kommersiella byggnader av lokaler för extern uthyrning är beroende på behov och krav från hyresgästerna. Investeringar i lokalanpassningar är självfinansierande i form av att hyran ökas för hyresgästen.

3684 Hälsan renovering

Reinvestering av fastighet vid hälsan. Reinvesteringen innebär renovering av tak, fasad, fönster och balkonger. En besparing kan göras genom att återställning av innegården görs gemensamt med bostadsrättsföreningen i samma fastighet.

3683 Jönköpings teater

Jönköpings teater har ett renoveringsbehov utvändigt utav tak, fasad och fönster samt balkonger. Invändigt är det behov av nya ytskikt samt att ventilationen behöver bytas.

3685 Tändstickskontoret

Fastigheten behöver en renovering av fasad, fönster och ytterdörrar. Det behövs även renovering av takkupor samt att se över yttertaket.

3686 Bruket i Norrahammar etapp 1

Utredning av fastigheten Bruket Norrahammar har visat ett behov av utbyte av tak på hus A och B, elservis, renovering av fasad, fönster, VVS, elarbete och ventilation för att behålla nuvarande hyresgäster. Tekniska kontoret arbetar för att det ska bli självkostnad och öka hyran på befintliga hyresgäster.

36664x Reinvestering fastigheter Jönköping airport

Reinvesteringar i fastigheter vid Jönköpings airport. Reinvesteringar som gäller fasad, tak, ventilation, portar med mera.

36666x Omtoppning Jönköping airport

Omtoppning av bana, fraktplatta och platta.

36668x Fältljus och teknisk utrustning Jönköping airport

Reinvestering av fältljus, staket, samt utbyte av teknisk utrustning som MET (flygvädertjänst), ILS (inflygningsutrustning) och VCS (voice communication system).

71 Industri och näringslokaler

3433 Upprustning industrispår

Avser upprustning av kommunägda industrispår.

72 Hamnar

3932 Småbåtshamnar

Medel för upprustning av kommunens småbåtshamnar. Förslagen är framtagna i samråd med båtklubbarna Visingsö, Gränna, Huskvarna, Jönköping och Bankeryd. En reinvestering på Osets bryggor behövs då den tekniska livslängden för dessa bryggor har nått sitt slut och det planeras att genomföras 2025.

3952 Muddring Gränna och Visingsö

Muddring i Gränna och Visingsö småbåtshamn. Djupet i hamnarna ställer till problem vilket gör att en omfattande muddring är nödvändig. Muddringen innebär att material behöver transporteras bort från Vättern vilket är den största utgiften i projektet.

73 Uppdrag

3531 Biparadis och utveckling av naturområde

Biparadiset skapas för att få en optimal bilmiljö men också ett vackert och intressant besöksmål för medborgarna. Biparadiset placeras på Rödjorna, Hallby och skapar rikare biologisk mångfald.

3530 Reinvesteringar i arrende

Mark- och exploateringsavdelningen genomför reinvestering i mark som är upplåten för arrende till olika aktörer.

532901 Upprustning stigar i kommunens skogar och naturreservat

Projektet avser bland annat mindre byggnationer som vindskydd, grillplatser, bänkar samt tillgänglighetsanpassningar.

81 Egenägda fastigheter/byggnader

Ramanslag, Reinvestering egna byggnader och anpassningar intern uthyrning

Ramanslaget avser reinvestering i egna byggnader samt lokalanpassning av lokaler för intern uthyrning.

Ramanslag, Energikonvertering/Energieffektivisering/solceller

Ramanslaget gäller investeringar i energieffektiva lösningar, vilket gäller inom flera olika områden såsom belysning, ventilation och alternativa energislag.

Ramanslag (3524) Belysning/nya armaturer

Utbyte av äldre lysrör och armaturen, till LED. Från 1 september 2021 gäller nya ekodesignkrav (EU 2019/2020) och nya generationen energimärkning (EU 2019/2015) för belysning. Cirka 600 000 kvm har i dagsläget äldre lyskällor som måste bytas över tid och då till en ca kostnad på 267 mnkr. Ett nytt ramanslag införs som hanterar utbytet av armaturer.

3521 Stensholms gruppboende

Gruppboendet på Stensholmsvägen är objekt som gått från inhyrt till egenägt. Fastigheten behöver renoveras med nytt tak, utbyte av dränering runt fastighet, fönsterbyte samt nya ytskikt. Även en större anpassning gällande utbyggnaden kommer att genomföras samtidigt.

3522 Takbyte Torpaskolan

Torpaskolan är byggd 1905 och taket är original från den tiden. Fastigheten är dessutom Q-märkt och får inte ändras exteriört. Ett nytt skiffertak behöver läggas på skolan som har en förväntad livslängd på 90 år.

3654 Läns museet Lovsjöbruk

Tekniska kontoret har i samverkan med läns museet gjort en bedömning avseende vilka anpassningar som är nödvändiga att göra för att lokalerna ska tas i bruk som arkiv och magasin. Lokalanpassningarna utgörs bland annat av indelning av befintliga lokaler i olika klimatzoner, ommålning av golv, byggnation av entresol, installation av brand- och inbrottslarm m.m.

3520 Förnyelse skyddsrum

Vid omvandling av skolor/förskolor/äldreboenden finns det flera befintliga skyddsrum som inte får avvecklas utan måste ersättas vid nybyggnationer. Även civilförsvarsanläggningar ingår i detta ramanslag. Verksamheten har flera planerade projekt som inrymmer skyddsrum och förnyelse av dessa måste finansieras.

3523 Offentliga toaletter

Ramanslaget gäller placering av flera WC-moduler vid offentliga platser, såsom Vätterstanden, Smedbyparken, Hallby och Tahebadet i Taberg. I anslaget ingår även en toalett i Hamnparken, ett samarbete med Jönköpings Energi, då man även passar på att bygga ett ställverk i samma byggnad.

88 Teknisk service

3865 Tvätthall

En ny kombinerad tvätthall för samtliga fordonsslag ska byggas. Vid en nybyggnation kommer skumrengöring kunna användas som gör att luftkvalitet förbättras.

3864 Maskiner, fordon mm

Investeringsanslaget avser förnyelse av kommunens fordons- och maskinpark, samt förstärkt beredskap.

Barn- och utbildningsnämnden

41 Förskola

5089 Inventarier och utrustning förskolor

Inom kommunens förskolor finns ett löpande behov av utbyte av utrustning i syfte att förbättra arbetsmiljön samt anpassning till verksamhetens utveckling. Anslaget används för större, riktade insatser som inte ryms inom ramen för barnpengen.

5090 Förnyelse inventarier förskola

Ramanslag för successivt utbyte av möbler, inventarier och utrustning inom såväl utemiljö som i undervisningsytor.

Ramanslag Lokalanpassning och utemiljö förskolor

Det finns ett löpande behov av lokalanpassningar till följd av att verksamheten utvecklas och förändras. Större anpassningar/omställningar har ökat till följd av ökat behov av lokaleffektivitet samt förbättrad ändamålsenlighet i äldre förskolelokaler. Omställningarna i befintliga lokaler kan exempelvis handla om omdisponering av befintliga ytor,

handikappanpassningar och arbetsmiljöförbättringar. I äldre förskolor finns även ett ombyggnadsbehov i hygienutrymmen med bland annat installationer av höj- och sänkbara skötbord för att undvika arbetsskador. Anslaget avser även täcka kostnader för förbättrade utemiljöer men även köksanpassningar.

5508 Investeringsram för tillkommande förskolor (75 procent)

Ramanslag för att bygga nya förskolor, såväl prefabricerade som platsbyggda. De projekt som är planerade under perioden beskrivs nedan. Ramanslaget visar 75 procent av den totala utgiften respektive år avseende den planerade utgiften. Reduktionen med 25 procent av utgiften har genomförts i syfte att beakta att all byggnation inte genomförs i enlighet med plan.

5510 Investeringsram för utrustning av tillkommande förskolor (4 %)

Kopplat till projekt 5508 finns ett anslag för inventarier och utrustning av de nya förskolorna. Utgiften är beräknad som en schablon om 4 procent av byggnationsutgiften.

550871 Egnahem omställning till förskola

I Egnahemsskolan huserar i dagsläget viss förskoleverksamhet i Hus 2. Friställda lokalerna vid Egnahemsskolan kan omställas till förskola för att hantera det prognosticerade barnunderlaget på Huskvarnas höjder. Bedömningen är att förskolekapaciteten dimensioneras till sammanlagt 7 avdelningar på fastigheten. Samtidigt behöver utemiljön göras om så att den blir mer ändamålsenlig för barn i förskoleålder. Nettotillskottet i omställningsprojektet bedöms uppgå till 30 förskoleplatser.

550846 Lekeryd Ny förskola och matsal

En förskola på åtta avdelningar för 120 barn. Nettotillskottet är 15 platser. Lämnar inhyrda/tillfälliga förskolelokaler i Lekeryd. Till den nya enheten fordras ett tillagningskök och matsal som kan försörja såväl förskola som grundskola.

550861 Gräshagen ny förskola

Förskola på fyra avdelningar för 60 barn samt tillagningskök vid småstugeområdet.

550862 Blåmesen ny förskola, Norra Råslätt

En ny förskola med 8 avdelningar, motsvarande 120 barn och ett eget tillagningskök i Råslätt är planerad. I samband med tillskottet föreslås två egenägda förskoleenheter att avyttras, samt att verksamheten lämnar inhyrda förskolelokaler vilket medför att nybyggnationen inte genererar ett nettotillskott.

550854 Hovslätts ängar ny förskola

En ny förskola på åtta avdelningar för 120 barn samt tillagningskök behöver uppföras. Investeringen möjliggör även för strukturella justeringar i området, där förskoleverksamhet kan lämna inhyrda lokaler. Inget nettotillskott av platser.

550866 Sömnaden 6, Huskvarna norr ny förskola

En förskola på sex avdelningar för 90 barn samt tillagningskök. Nettotillskottet är 45 platser.

Nytt Gränna ny förskola

I Gränna väntas barn i förskoleålder att öka, då nya bostäder planeras i anslutning till ny vägdragning i Grännas tätort. En förskola på fyra avdelningar för 60 barn med ett tillagningskök.

44 och 47 Grundskola, anpassad grundskola

Ramanslag Utrustning befintliga grundskolor inklusive utemiljö

Utrustnings- och inventarieanslag för grundskolans verksamhet. Anslaget ska även täcka investeringar i grundskolors köks-, matsals- och utemiljö.

Ramanslag (5023) Förnyelse inventarier grundskola

Ramanslag för successivt utbyte av möbler, inventarier, utrustning och fasta installationer inom utemiljö, undervisningsytor och idrottshallar.

Ramanslag Lokalanpassningar och utemiljö grundskolor

Utöver större ny- och ombyggnationsprojekt uppstår löpande ett behov av lokalförändringar till följd av ändrade behov inom verksamheten. Anslaget avser även förändringar av befintlig lokalutformning, anpassningsåtgärder med hänvisning till brandskydd, insatser för inomhusmiljö samt utemiljö. Även behov av tillgänglighetsanpassningar samt säkerhets- och arbetsmiljöåtgärder ses över och åtgärdas kontinuerligt.

Ramanslag Inventarier nya grundskolor (4 %)

Anslag för utrustning av nya och ombyggda grundskolor som utgör en schablon om 4 procent av beräknad byggnationsutgift.

Ramanslag Investeringsram tillkommande grundskolor (75 procent)

Ramanslag för om- och nybyggnation av grundskolor, såväl prefabricerade som platsbyggda. De projekt som är planerade under perioden beskrivs nedan. Ramanslaget visar 75 procent av den totala utgiften respektive år avseende den planerade utgiften. Reduktionen med 25 procent av utgiften har genomförts eftersom all byggnation inte genomförs i enlighet med plan.

5591 Ekshagsskolan, lokaltillskott och upprustning

Underhållsarbete och lokalomställning i huvudbyggnad och där Vintergrönans förskoleverksamhet huserat. Lokalanpassningar som föreslås i Vintergrönans byggnad syftar till att placera samtliga praktisk-estetiska lokalfunktioner såsom slöjdsal, musiksal samt hem- och konsumentkunskapsal där. Detta medför att lokalytor friställs i huvudbyggnaden och dessa omställs till undervisningsyta i form av klassrum och grupprum.

5590 Sanda 7–9, nytt högstadium samt anpassad grundskola

Kommunfullmäktige beslutade i juni 2022 att en ny skola ska byggas. Byggnation sker på fastigheten Sandagymnasiet 1 i Huskvarna med plats för cirka 630 elever, vilket motsvarar 7 paralleller, en ny anpassad grundskola med plats för cirka 30 elever samt en ny fullstor sporthall. Byggnationen medför vidare att Sandagymnasiet får tillgång till nya matsalar samt del i nytt produktionskök. Drygt 200 elever som läser åk 7–9 med idrottsinriktning på Sandagymnasiet flyttas till den nya högstadieskolan.

5410 Slättensskolan, ersättningsbyggnation

Kommunfullmäktige beslutade i mars 2022 att en ersättningsbyggnation ska genomföras. En ersättningsbyggnation för fullstor sporthall, kök och matsal vid Slättensskolan så att kapaciteten motsvarar F-6 i två paralleller, motsvarande 350 elever. Utöver ersättningsbyggnationen planeras vissa omlokaliseringar av lokalfunktioner i befintlig skolbyggnad.

5581 Lekerydsskolan, ersättningsbyggnation

Kommunfullmäktige beslutade i juni 2023 om en ersättningsbyggnation av Lekerydsskolan. En ersättningsbyggnation av paviljongen som står längs Anebyvägen föreslås. Ersättningsbyggnationen ska innehålla basutrymmen samt tillgänglighetsanpassning kopplad till befintlig huvudbyggnad. Ersättningen av skolans kök samt matsal hanteras i investeringsprojektet för förskolan och dimensioneras för 350 elever samt för 120 förskoleplatser.

5564 Bottnarydsskolan, ersättningsbyggnation/lokaltillskott

Kommunfullmäktige beslutade i april 2022 att en ny skola ska byggas i Bottnaryd. För att möta det ökande barn- och elevunderlaget i Norra Mo behöver en ersättningsbyggnation genomföras. Ny skolbyggnad byggs innehållande kök, matsal, fullstor sporthall samt övriga lokalfunktioner som tillsammans med befintlig huvudbyggnad dimensioneras till en kapacitet motsvarande ca 250 elever.

556701 Djupadalsskolan 7–9 samt anpassad grundskola 7-9

Kommunfullmäktige beslutade i december 2022 att en ny 7–9 skola på området Djupadal ska byggas. I den första etappen byggs en ny skolbyggnad för högstadiet som syftar till att avlasta Junedalsskolan samt en anpassad grundskola för elever i åldrarna 13–15 år. Byggnationen omfattar 5 paralleller, det vill säga en högstadieskola med maximal kapacitet för cirka 450 elever. Därutöver tillskapas en anpassad grundskola för åk 7–9 med plats för 40 elever. I skolbyggnaden tillskapas ett tillagningskök för såväl grundskolan som anpassad skola. Även en fullstor sporthall planeras i denna etapp.

5585 Måsarpskolan omställning

Behov av undervisningslokaler för elever med autismspektrumtillstånd (AST) inom F-6 ökar. Delar av lokalbeståndet vid Måsarpskolan anpassas till en AST-verksamhet med en elevkapacitet för 20 elever. I anslutning till den nya enheten ses vissa ytor över inom grundskolans lokaler, så att centrala lokalfunktioner såsom fler grupperum samt större matsal tillskapas.

5576 Ölmsstadskolan, nybyggnation förskola och skola F-6

Utbildningsförvaltningen har tilldelats tomt söder om Bunnvägen. Den nya skolan föreslås dimensioneras till ca 225 elever i F-6. I anslutning till projektet tillskapas dessutom ändamålsenliga lokaler för 6 avdelningar förskola, vilka ersätter nuvarande förskoleverksamhet som är utlokaliserad i olika lokaler i Ölmsstad. Projektet inkluderar en fullstor sporthall samt gemensamt tillagningskök.

5578 Rosenlundsskolan, Lokaltillskott anpassad grundskola

Vid Rosenlundsskolan återfinns en anpassad grundskola. Genom en etablering av en ny skolbyggnad innehållande såväl ersättning för grundskolans praktisk-estetiska ämnen samt ändamålsenliga lokaler för den anpassade grundskolans samtliga årskurser, kan den anpassade grundskolans kapacitet förstärkas samtidigt som grundskolans kapacitet utökas. Etablering av anpassad grundskola i årskurs 7–9 medför att Rosenlundsskolans särskoleelever kan fortsätta sin skolgång tillsammans med elever i ordinarie grundskola. Den anpassade grundskolans verksamheter i den nya byggnaden dimensioneras till 60 platser i årskurs F-6 och 30 platser i årskurs 7–9.

Nytt Stensholmsskolan omställning

lanspråktagandet av lokalyta för den nya verksamheten anpassad grundskola väntas generera ca 30 elevplatser och föreslås etableras i bottenplan av Hus 2. I samband med

lokalomställningen görs en generell lokalöversyn då det även finns behov av att skapa bättre lärmiljöer inom huvudbyggnaden med bland annat fler grupprum. Investeringen omfattar två skolbyggnader och kan med fördel utföras etappvis.

555701 Kålgårdsprojektet Etapp 1, F-6, kök/matsal

En framtida bostadsförtätning planeras vilken fordrar att Kålgårdsskolan behöver dimensioneras till tre paralleller F-6. En etappvis byggnation fordras. Lokalfunktioner som bedöms aktuella i etapp 1 är ett tillagningskök och matsal för en F-6 i tre paralleller, motsvarande 525 elever. Byggnadens placering föreslås på befintlig byggrätt i norra delen av Kålgårdsskolans tomt.

5579 Åsens skola F-6 samt anpassad grundskola

Byggnation i syfte att skapa ökad kapacitet för kommande bostadsbyggnation inom exploateringsområdena Samset och Åsen samt avlasta Torpaskolan. Grundskolan dimensioneras till två paralleller, motsvarande 350 elever. Anpassad grundskola planeras till 60 elevplatser. Ett gemensamt tillagningskök etableras, samt en fullstor sporthall.

5586 Attarpsskolan, ersättningsbyggnation

En kapacitetsförstärkning av platser på anpassad grundskola i årskurs 7–9 sker genom etablering av en sådan organisation vid Attarpsskolan. Projektet medför ersättningsbyggnation avseende flera paviljongbyggnader som återfinns vid Attarpsskolan idag. De lokaler som i dagsläget nyttjas av årskurs 6 ställs om till anpassad grundskola för årskurserna 7–9.

Utbildning- och arbetsmarknadsnämnden

45 Gymnasieskola

Ramanslag Gymnasieskolan, utrustning och inventarier

Gymnasieskolorna har mycket utrustning i sin verksamhet, inte minst inom de yrkesförberedande programmen. Reinvesteringar krävs. Anslaget är avsett för uppgradering av omodern utrustning samt för att upprätthålla standarden och uppfylla dagens krav. Anslaget är avsett för uppgradering av omodern utrustning i de stora köken på gymnasieskolorna.

Ramanslag Inventarier och utrustning vid lokalanpassning

Anslag för inköp av inventarier och utrustning vid lokalanpassning.

5129 Lokalanpassning gymnasieskolor

Anslaget avses i första hand användas för lokalanpassningar inom gymnasieskolan. Anslaget är dimensionerat för att hantera lokalförändringar till följd av ökat elevunderlag under kommande år.

5558 Investeringssram för inventarier och utrustning nyproduktion (4 %)

Anslag för utrustning av ny- och ombyggda gymnasieskolor. Anslaget utgör en schablon om 4 procent av beräknad byggnationsutgift.

555804 Sandagymnasiet ersättningsbyggnation

Ersättningsbyggnationen gäller utökad undervisningsyta för teoretiska gymnasieprogram samt ersättning av nuvarande träningsytor för skolans idrottsprofilering. Utöver klassrum och träningsytor tillskapas även personalytor samt grupprum och andra stödytor vilket

medför att skolans sammanlagda kapacitet hamnar runt ca 1 750 elever inom gymnasieskola samt 85 elevplatser inom anpassad gymnasieskola. Kök- och matsalsfunktion ingår inte i detta projekt utan genomförs i pågående investeringsobjekt kopplat till barn- och utbildningsnämnden.

555810 Omställning Bäckadalsgymnasiet – Etapp 2

Omställningen innebär att friställda lokalytor i Hus 2, anpassas till bland annat personalarbetsplatser som fordras med den väntade elevökningen. Vidare behöver ytor som Elprogrammet lämnar i tidigare projektetapp, anpassas till teoretiska undervisningslokaler för de nya gymnasieprogrammen. En viss utökning av befintlig matsal fordras i anslutning till dessa ytor där även vissa justeringar i logistiska flöden i matsalen ses över.

555811 Lokaltillskott Per Brahegymnasiet

Genom etablering av ny skolbyggnad om fyra våningsplan inom kvarter Globen, ersätts nuvarande verksamhetslokaler med bättre och mer ändamålsenliga lokaler. Ersättningsbyggnationen genererar ingen nämnvärd kapacitetsförstärkning utan snarare får skolan nya lokaler som möter dagens krav på tillgänglighet och en bättre lärmiljö.

555808 Pelarhuset - Lokaltillskott för Bäckadalsgymnasiet

Åtgärderna som föreslås medför vid färdigställandet en ökad kapacitet för Bäckadalsgymnasiets olika programriktningar, men möjliggör samtidigt för en programflytt av VVS och fastighetsprogrammet från Erik Dahlbergsgymnasiet. Nettotillskottet av undervisningssalar uppgår till 10 basutrymmen med tillhörande stödytor.

46 Vuxenutbildning YH

505510 Inventarier Vux/YH

Anslaget föreslås utgöra ett ramanslag för ny- och återanskaffning av fordon, maskinell utrustning samt inventarier för Vuxenutbildningens verksamheter.

49 Trafikövningsplats

3896 Fordon trafikövningsplatsen

Anslaget avser årlig förnyelse av fordon vid trafikövningsplatsen.

61 Arbetsmarknadsåtgärder

5055 Utrustning/inventarier

Anslaget utgör en ram för åter- och nyanskaffning av maskiner och inventarier för arbetsmarknadsavdelningens verksamhet.

Kultur- och fritidsnämnden

31 Idrotts- och fritidsanläggningar

Ramanslag Idrotts- och motionsanläggningar, inventarier och maskiner

Avser komplettering och förnyelse av inventarier och maskiner till idrottsanläggningar.

5328 Upprustning idrottsanläggningar

Upprustningsanslaget används till utveckling och underhåll av idrotts- och fritidsanläggningar.

5329 Friluftsutveckling

Fortsatt utveckling av cykel- vandrings- och friluftsspår för allmänheten, tillgänglighetsanpassningar med toaletter, spänger, rastplatser, utveckling av friluftsanläggningar, förbättrade ridleder och insatser för tätortsnära friluftsliv.

5346 Ny handikappanpassad entré till Huskvarna sporthall

En centralt placerad hiss som gör att alla våningsplanen blir tillgängliga från nuvarande huvudentré. Tillgängligheten ökar då man kan ta sig mellan de olika planen i sporthallen och till gymnastikhallen på ett enkelt sätt.

5345 Ny byggnation Jordbrovallen, omklädning med mera

Verksamheten är trångbodd och lagen under 13 år har inte möjlighet att byta om på anläggningen. Projektet innebär att den äldre omklädningsbyggnaden från tidigt 70-tal rivs och ersätts med en ny byggnad med fler omklädningsrum, kiosk, serveringslokal och förråd. Även de allmänna ytor runt byggnationen iordningställs.

5348 Friidrottshall

Avser en ny friidrottshall vid Råslätts idrottsplats. Hallen ska vara fullutrustad för friidrott men även innehålla fyra omklädningsrum, rum för lärare/föreningsledare/funktionärer, vaktmästeri, toaletter och förråd.

5360 Ridhus/stall Bankeryd Målskog

Projektet avser byggnation av ett nytt ridhus och ett skötselstall som gör att föreningen kan konvertera djurhållningen till lösdrift. På så sätt hanteras kommande spiltförbud.

5361 Ridhus/stall Vissmålen

Projektet innebär att ett nytt stall och ridhus kommer att byggas som tar höjd för kommande spiltförbud. Det gamla stallet som byggdes om till häststall på 30-talet kommer att rivas.

32 Badverksamhet

5301 Inventarier badanläggningar

Avser komplettering och förnyelse av inventarier och maskiner till badanläggningar.

5343 Rosenlundsbadet

Nybyggnation av badhus i enlighet med kommunfullmäktiges beslut 2023-08-31 § 151. Badhuset uppförs på befintlig tomt, söder om nuvarande badhus. Nuvarande Rosenlundsbadet avvecklas efter det att nytt badhus färdigställts.

33 Verksamhet för barn och ungdom

5312 Inventarier till fritidsgårdar och träffpunkter

Anslaget avser komplettering och förnyelse av inventarier till fritidsgårdar och träffpunkter.

34 Kulturproduktion

5203 Konstinköp

Anslaget avser årligt konstinköp.

Ramanslag Konstnärlig utsmyckning

Anslagen avser utsmyckningar i kommunens lokaler. Anslagen beräknas med 1 procent av värdet på nybyggnation och 0,5 procent på ombyggnationer av kommunens lokaler.

Anslaget påverkas uteslutande av projekt som rör kommunala verksamhetslokaler.

5208 Inventarier kulturproduktion

Investeringsbudgeten avser inköp av utrustning och inventarier.

37 Biblioteksverksamhet

Ramanslag 5287 Inventarier bibliotek

Avser inköp av utrustning och inventarier till kommunens bibliotek.

Individ- och familjeomsorgsnämnden

51 Individ- och familjeomsorg

5667 Reinvesteringar inom IFO

Medel för att kontinuerligt förnya och komplettera inventarier inom IFO. Extra investeringsmedel 2024 när verksamheten för barn och unga ska flytta från befintliga lokaler till en gemensam lokal. Även försörjningsstöd flyttar till gemensamma lokaler under slutet 2024 eller början av 2025, vilket innebär en ökad investeringsbudget för utrustning.

5671 Upprustning av anläggning IFO

Upprustning av lokaler av befintliga anläggningar inom IFO. 2024 ökas tillfälligt anslaget för att tillskapa fler besöksrum när barn och unga flyttar till Kasernen.

5674 Stugor kategoriboende

Verksamheten behöver ersättning för de stugor, Eurostop 2 stugor och Tenhult 1 stuga, som tidigare funnits men förstörts. Utöver det behövs även en ny enhet med 4 stugor. Den nya enheten bedöms ersätta kategoriboendet (6 platser) på Azurvägen som inte fungerar ändamålsenligt och dessutom har stort underhållsbehov.

Äldrenämnden

53 Hälso- och sjukvård

5570 Anpassningar av lokaler

Anpassningar av lokaler för kommunens HS-team.

5571 Inventarier hälso- och sjukvård

Vid befintliga verksamheter finns behov av att kontinuerligt förnya och komplettera inventarier. Anslaget avser möbler, utrustning av träningslokaler samt medicinsk utrustning och tillbehör vid utbyte av sängar inom äldreomsorgen. Under 2024 behöver anslaget ökas då ett av HS-teamen behöver flytta till andra lokaler. Ökningen av anslaget 2024 avser även utbyte av etikettskrivare inom Hälso- och sjukvården eftersom de behöver vara kompatibla med Regionen.

57 Äldreomsorg

Ramanslag 5583 Upprustning äldreomsorgsanläggningar och kök

Diverse upprustningar i befintliga äldreomsorgsanläggningar och kök. Verksamheten planerar extra satsningar under 2024–2025 på Gråshagens hemtjänstlokal på Junegården, Skärstadals äldreboende, Ramsaygårdens äldreboende och Rosendala.

Ramanslag Äldreomsorg utrustning och inventarier

Vid befintliga äldreomsorgsanläggningar finns behov av att kontinuerligt förnya och komplettera inventarier. Ramanslaget avser även att täcka inventarier äldreomsorg, löpande digital nyckelhantering, trygghetsteknik, utbyte av lyftmotorer och utbyte av sängar.

5777 Lås- och passersystem

Arbetet med att byta ut äldre passersystem och nyinstallation av passersystem på äldreboenden som idag använder nyckelsystem behöver fortsätta.

Ramanslag Utrustning, om- och nybyggnad äldreboende

Inventarier till de nya äldreboendena och köken. Herrgårdsgärdet med kök, med början av inköp 2026 och Samsetgatan, 2027.

Ramanslag Investeringsram tillkommande äldreboende (75 procent)

Ramanslag för om- och nybyggnation av äldreboende. De projekt som är planerade under perioden beskrivs nedan. Ramanslaget visar 75 procent av den totala utgiften respektive år avseende den planerade utgiften. Reduktionen med 25 procent av utgiften har genomförts eftersom all byggnation inte genomförs i enlighet med plan.

5779 Vilhelmsrogården äldreboende

Nybyggnad av äldreboende inklusive tillagningskök, totalt omfattande 90 lägenheter. Tillagningsköket kommer utöver Vilhelmsrogården även att serva Ceciliagården och Ramsaygården som idag får leveranser från annat håll vilket minskar mattransporterna. Initialt kommer hyresgäster från Rosengården flytta hit samtidigt som ca 30 nya tillkommer.

5778 Herrgårdsgärdet (Tenhults) äldreboende

Nybyggnad av äldreboende med 60 lägenheter inklusive tillagningskök samt lokal för hemtjänstgrupp.

5782 Äldreboende Samsetgatan

Nybyggnad av äldreboende totalt omfattande knappt 100 lägenheter, med lite olika verksamhetsinriktning. 80 räknas som ordinarie lägenheter, 10 som korttidsplatser och 8 för särskild inriktning yngre dementa, inget tillagningskök. Boendet ska innehålla dagverksamhet och dagvård för personer med demenssjukdom.

5783 Rosengårdens äldreboende

Nybyggnation av Rosengårdens äldreboende med 160 lägenheter vilket ersätter nuvarande äldreboende. Planering av två fristående enheter på vardera 80 lägenheter. Inget tillagningskök. Två lokaler för HS, en lokal för hemtjänst samt en lokal för kompetensutveckling. Nettotillskottet är cirka 70 lägenheter.

xxxx Ekåsens Äldreboende

Nybyggnation av äldreboende i Bankeryd med 100 lägenheter inklusive tillagningskök.

xxxx Solgårdens äldreboende

Nybyggnation av äldreboende i Lekeryd med 40 lägenheter inklusive tillagningskök.

Funktionsstödsnämnden

50 Gemensam verksamhet

585210 Verksamhetssystem

Combine är socialförvaltningens nya verksamhetssystem. Införandet av systemet slutfördes under 2022 och delar av investeringskostnaderna har betalats. Tillsammans med leverantören har en restlista tagits fram och resterande investeringskostnader kommer att betalas när restlistan är levererad och drifttest har kunnat genomföras fullt ut.

585220 Välfärdsteknik

Välfärdsteknik handlar om hur digital teknik kan bidra till att bibehålla eller öka trygghet, aktivitet, delaktighet och självständighet för personer som har eller löper risk att få en funktionsnedsättning. Anskaffa och utveckla användandet av tjänster och produkter inom teknikområden.

5791 Anpassning gemensamma lokaler

Investeringsmedlen är avsedda för anpassning av gemensamma lokaler.

5780 Inventarier gemensamma lokaler

Investeringsmedlen är avsedda för inventarier för verksamheter som kommer att förändras.

56, 58, 59 Funktionshinderomsorgen

5815 Inventarier nya anläggningar funktionshinderomsorgen

Inventarier till nya gruppboenden.

583715 Gruppbostad Dunkehällavägen

Ny gruppbostad med 5 lägenheter och personalutrymmen.

583717 Gruppbostad Målö Ängar

Ny gruppbostad med 6 lägenheter och personalutrymmen.

583716 Gruppbostad Norra Vännegatan

Ny gruppbostad med 6 lägenheter och personalutrymmen.

Nytt Gruppbostad Norrahammar

Ny gruppbostad med 6 lägenheter och personalutrymmen.

5775 Inventarier äldre anläggningar

Inventarieanslag avseende befintliga anläggningar inom funktionshinderomsorgen. Extra anslag 2024 på grund av att all daglig verksamhet på Kålgårdsområdet och Ekhagen ska flytta och behöver förnya vissa inventarier. Anpassning av gruppbostad på Vallavägen kommer ske under 2024 och behöver införskaffa inventarier. Efter renovering av Stensholmsvägens gruppbostad kommer inventarier behöva köpas in.

Ramanslag Anpassning av lokaler

Anslag för anpassning av lokaler inom funktionshinderomsorgen. Under VIP-perioden behövs utökad budget för att hantera anpassningar inom följande projekt: gruppbostad Vallavägen, gruppbostad Stensholmsvägen, gruppbostad Kamomillbacken, samt viss daglig verksamhet.

578802 IT-infrastruktur

Avser utbyggnad av Wifi vid boenden inom funktionshinderomsorgen.

5776 Trygghetslarm SÄBO

I kommunens särskilda boenden föreligger ett moderniseringsbehov.

Exploateringsplan

95 områden finns med i exploateringsplanen för perioden 2024–2028. I exploateringsbudgeten råder större osäkerhet än tidigare med hänsyn till all påverkan i omvärlden. Exploateringsplanen visar en sammanställning, med en reducering på 25 procent, summerat per kategori.

Anläggningstillgångar exklusive VA - investeringar

Som anläggningstillgångar redovisas investeringar som görs i allmänna anläggningar inom exploateringsområdena såsom gator, parker, lekplatser med mera. De områden som kommer ha störst investeringspåverkan (anläggningstillgångar) under perioden inkluderat tidigare totala utfall är; Hedenstorp Östra, Norrahammars bruk, Tenhult Herrgårdsgärdet C, Kungsängen, Samset etapp 4, Målö ängar etapp 1, Valplatsen, Charaden (Kålgården) och Hedenstorp Nordvästra/Skogslund.

Generalplaneanläggningar, GPL - investeringar

GPL är kostnader som uppkommer vid ny exploatering av mark och innebär en utbyggnad av anläggningar som ingår i en övergripande infrastruktur som inte enbart är till nytta för det nya exploateringsområdet. Det rör sig vanligtvis om större parker och trafikplanläggningar. Dessa arbeten eller delar av sådana arbeten bedöms inte som rimliga att belasta exploateringsområdet utan läggs istället som en generalplaneanläggning. De belastar därmed hela skattekollektivet och betraktas som investering. Det är relativt stora investeringar i generalplaneanläggningar under perioden. De områden inkluderat med tidigare totala utfall som har störst generalplaneinvesteringar är Munksjö Fabriksområde (Munksjöstaden), Södra Munksjön (Smuab) samt Södra Munksjön Östra (Smuab), Berghalla och Hedenstorp södra.

Exploateringsersättningar

Exploateringsersättningar är intäkter som tas ut av privat exploatör som motsvarar de kostnader kommunen kommer ha för att iordningställa och uppföra allmänna anläggningar (så som gator och parker med mera) som är nödvändiga för att få till exploatering på privat mark. De områden som kommer generera störst intäkter i exploateringsersättning i form av uttagande av gatukostnadsersättning under perioden är inom följande områden, Valplatsen 2 och 3 (Nivika), Samset etapp 4 (HSB), Strandängen (Vätterhem), Berghalla, Fagerslätt Norra (privata aktörer) samt Övermannen 20 (Vätterhem).

Omsättningstillgångar, exploatering

Inom denna sammanställning redovisas alla poster som hör till framtagandet av kvartersmark som sedan skall säljas. Köpeskillingarna för sålda tomter hamnar även här. De största områden som under perioden inkluderat tidigare totala utfall, som förväntas generera mest omsättningstillgångar i form av intäkter från markförsäljning är Hedenstorp Östra, Åsen etapp 2, Tenhult herrgårdsgärdet, Kungsängen, Charaden, Hedenstorp Nordvästra/Skogslund, Norrahammars bruk och Målö ängar etapp 1.

VA anläggningstillgång och anläggningsavgifter

Här redovisas utgifter för att anlägga VA-ledningar till nya områden. Här redovisas den förväntade intäkten som tas ut av blivande fastighetsägare i form av anläggningsavgift.

Taxe- och avgiftsfinansierad verksamhet

VA-avdelningen Ledningsnät

402* Vattenledningar förnyelse**

Områden och gator enligt förnyelsestrategin. Vattenledningar behöver förnyas på grund av ökade leveranskrav och dålig kondition.

403* Abonnent

Diverse investeringar i bland annat serviser, dagvattenseparering och utrustning till kundenheten och mätarverkstaden.

405* Avloppsledningar förnyelse**

Områden och gator enligt förnyelsestrategin. Befintliga avloppsledningar byts ut på grund av dålig kondition och för liten dimension samt kompletteras med ny dagvattenledning för att undvika bräddningar samt mark- och källaröversvämningar.

Dricksvatten

4110 Häggeberg vattenverk HI**

Det nya vattenverket är färdigbyggt och driftsatt. Ombyggnation av det befintliga verket är påbörjad, med anpassningar till dagens teknik och arbetsmiljö, samt växande stad.

411232 Visingsö kapacitetsökning

Investeringen genomförs för att förbättra kapaciteten, utöka volymen i reservoaren, förbättra kommunikationen samt uppdatera reningsprocessen. Även ombyggnation av råvattenintaget kommer göras.

411227 Gränna kapacitetsökning

Ombyggnad för att förbättra processen och öka kapaciteten.

411* Labbarp reservoar**

Byggnation av ny högreservoar då den gamla har en tvivelaktig konstruktion som är svår att förbättra. Befintlig reservoar är även för nuvarande förbrukning felaktigt dimensionerad.

412* Tryckstegringsstationer Häggeberg**

Ett antal tryckstegringsstationer behöver byggas om årligen för att uppgraderas till modern standard.

411* Övriga investeringar vattenverk**

Ett antal mindre projekt för att förbättra vattentillgången och uppdatera reningsprocessen och kommunikationen på mindre vattenverk. I budgetposten ingår också reservkraft till mer driftkritiska anläggningar för att kunna bibehålla vattenförsörjningen i händelse av avbrott i elförsörjningen.

Avloppsreningsverk/stationer

414* Simsholmen kapacitetsökning**

När det nya tillståndet fastslagits och därmed angett de nya utsläppsvillkoren för reningsverket kommer ombyggnation av verket att bli aktuellt. Sannolikt krävs en utbyggnad av den biologiska reningen med nya bassänger och det ligger i planen för 2024–2028. Nytt tillstånd kommer troligtvis att erhållas under 2023.

414* Simsholmen rötkammare**

En ombyggnation och anpassning av rötkammare och angränsande processer kommer behöva göras efter att tekniska kontoret har tagit över rötkammare från en extern part. För att öka uppehållstiden i rötkammaren är det nödvändigt att genomföra arbetet.

414* Simsholmen kontorsbyggnad om- och tillbyggnad**

Tillbyggnad av huvudbyggnaden för nytt kontrollrum, nytt serverrum och nya kontorslokaler. Nya omklädningsrum för både manliga och kvinnliga drifttekniker. Renovering av labbet ingår med golvbyte, fönsterbyte och säkerhetshöjande åtgärder. Hela byggnaden kommer också få en högre säkerhetsklass. Hela projektet är även en arbetsmiljöförbättrande åtgärd.

414* Simsholmen ARV skrapspel kemsteg, doserutrustning**

Utbyte av uttjänt utrustning samt anpassning efter dagens teknik.

414114 Bankeryd ARV, ny extra sedimentering

Ny extra sedimentering och syresättning av våtmarken för att förbättra reningsprocessen.

4141 Ryd ARV**

Utredning ska genomföras som syftar till vilka åtgärder som behöver göras. Antingen ny intagsdel samt nytt biosteg för bättre reningsprocess eller ny överföringsledning till Bottnaryd ARV.

414* Simsholmen avloppspumpstationer**

Ett antal pumpstationer behöver byggas om årligen för att uppgraderas till modern standard.

414* Knektaparken pumpstation**

Byggs om för att uppgraderas till modern standard.

414* Simsholmen arbetsområde övrigt**

Denna budgetpost består av ett antal mindre löpande investeringar. Några som kan nämnas ingå är säkerhetshöjande åtgärder såsom inbrottslarm och reservkraft. Inköp av gaspanna och gasmotor med elgenerator, för att möjliggöra ökad självförsörjningsgrad på el och värme. Nya centrifuger som ökar torrhalten på slammet. Samt ett antal anläggningarna för avloppsrening som lider av eftersatt underhåll.

415020 Huskvarna ARV skärpta processkrav

VA-avdelningen behöver ansöka om nytt tillstånd hos Länsstyrelsen för fortsatt drift av Huskvarna avloppsreningsverk. Precis som för Simsholmens reningsverk kommer processen att vara omfattande och även här kommer skärpta utsläppskrav för kväve, fosfor och syreförbrukande ämnen vara i fokus.

4150 Huskvarna ARV kapacitetsökning**

Verket kommer behöva byggas om efter det att nytt tillstånd erhållits.

415040 Huskvarna ARV intagsdel

Dagens intagsdel är uttjänt och därför behöver ny med dagens teknik uppföras.

415* Huskvarna ARV nytt sandfång**

Sandfånget avskiljer sand och andra tyngre partiklar som sjunker till botten. Sanden tvättas och avvattnas. Nuvarande konstruktion orsakar stort slitage på pumpar och

centrifug. Ett nytt sandfång kommer minska underhållskostnader och förbättra den mekaniska reningen.

415119 Gräna ARV intagsgaller

Dagens rening i första reningssteget är undermålig och måste förbättras. Dessutom är personalutrymmen är uttjänta. Ny intagshall med personaldel behöver därför uppföras. Detta säkerställer reningsprocessen för framtiden.

415* Huskvarna avloppspumpstation**

Ett antal pumpstationer behöver byggas om årligen för att uppgraderas till modern standard.

415* Huskvarna arbetsområde övrigt**

Ett antal av anläggningarna för avloppsrening lider av eftersatt underhåll. Åtgärder bedöms behöva fortgå löpande. Dessutom ingår att antal säkerhetshöjande åtgärder såsom inbrottslarm och reservkraft.

Miljöhantering i Jönköping

43** Anläggningsinvesteringar**

Under perioden kommer en betydande investering göras i nya deponiceller/behandlingsytor för att kunna hantera Jönköpings energis slaggsortering. Sorteringen, som idag utförs på den gamla deponin, måste upphöra varför ny plats måste byggas. Investeringen görs i samråd med JEAB och hela investeringen kommer att genomföras efter att avtal tecknats om finansieringen. Detta innebär att kostnaden inte kommer belasta verksamheten. Därutöver kommer reparationer och omläggningar av diverse asfaltsytor behöva göras under perioden. I samband med att June avfall och miljö tar över insamlingsansvaret för förpackningar krävs en ombyggnation av den befintliga sorteringshallen.

44** Maskiner**

Anläggningen kräver en modern maskinpark som uppfyller dagens miljökrav och som är anpassad till verksamhetens varierande arbetsuppgifter. Maskiner som är tänkt att bytas ut under perioden är hjullastare, dumper, grävmaskin, materialhanterare, sorterverk samt containers. Verksamheten behöver även utöka maskinparken med en stationär sorteringsanläggning för sortering av presskaka/kompost då verksamheten kommer att utökas till att arbeta med jordtillverkning. Detta är en följd av etableringen av det nya biogasbolaget.

Bilaga 1 – Affärsverksamhet Finansiella rapporter

Va

Resultatplan

mnkr	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Verksamhetens intäkter	257,2	264,6	331,0	353,5	361,1
- varav avgår investeringsfond	-2,1	-4,9	0,0	-5,5	-25,0
Verksamhetens kostnader	-176,4	-179,9	-208,9	-219,2	-230,0
Avskrivningar	-67,7	-69,3	-80,3	-84,1	-88,6
Verksamhetens nettokostnader	-244,1	-249,2	-289,2	-303,3	-318,6
Verksamhetens resultat	13,1	15,4	41,8	50,2	42,5
Finansiella intäkter					
Finansiella kostnader	-13,1	-15,4	-38,3	-50,2	-42,5
Resultat efter finansiella poster	0,0	0,0	3,5	0,0	0,0
Årets resultat	0,0	0,0	3,5	0,0	0,0

Balansräkning

mnkr vid respektive års utgång	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Tillgångar					
Materiella anläggningstillgångar	2 242	2 556	2 905	3 116	3 414
Finansiella anläggningstillgångar	0	0	0	0	0
Summa Anläggningstillgångar	2 242	2 556	2 905	3 116	3 414
Omsättningstillgångar	42	12	42	42	42
Summa tillgångar	2 284	2 567	2 947	3 157	3 456
Eget kapital, avsättningar och skulder					
Eget kapital	0	0	-6	0	0
Avsättningar för pensioner	6	6	11	13	16
Andra avsättningar	0	0	0	0	0
Skulder	2 278	2 561	2 942	3 144	3 440
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	2 284	2 567	2 947	3 157	3 456

Finansieringsplan

mnkr	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Investeringar				
Nettoinvesteringar	-329,2	-395,3	-294,5	-386,9
Summa investeringar	-329,2	-395,3	-294,5	-386,9
Löpande verksamheten				
Budgeterat resultat	0,0	3,5	0,0	0,0
Avskrivningar	66,4	80,3	84,1	88,6
Övriga likviditetspåverkande poster	0,5	2,5	14,1	27,5
Försäljningar av anläggningstillgångar och exploatering				
Summa löpande verksamhet	66,8	86,3	98,2	116,1
Finansiering investeringar				
Övriga tillförda medel	22,4	79,1	76,2	40,9
Nyupptagna lån	240,0	230,0	120,0	230,0
Total finansiering	0,0	0,0	0,0	0,0

Miljöhantering i Jönköping

Resultatplan

mnkr	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Verksamhetens intäkter	58,9	66,2	63,3	65,2	67,1
Verksamhetens kostnader	-41,5	-43,2	-42,4	-43,6	-44,9
Avskrivningar	-8,4	-10,0	-11,2	-12,2	-12,0
Verksamhetens nettokostnader	49,9	53,2	53,6	55,8	56,9
Verksamhetens resultat	9,0	13,0	9,7	9,4	10,2
Finansiella intäkter					
Finansiella kostnader	-0,6	-0,9	-2,2	-2,6	-2,3
Resultat efter finansiella poster	8,3	12,2	7,5	6,7	7,9
Årets resultat	8,3	12,2	7,5	6,7	7,9

Balansräkning

mnkr vid respektive års utgång	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Tillgångar					
Materiella anläggningstillgångar	157	156	188	180	168
Finansiella anläggningstillgångar	0	0	0	0	0
Summa Anläggningstillgångar	157	156	188	180	168
Omsättningstillgångar	25	63	63	63	63
Summa tillgångar	182	219	251	243	231
Eget kapital, avsättningar och skulder					
Eget kapital	85	94	101	108	116
Avsättningar för pensioner	0	0	0	0	0
Andra avsättningar	5	6	6	7	8
Skulder	92	120	143	127	107
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	182	219	251	243	231

Finansieringsplan

mnkr	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Investeringar				
Nettoinvesteringar	-17,5	-42,6	-4,2	0,0
Summa investeringar	-17,5	-42,6	-4,2	0,0
Löpande verksamhet				
Budgeterat resultat	12,2	7,5	6,7	7,9
Avskrivningar	10,0	11,2	12,2	12,0
Övriga likviditetspåverkande poster	0,6	0,7	0,7	0,7
Försäljningar av anläggningstillgångar och exploatering	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa Löpande verksamhet	22,8	19,4	19,7	20,6
Finansiering investeringar				
Nyupptagna lån	0,0	20,0	0,0	-20,0
Övriga tillförda/använda medel	-5,3	3,2	-15,5	-0,6
Summa finansiering investeringar	-5,3	23,2	-15,5	-20,6

Stadskontoret
Rådhuset
551 89 Jönköping
Tel: 036-10 50 00

jonkoping.se

 **JÖNKÖPINGS
KOMMUN**